

Suši
vedno
sledi
dež...

VOJKO COLJA

Evropa se duši v pasji vročini

RIM - Vso Evropo je včeraj dosegel vročinski val, zaradi katerega je v Španiji umrlo že 13 oseb. O prvih treh žrtvah so poročali tudi iz Francije, medtem ko je bilo se najmanj zapletov v Italiji, kar je treba pripisati predvsem suhemu zraku, ki je omilil občutek nelagodja. Za danes meteorologi napovedujejo porast temperature, v noči na nedeljo bo Alpe oplazila hladna fronta, tako da bo zapihal burin.

Na 13. strani

Predstavili letošnjo 17. Kraško ohcet

TRST - Par sestavljata Nevenka Marušič in Peter Kuk, zakonca pa bosta postala v nedeljo, 27. avgusta, ko si bosta kot 18. kraški par obljubila zvestobo v cerkvi na Tabru. Včeraj so na sedežu trzasko Turistične ustanove (foto KROMA) predstavili letošnjo, že 17. izvedbo Kraske ohceti, katere zavzeti organizatorji so člani zadruga Nas Kras in društva Kraški dom v sodelovanju z repentabrsko občinsko upravo.

Na 3. strani



BOSNA IN HERCEGOVINA / NA LONDONSKEM SESTANKU SPET SAMO GROŽNJE SRBOM

Zahodne države grozijo z letalskimi napadi, Srbi pa so tudi včeraj obstreljevali enklave

Natova letala naj bi okoli Goražda zarisala krog, ki ga Srbi ne bi smeli prestopiti

SKUPNO S FINIJEM

Berlusconi hoče volitve

RIM - Silvio Berlusconi in Gianfranco Fini sta prekinila kratkotrajno politično premirje z levosredinsko koalicijo in napovedala "politično ofenzivo" za jesenske volitve. Voditelj "Forza Italia" je bil zelo kritičen tudi do svojih manjših zaveznikov, katerim je dal razumeti, da so nepametno in da ne bo več upošteval njihovega mnenja.

Z Berlusconijem je takoj potegnil Fini, ki je očital Prodiu, D'Alema in somisljenikom, da vodijo dvojno igro in da v bistvu hočejo le podaljšati življenje sedanjemu parlamentu in Dinijevi vladi. Tudi tajnik Nacionalnega zavezništva ni bil prizanesljiv do zaveznikov (do tako

imenovanih grmickov).

Berlusconi in Fini sta sinoci na odprtju kongresa desne frakcije Ljudske stranke odgovoril Rocco Buttiglione. Izrazil je prepričanje, da bodo volitve - sodeč po poteku dogajanj - prihodnje spomlad. Tega si želijo tudi voditelji Krščansko-demokratskega centra.

Da bodo volitve spomlad se je v glavnem sprijaznila tudi Demokratska stranka levice. Massimo D'Alema je desnici očital veliko nedoslednost, saj po eni strani glasno zahteva ustavne spremembe in predsedniško republiko, po drugi pa hoče takojšnje parlamentarne volitve.

Na 3. strani

SARAJEVO - Francija, Velika Britanija in ZDA so se v Londonu na krizni konferenci o Bosni dogovorile, da bodo bosanskim Srbom skrajno resno zagrozile z Natovimi letalskimi napadi, da bi zavarovale muslimansko enklavo Goražde in preprečile nadaljne napade na to varovano območje ZN.

Na konferenci na kateri so sodelovali poleg predstavnikov ZN, Nata in zunanjih ministrov 16 držav, so se tri velike države dogovorile, da bodo iz zraka zarisali črto okoli Goražda, ki je Srbi tokrat ne bodo prešli »za majhno ceno«. Ameriški državni sekretar Warren Christopher je po konferenci opozoril Srbe, da je to nedvoumen ultimatum, ki bo branjen z množičnim napadom letalskih sil zahoda.

Kot poroča hrvaška tiskovna agencija Hina, so včeraj popoldne Srbi z to pništvom napadli predmestje Tuzle.

Srbi so napadali tudi druge muslimanske enklave, tako da o pomiritvi zaenkrat ni mogoče govoriti.

Na 15. strani



Nepričakovana preusmeritev inflacijske krivulje v juliju (5,6%)

RIM - Na splošno presenečenje in v nasprotju s predvidevanji vseh pomembnejših raziskovalnih centrov, stanovskih organizacij in vlade, se je inflacija v juliju po šestih mesecih vzpenjanja preusmerila navzdol. Po podatkih iz devetih vzorčnih mest so se življenjski stroški v primerjavi z junijem povečali v povprečju le za 0,1 odstotka, medtem ko je tendenčna inflacijska stopnja zdrknila od 5,8 v

juniju na 5,6 odstotka. Podatki so sprožili val komentarjev in tudi polemik, čeprav večina opazovalcev sviri pred prenatrpanim optimizmom, ki ga odsvetuje tudi močan porast cen pri proizvajalcih. Ohladitev inflacije je imela zelo blagodejni učinek na denarnem in finančnih trgih, kjer se je lira vidno okrepila, borza pa dosegla občuten porast vseh kazalcev.

Na 2. strani

RADIO KOPER / ODMEVI

Tudi organi vlade RS kritizirajo ukrep RTV Slovenija

LJUBLJANA - V zvezi z izključitvijo srednjevalovnega oddajnika na Belem Krizu, po katerem je oddajal italijanski program Radia Koper, sta urada Republike Slovenije za narodnosti in za informiranje izdala naslednjo skupno izjavo:

»Urad vlade RS za informiranje in Urad RS za narodnosti v zvezi z izklopom srednjevalovnih oddajnikov na Belem Krizu, v Domžalah in v Nemčavcih izjavljata, da v načelu sicer podpirata prizadevanja RTV Slovenija za racionalizacijo poslovanja in zmanjševanje materialnih stroškov, vendar pa noben varčevalni ukrep ne sme prizadežati z zakonom zagotovljenih pravic in dosežene ravnosti zaščite italijanske in madžarske narodne skupnosti v Sloveniji, zato predlagata vodstvu RTV Slovenija, naj ponovno preuči utemeljenost tega ukrepa.«

Drugo izjavo so včeraj objavili člani izvršnega odbora Sindikata novinarjev Slovenije, ki menijo, da je formulacija »varčevalni ukrepi« le preteza za krčenje obsega delovanja manjšinskih programov v Kopru in Murski Soboti, zato zahtevajo, da se oba oddajnika ponovno vključita.

Jutri v Nedeljskih temah Primorskega dnevnika

Epohe ni več

V zadnjih časih se je zgodilo marsikaj. Tudi na področju medijev, ki so bili v preteklem tednu v središču pozornosti. To velja tudi za italijanski koprski radio, ki je bil protagonist epohe, v kateri je nastal in deloval. Vendar, ugotavlja Bojan Brezigar na naslovnici nedeljskih tem, epohe ni več.

Ljubiteljem zgodovine namenjamo tokrat kar dva zanimiva zapisa. Vili Princič je v Avcah pri Kanalu izsledil enega se redkih živečih vojakov avstroogrske vojske. Ivan Kovacic, tako je ime vojaku »presvitelega cesarja«, je še čil in zdrav in kaj rad pripoveduje.

Elio Fornazarić pa se je vmlil v Bonete, kjer je poizvedoval o dogajanjih med prvo svetovno vojno, o begunstvu in mimogrede tudi o tem kako so italijani urejali vojska pkopališča. Med drugim pa je tudi ugotovil, da je bilo v Bonetih toliko zrtev, kolikor je bilo his v vasi.

Marko Waltrisch pa tokrat razmislija o manjšinah v Evropi, o turški oziroma grški kavi, pa se o pokopališčih v Istri. Skratka o tem, katera država je bolj »evropska«.

Za ljubitelje naših otrok in prijatelje naše sole pa je tokrat prava poslastica reportaža o »Dnevu odprtih vrat« v Šempolajskem otroškem vrtcu: poslastica zato, ker je niso napisali novinarji, ampak kar starši.

DANES V PRIMORSKEM DNEVNIKU

Ubil in razmesaril starše

V trenutku blaznosti je Carlo Nicolini v Sestri Levanteju z lovsko puško ustrelil očeta in mater ter razmesaril njuni trupli.

Stran 2

Železama: korak naprej

Vprašanje odpravnin za delavce skedenjske železarne se ni dokončno rešeno, čeprav so bili na včerajšnjem sestanku v Rimu doseženi pozitivni rezultati.

Stran 5

Operetni festival slavi Sissi

Njej v čast pa je bila napisana tudi opereta, ki jo bodo drevi v italijanski verziji premierno uprizorili v dvorani Tripovich.

Stran 6

Polemike o spodrslijaju v Rimu

Goriska Severna Liga je včeraj pojasnila svoje stališče in zupanu Valentiju svetovala naj odstopi

Stran 9

Armstrong za Casartellija

Z dvignjenimi rokami in pogledom uprtim v nebo je American Lance Armstrong včerajšnje zmago v 18. etapi kolesarskega Toura posvetil svojemu tragično preminulemu kolegu v mostvu Fabiu Casartelliju.

Stran 17



GOSPODARSKA GIBANJA / PO ISTATOVIH PODATKIH IZ DEVETIH VZORČNIH MEST

Na splošno presenečenje se inflacija v juliju ohlaja

V letni primerjavi je zrasla za 5,6, v mesečni pa za 0,1 odstotka

RIM - Vsi so bili prepričani bo inflacijska stopnja julija se poskoci-la, vprašanje je bilo le, ali se bo ustavila pri 6 odstotkih, ali pa jih bo celo presegla. Toda številke so včasih svojeglave in tako je Istat včeraj postregel s podatki, po katerih so se življenjski stroški v devetih vzorčnih mestih v tem mesecu presenetljivo znižali in v letni primerjavi padli od 5,8- odstotne stopnje v juniju na 5,6 odstotka.

Preobrat inflacijskega trenda so izvedenci, ekonomisti, raziskovalni centri in predstavniki vlade napovedovali komaj za jesen ali celo za konec leta, edini, ki je pokazal nekaj več opti-

mizma, pa je bil generalni državni računovodja Andrea Monorchio, ki je takoj po objavi podatkov o junijski inflacijski stopnji napovedal, da se bo začela spuščati že v začetku drugega polletja. V past predvidene 6-odstotne inflacije v juliju so se tako ujeli skoraj vsi večji ekonomski raziskovalni centri, banke, Confindustria, Confcommercio in ostale stanovske organizacije. Celo Istat je predvidel, da se bo začela inflacijska stopnja spuščati komaj v zadnjih mesecih leta.

Po šestmesečnem narascanju tendence inflacijske stopnje od začeta leta, ko je znašala komaj 3,8 odstotka, smo torej julija priče njenemu upadu. Glede na junij so se življenjski stroški v devetih vzorčnih mestih povprečno zvisali le za desetinko odstotka, glavno zaslugo za ohlajanje draginje pa ima pocenitev sveže povrtnine, sadja in bencina. V kar petih od devetih vzorčnih mest (v Bologni, Firencah, Genovi, Neaplju in Palermu) je mesečna inflacija praktično stabilna, v ostalih starih (Turin, Trst, Beneške in Milan) pa se je zvisala za 0,3 odstotka. Z izjemo Milana, Turina in Trsta, je bila mesečna rast inflacijske stopnje nižja kot v enakem mesecu lani, tako da se je tendenčna inflacijska stopnja znižala v Bologni, Firencah, Genovi, Neaplju, Palermu in Benetkah.

Ce pogledamo sestavne draginjske kosarice, ugotovimo, da so cene

oblačil in obutve praktično na junijski ravni (upostevati je treba, da so v teku sezone razprodaje), tako kot so stabilni ali so se celo znižali stroški za električno in druge vrste energije (pocenilo se je plinsko olje za ogrevanje). Trimesečno prilagajanje stanovanjskih najemnin gibanju življenjskih stroškov je povzročilo povišanje izdatkov za stanovanje (od 0,2% v Palermu do 2,9% v Trstu), medtem ko so več ali manj stabilni izdatki za gospodinjstvo in za zdravje. V nekaterih mestih so se znižali tudi stroški za prevoz in komunikacije, precej pa so se povečali izdatki za prosti čas, in to v prvi

vrsti zaradi podrazitve cenikov gostinskih lokalov in hotelov.

Nepricakovan inflacijski »stop« je presenetil vse komentatorje in trge (o katerih poročamo posebej), kriv pa je tudi za marsikatero polemično noto. »Zdaj naj razmislijo tisti, ki so grozili s katastrofalnimi scenariji,« je ironično izjavil predsednik Confindustrie Abete, ki se je bil že pred mesecem razhudil, ker so nekateri pripisovali glavno krivdo za visoko inflacijo podjetnikom. Ostale stanovske organizacije so »inflacijsko presenečenje« sprejele z velikim zadovoljstvom, ker poraja upanje za postopno zniževanje krivulje, podobno pa je

tudi stališče sindikatov, ki vabijo vlado in monetarne oblasti, naj ne opustijo strogega nadzora cenovne dinamike. Najnovejši podatki sicer kažejo - ugotovljajo sindikati - da je inflacija mogoče nadzorovati, vendar se kljub temu ne gre predajati optimizmu. Znižanje inflacije je presenetilo tudi centralno banko, za katero je vse tisto, kar lahko prispeva k pocenitvi denarja pozitivno, medtem ko je ministrstvo za industrijo izdalo tiskovno noto, v kateri izraza zadovoljstvo nad inflacijskimi podatki in pohvalo proizvodnim in distribucijskim kategorijam, ki so se »odzvale na vabilo vlade, naj ra-

Evforija na trgih

MILAN - Po nekaj dneh mrtvila sta se italijanski denarni in borzni trg včeraj predramila in se mrzlično odzvala na podatke o julijski inflaciji. Lira jih je izhabila z močnim naskokom na marko, pri kateri je pridobila 10 lir, prihranila pa ni niti ostalim bankovcem, vključno s dolarjem, ki je izgubil več kot 9 lir. S takim ovrednotenjem ji je uspelo nadomestiti vso izgubo, ki jo je zbrala v iztekajočem se tednu in kateri je v največji meri botrovala prav negotovost pred objavo podatkov o gibanju inflacije.

Podobno živahna je bila včeraj tudi milanska borza, kjer je inflacijski podatek pri operaterjih utrdil prepričanje, da se nevarnost nove podrazitve denarja oddaljuje. Splošni kazalec MIB je pridobil 1,63 odstotka, Mibtel pa je v finalu nekoliko upadel glede na najvišjo doseženo raven in se ustavil pri 1,70-odstotnem zvisanju. Naj-

več je pridobil indeks vodilnih delnic Mib-30 (+1,95%), medtem ko so posli dosegli vrednost 646 milijard lir. To je za dneve višanja borznih kazalcev razmeroma malo, na trgu pa si skromen obseg poslov razlagajo z odsotnostjo tujih vlagateljev, ki čakajo na razvoj italijanske politične situacije. Med vodilnimi delnicami so se odlično odrezale Ferfin (+3,78%), Fiat so pridobile 2,74%, Mediobanca 3,08%, Credit 2,98%, redne Telecom 2,40%, varčevalne pa kar 4,76%, medtem ko so rekord dosegle nove delnice prenosne telefonije TIM, ki so pridobile 5,15%.

Do zvisanja tejavej je prislo tudi na trgu pogodb future na državne vrednotnice BTP. Desetletne so se ovrednotile za 1,14 lire, posli pa so bili precej intenzivni: v Milanu so podpisali 9.600 pogodb, v Londonu pa 32.561.

TELEVIZIJA / Z NAKUPOM TMC

Ali Cecchi Gori zasnavlja tretji televizijski pol?

Florentinski finančnik zanika, čeprav ne skriva ambicij

RIM - Vittorio Cecchi Gori (na posnetku AP) je včeraj na tiskovni konferenci pojasnil podrobnosti operacije nakupa televizijske mreže Telemon-tecarlo, za katero je finančni družbi Ferruzzi Finanziaria odstel 75 milijard lir. V znesek ni vsteta finančna zadolžitev družbe Globo Europa TV, v katero sodi TMC in za katere nakup bo moral Cecchi Gori prejeti se pooblastilo oblasti knezevine Monako, kjer je sedež evropske emancije brazilske grupe Globo.

Florentinski kinematografski producent, ki je aprila kupil tudi TV Videomusic in postal tako v komaj treh mesecih lastnik dveh mrež, je za TMC vplacal predujem v znesku 15 milijard lir, za obročno odplačilo preostalega deleža pa ima čas do 30. junija 1988. Na včerajšnji tiskovni je Cecchi Gori zanikal, da namerava ustvariti tretji televizijski pol, čeprav namerava investirati v razvoj svojih »svobodnih in neodvisnih mrež« in postopoma doseči 12 do 15 odstotkov gledanosti in prav tolikšni delež reklamnega iztržka. Glavni cilj nove televizijske grupe pa je po njegovih besedah ta, da bi mreži pokrili 90 odstotkov italijanskega ozemlja. Trenutno pokrivata Videomusic in TMC približno 70 odstotkov ozemlja, vendar nehomogeno in v nekaterih primerih s pomočjo lokalnih televizijskih postaj.

Senator Biancove Ljudske stranke ima v



Firencah se lokalno televizijsko postajo »Canale10«, po nepotrjenih glasovih pa se zanima tudi za prevzem ukrajinskega Montanelliyevega dnevnika »La Voce«. TMC in Videomusic imata pretežno mlado občinstvo, ki ga zanima glasba in sport, sestervek njunih reklamnih iztržkov pa znaša približno 150 milijard lir (125 TMC in 25 Videomusic). Zaposlujeta okrog 370 oseb, v finančnem pogledu pa je TMC za nekaj časa v težavah, saj je lansko poslovanje kljub povečanju prometa zaključila s 83 milijardami lir izgube.

Skupina televizijskih dejavnosti pod nazivom TMC je bila doslej prek holdinga Globo Europa vključena v grupo Ferruzzi. Holding je v celoti nadziral Globo Montecarlo s sedežem v knezevini Monako in rimski Telemon-tecarlo Pubblicità in TMC News Italia, 90-odstotni delež pa ima tudi v TV Internazionale, kjer ima 10-odstotni delež RAI.

FJK: mesečna inflacija višja letna pa nižja

TRST - Kot receno, je Trst poleg Milana in Turina tisto vzorčno mesto, kjer so se življenjski stroški glede na junij najbolj povzpeli, za 0,3 odstotka. Enako se je zgodilo tudi v Vidmu, vendar je v Furlaniji-Juljski krajini letna inflacijska stopnja nižja od državne povprečja: v Trstu se je ustavila pri 5,2, v Vidmu pa pri 5,4 odstotka. Za Trzace se je najbolj podrazilo stanovanje, medtem ko morajo Videmčani seči globje v zep zaradi večjih izdatkov za prosti čas.

NOVICE

Solidarnost s poslancem Maticeno

RIM - Oseminšestdeset poslancev, izvoljenih na kandidatnih listah Kartela svoboscin, je podpisalo solidarnostno izjavo, s katero stopajo na stran poslanca Amedea Maticene, o katerem je Catanzarsko državno tožilstvo odredilo preiskavo na podlagi pričevanja nekaterih ske-sancev. O solidarnostni izjavi se je polemčno izrekel predstavnik zelenih, ki označuje dogodek za »nepotrebno iskanje vitimizma«.

Nož zaključil prepir med nekdanjima zakoncema

BARI - V središču Barija je ločeni mož stiridesetletne Carmele Ricci smrtno zabodel nekdanjo soprogo. Renato Lazzazzera, tako je ime morilcu, je čakal na zrtev pred hišo nekdanje tasce. Ločena zakonca sta se - po pripovedi očividcev - sporekla, nato pa sta se zavila za bližnji vogal, od koder so prisotni čez nekaj časa zaslišali smrtni krik umorjene zenske.

Policisti iz dolgočasia klicali vroči telefon

MESSINA - Dva agenta, zaposlena na oddelku za prvo pomoč v neki messinski bolnišnici, sta iz dolgočasia večkrat zavrtela telefonsko številko 144 - erotični telefon. Zadeva je prišla na dan, ko so je KZE prejela milijonski telefonski račun. Kvestura je incident ocenila za nizkotnega.

CHIAVARI / DRUŽINSKA TRAGEDIJA

Ubil in razmesaril starše

Carlo Nicolini je umoril starše, ker se je skregal z materjo

SESTRI LEVANTE (GENOVA) - »Skregal sem se z mamo.« To je bilo edino pojasnilo 26-letnega Carla Nicolini-ja, ki je v četrtek zvečer ubil in dobesedno razmesaril 61 letno mater Letizio Ferraro in 72 letnega očeta Maria Nicolini-ja. Carlo ju je najprej ustrelil z lovske puško, potem pa trupli razparal s kuhinjskimi noži in iz njih izvlekel notranje organe. Zločin so skoraj po naključju odkrili sosede. Ker je primankovala voda, so poslali 10 letno hčer k hisnim gospodarjem, da bi poizvedovala kako in kaj. Ko se je na vratih pojavil fant, ki je bil ves okrvavljen, se je deklica prestrašila. Sosede so poklicali karabinjerje, ki so kmalu potem v Nicolinijevem stanovanju odkrili grozovit prizor: v dnevni sobi sta na tleh ležali

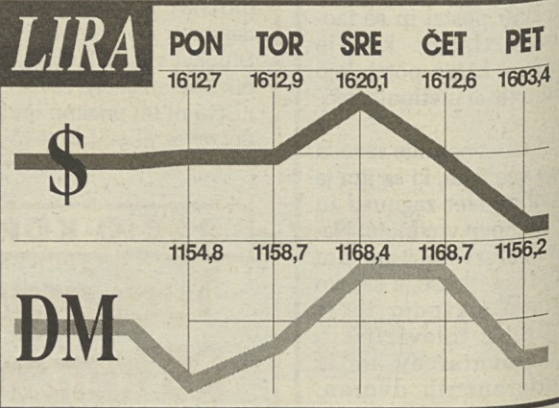
razmesarjeni trupli zakoncev Nicolini in ob njih njihovi notranji organi. Na stenah so odkrili tudi sledove nabojev lovske puške, ki jo je Carlo uporabil za umor.

Carlo so vsi opisali kot zelo mirnega, se preveč vase zaprtega fanta. Večkrat je cele dneve presedel doma in vsi so to njegovo obnašanje opravičevali z dejstvom, da je preveč sramežljiv. Sele po dvojnem umoru, ki ga je zagrešil predvčerajšnjim, jih je morda spreletela misel, da je njegov mir skrival nekaj turobnega.

Tovrstni zločini, ki so v Ameriki skorajda na dnevnem redu, so za Italijo dokaj nenavadni. Kljub temu pa je bilo v preteklih mesecih več primerov nasilja otrok nad starši. Psihologi in kriminologi si to razla-

gajo kot posledico nedograjenege odnosa med otroci in starši. Mnenje predsednika vsjega sveta zbornice psihologov Paola Michielina je, da pride do takih nepricakovanih izbruhov nasilja predvsem pri osebah, ki so izredno umirjenega značaja in se nadpovprečno obvladajo. Neuropsihofiziolog Michele Trimarchi, član mednarodne kriminološke organizacije, je pojasnil, da pride do takih tragedij vse bolj pogosto, ker so naši možgani prepolni informacij, ki se večkrat bijejo med sabo, to pa nacenja uravnovešenost.

Carlo so karabinjerji najprej odpeljali v bolnišnico, ker se je ranil roko, nato pa v karabinjersko vojašnico, od koder so ga včeraj preselili v zapor v Chiavariju.


ADRIA

ADRIA AIRWAYS

SLOVENSKI LETALSKI PREVOZNIK

**IZ LJUBLJANE V
BARCELONO, FRANKFURT,
LONDON, MÜNCHEN,
ISTANBUL, MOSKVO,
KOPENHAGEN, PARIZ,
PRAGO, RIM, SKOPJE, SPLIT,
TIRANO, DUNAJ, ZÜRICH**

Informacije in rezervacije:

- ADRIA AIRWAYS, Ljubljana, Kuzmičeva 7, tel. 061/131-81-55
- prodaja vozovnic Ljubljana, Gosposvetska 6, tel. 061/313-312
- ADRIA AIRWAYS, Maribor, Cankarjeva 3, tel. 062/27-038, 26-155
- ADRIA AIRWAYS, Koper, Pristaniška 45, tel. 066/38-458, 38-512



KONEC KRATKOTRAJNEGA DIALOGA S PRODIJEVIM ZAVEZNIŠTVOM

Desnica glasno zahteva predčasne volitve jeseni

Berlusconi in Fini napovedujeta pravo poletno politično ofenzivo

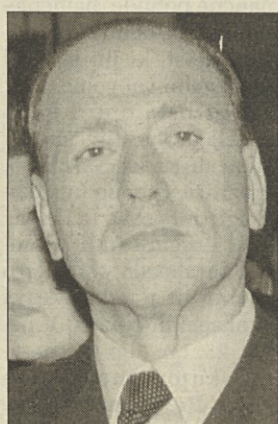
RIM - Silvio Berlusconi se vedno upa v jesenske predčasne volitve in je zato pripravljen "sprejeti" tudi zakon o enakih možnostih med volilno kampanjo (tako imenovano "par condicio"), čeprav se z njim ne strinja. Edino, kar ga zelo strasi, je vlada široke demokratske koalicije, s katero hočejo po njegovem nekateri opehariti volilce. Berlusconi je torej spet začel pritiskati za jesenske volitve, čeprav ga mnogi sodelavci - da ne govorimo o nekaterih zaveznikih, ki volitvam odločno nasprotujejo oziroma se jih bojijo - svarijo pred prenapetimi stališči.

Berlusconi je izkoristil vsedrjavno organizacijsko srečanje svoje stranke za napad na parlament, čes da nima več moralne in politične legitimnosti in ga je treba zato cimprej razpustiti. To pa sodi med pristojnosti predsednika republike Scalfara, s katerim se bivši ministrski predsednik, kot je običajno poudaril, glede usode te zakonodajne dobe sploh ne strinja. Lider Forza Italia je pripravljen podpreti finančni zakon Dinijeve vlade in, kot reče, tudi "par condicio". Vse to pa pod pogojem, da bodo novembra ali najkasneje v prvi polovici decembra predčasne parlamentarne volitve.

Lastnik Fininvesta je spet napadel manjše stranke (takozvano grmičevje), »ki skrbijo le za lastno volilno usodo, interesi države in državljanov pa so jim deveta brigada«. Očitno je imel v mi-

slil tudi svoje "grmičevje" (Buttiglionejevo frakcijo Ljudske stranke in Krščanski demokrati center), ki se na vse kriplje upira jesenskim volitvam. Levosredinska koalicija je po Berlusconijevem mnenju le sestevek med sabo zelo različnih strank, Prodijevo zavezništvo pa bo gotovo prej ali slej politično znorelo, posebno če bo sprejelo v svojo sredo Bossija. »Če bo Severna liga v nam nasprotnem taboru, bo to okrepilo Kartel svoboscin«, je prepričan Berlusconi, ki se torej že pripravlja na bojivito volilno kampanjo.

Voditelj Forza Italia je spet videti zelo optimistično razpoložen. Povedal je tudi, da zadnje ja-



Silvio Berlusconi (AP)

vnomnjenjske raziskave (podatke mu je očitno posredoval zvesti Gianni Pilo) potrjujejo, da je Forza Italia s 24 odstki glasov spet prva stranka v državi. Med glavnimi gesli volilne kampanje desnice bo neposredna



Gianfranco Fini (AP)

izvolitev predsednika republike, ki naj bo - podobno kot v ZDA - hkrati tudi predsednik vlade. Koga bo Forza Italia kandidirala za italijanskega Clintona, res ni težko uganiti.

Da je obdobje kratko-

trajnega dialoga z levosredinsko koalicijo konec, je takoj za Berlusconijem potrdil tudi njegov zvesti zaveznik in sopotnik Gianfranco Fini. Vodja Nacionalnega zavezništva je prepričan, da so v Prodijevem taboru prevladali prebrisanec, ki pravzaprav eno govorijo, drugo pa delajo. V mislih ima predvsem takozvano predsedniško republiko, ki sodi od vedno med temeljne zahteve desnice.

Berlusconi in Fini torej napovedujeta politično ofenzivo s ciljem jesenskih parlamentarnih volitev. Ni izključeno pa, da bo njuna poteza podaljšala življenje sedanjemu parlamentu in hkrati tudi Dinijevo vlado.

DESNA SREDINA

"Grmički" protestirajo: Mi nasprotujemo volitvam!

RIM - Politčna ofenziva za jesenske volitve, ki jo napovedujeta Berlusconi in Fini, ni po godu manjšim strankam desnosredinske koalicije, tako imenovanim "grmičkom", kot jih hudobno imenujejeta vodji Forza Italia in Nacionalnega zavezništva. Rocco Buttiglione je v poročilu, s katerim je uvedel kongres desne frakcije Ljudske stranke, dejal, da Italija nujno potrebuje korenite reforme in ne takojšnjih volitev. Zelo jezni nad Berlusconiem in Finijem so voditelji Krščansko-demokratskega centra, ki od vsega začetka nasprotujejo jesenskim volitvam.

Buttiglione je predlagal neke vrste ustavodajno skupščino, ki bi korenito spremenila ustavo. V bistvu se je zavzel za široko politično zavezništvo med vsemi strankami, ki bi premostilo sedanjo institucionalno paralizo.

Buttiglione in njegovi prijatelji KDC, ki se vse bolj oddaljujejo od Kartela svoboscin, načrtujejo novo sredinsko in katoliško stranko, ki bi nadaljevala pot bivše KD.

STALIŠČE D'ALEME

DSL kritična do desnice: ali volitve ali pa reforme!

RIM - »Berlusconi je proglasil popolnoma neumestni in ne strahov več nikogar. Desnica se mora enkrat za vselej izjasniti: ali hoče takojšnje volitve ali pa resne ustavne reforme«. Tako je tajnik Demokratske stranke levice Massimo D'Alema komentiral včerajšnjo "vojno napoved" desničarskih voditeljev in dal zelo jasno razumeti, da bodo predčasne volitve sele spomlad.

D'Alema je očitno desnici, da igra dvojno igro. Pri tako imenovanem omizju o pravih igrar vementno pritiska za

ustavne spremembe in za predsedniško republiko, na političnih zborovanjih pa je vse bolj agresivna, zavrača dialog in ustvarja pogoje za novo zaostroitev političnega položaja v državi.

Berlusconi je v Finijeve izjave bo brzokone spretno izkoristila Severna liga, ki zavrača vsak dialog z desnico in pritiska na levosredinsko koalicijo, naj podaljša življenje vladi Lamberta Dinija. Tudi Liga odločno nasprotuje volitvam in je prepričana, da bodo le-le prihodnje spomlad ali celo kdaj pozneje.

BENEŠKA SLOVENIJA

Skupno delo upraviteljev in civilne družbe

Iskanje skupnih rešitev za vsem skupne probleme

SPETER - Upravitelji iz Nadiskih in Terskih dolin ter iz Rezije želijo sodelovati in poiskati skupni jezik z najpomembnejšimi slovenskimi organizacijami v Beneciji. To je bilo poudarjeno na srečanju, ki sta ga v Spetru pripravila pokrajinski odbor SKGZ za videmsko pokrajino in Zveza Slovencev, in katerega so se udeležili zupani in upravitelji iz Spetra, Grmeka, Srednjega, Sv. Lenarta, Podbonesca, Tavrjane, Barda, Tipane, Rezije ter gorskih skupnosti za Nadiske in Terske doline.

Kot sta uvodoma povedala predsednica SKGZ Jole Namor in predsednik Zveze Slovencev Viljem Cerno, srečanje želi biti osnova za nadaljnje skupno dogovarjanje in sodelovanje. Dejstvo, da je velika večina občinskih uprav v Beneciji izraz naprednih in do Slovencev prijaznih list, ponuja možnost za takšno dogovarjanje, seveda upoštevajoč vlogo in pristojnosti posameznih subjektov.

V nadaljnjem sproscenem pogovoru so beneski upravitelji ugotovili, da je treba iskati skupne poti pri reševanju problemov, ki so skupni vsem občinam. To je treba storiti tudi v odnosu do oblasti (pokrajine, dežele in države), da bi se beneski stvarnosti zagotovilo možnost razvoja.

Na srečanju niso

obravnavali le načelnih vprašanj sodelovanja, dotaknili so se tudi nekaterih konkretnih problemov. Beseda je tekla o finančni podpori Dežele FJK javnim upravam glede finansiranja pobud v korist slovenske prisotnosti na Videmskem. Beneski upravitelji so izpostavili tudi vprašanje nevidljivosti slovenskih televizijskih programov Raia ter se zavzeli za oblikovanje takšne gorske skupnosti, ki bi zajela celotno območje vzdolž državne meje, na katerem živi slovenska narodnostna skupnost. Ob tej priložnosti so kritično ocenili dejstvo, da je deželna vlada sprejela resolucijo Nacionalnega zavezništva, ki zahteva javno finansiranje za tiste organizacije, ki delujejo proti slovenski prisotnosti v Beneciji.

Na spetskem srečanju pa so posebej izpostavili vprašanje solstva. Dejstvo je, da se v marsikateri občini zaradi pomanjkanja otrok srečujejo s problemom zapiranja osnovnih šol in vrtec. Dogovorili so se, da je treba to vprašanje rešiti celovito, ne pa v vsaki občini posebej, saj bi takšna izbira bila že v premisi neucinkovita.

Sicer naj bi o teh in drugih vprašanjih v podobni sestavi tekla beseda na prihodnjem srečanju, ki ga bosta beneski organizaciji sklicali v kratkem.

Rudi Pavšič

TRST / VČERAJ PREDSTAVILI LETOŠNJO IZVEDBO

Čez dober mesec bo zaživela sedemnajsta Kraška ohcet

Glavni pobudniki pomembne kulturno-turistične prireditve so člani zadruge Naš Kras in društva Kraški dom v sodelovanju z občino

Nevenka in Peter: »Oba sva si želela prav posebno poroko«



TRST - »Oba sva si želela posebne poroke in tako sva se odločila, da se prijaviva na Kraško ohcet!« Nevenka Marusic in Peter Kuk (na sliki), ki se bosta kot 18. kraški par poročila 27. avgusta, sta zado-

voljna, da sta bila izbrana. Organizatorjem so se tokrat prijavili trije pari, izbrana sta bila Nevenka, ki je po izobrazbi geometer in je zaposlena v krajevnih uradih ministrstva za javna dela, in Peter Kuk, ki je

v službi pri državnih železnicah. »Veča, da bo naporna, vendar sva prepričana, da bo zabavno«, je rekla Nevenka, ki je doma v Slivnem. »Ne vesta sicer se vsega, kar ju čaka«, se je vmesala predsednica društva Kraški dom Vesna Gustin, ki je z zadrujo Naš Kras glavni organizator edinstvene kulturno-turistične prireditve. »Naj bo, kar bo«, je spokojno menil letošnji kraški ženin, ki je tudi ljubiteljski glasbenik, saj je sodeloval že v več ansamblih. Ženin in nevesta se v teh dneh spopadata se z zadnjimi detajli nos, se pravi poročnih oblek, nose pa si pripravljajo tudi sorodniki, da bodo svojemu paru nudili primerno spremstvo. (bip)

Pobuda za predložitev zaščitnega osnutka v zbornici

TRST - V teh dneh je v poslanski zbornici v Rimu stekel postopek za vložitve zakonskega predloga za globalno zaščito Slovencev v Italiji. Kratko informacijo o tem je predstavnik SSK Ivo Jevnikar posredoval na zadnjem zasedanju skupnega zastopstva. Sicer pa smo zvedeli, da se je za predložitev zakonskega predloga v preteklih dneh tajnik SSK Martin Breclj dogovarjal v Rimu s predstavniki Union Valdotaïne in Südtiroler Volkspartei. Zbiranje podpisov poslancev se bo zaključilo pred poletnim počitniškim premorom. Pripravljamo naj, da so svojo podporo - poleg predstavnikov levicarskih in levosredinskih skupin - že zagotovili tudi zastopniki Severne lige.



MAGDA ŠTURMAN

Obisk pri rojakih v daljni Avstraliji (12)

Neskončni in enolični Outback
Mogočna gnezda termitov

Avstralija je približno velika kot cela Evropa, šteje pa komaj 17 milijonov prebivalcev. Večji del Avstralcev živi na jugovzhodnem delu celine, kjer je podnebje zmerno in ne tako spominja na Sredozemlje. Precej je naseljena tudi severno-vzhodna obala, v Queenslandu, kjer prevladuje tropsko podnebje. V notranjosti pa zelo redko dežuje. Tam, kjer skoraj ne pade kapljice dežja, so nastale celo obsežne pušcave Simpson Desert v centralni Avstraliji, Great Sandy Desert, Gibson Desert in Great Victoria Desert na zahodnem delu celine. Notranjosti Avstralije pravijo Avstralcji Outback. Zaradi suhega podnebja je zelo malo obljudena. Letu pa tam je kako naselje, po navadi v bližini kakega rudnika, ali kake osamljene kmetije. Glavnih asfaltnih cest je tudi zelo malo.

Zgodaj zjutraj sem iz obmorskega mesta Townsville stopila na avtobus in se odpeljala proti zahodu. Naselja so postajala čedalje bolj redka. Opazovala sem, kako se narava spreminja, drevesa so se postopoma redčila, trava je postala vedno bolj redka in suha, zemlja pa je postala čedalje bolj rdeča. Zemlja vsebuje posebno v notranjosti Avstralije veliko železovega oksida. Po nekaj urah vožnje sem že imela predstavo o tipičnem avstralskem outback-u: neskončna pusta in enolična pokrajina, posuta z redkimi drevesi, v glavnem evkalipti. Nad več ali manj rdečo zemljo se pa dvigajo redki sopi značilne zla-

torumene trave, ki ji pravijo Spinifex grass. Z dolgi ostrimi bodicami se spinifex grass brani, da je kengururji ne pojedo. Z njo se ne hranijo niti uvožene zivali, kot npr. krave ali ovce. Na ta način trava ni ogrožena. Zemlji koristi in jo s svojimi koreninami varuje proti eroziji tal.

Tistega dne sem v 12-ih urah prepotovala 900 km. V vsem tem času sem videla le 5 ali 6 vasi. Pozneje sem prispela v večje naselje Mt. Isa, kjer sem izstopila in se napotila proti hostelu. Mt. Isa šteje okrog 25 tisoč prebivalcev. Mestece je nastalo potem, ko so leta 1923 na tem kraju odkrili bogate zaloge rudnin. Na ta kraj so zaceli prihajati številni izseljenci, da bi si služili vsakdanji kruh. Danes sestavlja prebivalce Mt. Isa kar 60 različnih etničnih skupin. Mt. Isa je se danes največji proizvajalec srebra in svinca na svetu. Poleg omenjenih rudnikov je tudi nekaj rudnikov bakra. V rudnikih je trenutno zaposlenih 4.000 ljudi. Med drugo svetovno vojno je bilo mesto zelo pomembno za zavezniško dobavo rudnin.

Ko sem v hostelu povpraševala oskrbnika Kena za enodnevne izlete v okolico, se je ponudil, da me brezplačno pelje, saj gre zelo rado večkrat v naravo. Naslednje jutro sva sedla v Kenov avtomobil in se odpeljala iz mesta. Po približno 50 km skoraj ravne in prazne ceste sva zavila na levo in peljala kar po gmajni. Kmalu sem pred menoj opazila visoko skalo, ob vznožju

katere je bila voda. Ker je slednja v večjem delu Avstralije redkost, je bil to tipičen kraj, kjer so se po navadi srečevali staroselci. Tu so se vode napili, obenem so take kraje imeli za svete, kjer so prirejali razne verske obrede. Ken mi je pokazal risbo na steni, ki so jo pred več tisoč leti naslikali staroselci. Risali so z rdečo, rumeno ali belo okro in črnim ogljem. Risbe, ki so jih staroselci prikazali vedno v takih krajih srečanja, so ponazarjale zgodbe iz vsakdanjega življenja, zivali ali navodila za iskanje hrane in vode. Večkrat so risbe imele verski pomen. Take slike so lahko stare tudi 10 ali 20 tisoč let, najdemo jih na različnih krajih celine. Risba, ki je stala pred nama, je ponazarjala 7 ljudi zbranih okrog ognja. Kenova razlaga risbe je bila, da je to 7-članska družina. Ko so npr. staroselci ulovili kenguruja in ga nato spekli, je meso zadoščevalo za 7 ljudi. Če bi družina bila številnejša, bi mesa ne bilo dovolj za vse, če bi družina stela manj ljudi, bi meso ostajalo, kar bi bila velika škoda.

Se malo sva se sprehajala okrog skale. Okrog nas je prevladovala globoka tišina. Podnebje je bilo sicer vroče, a izredno suho, tako različno od onega iz obale, kjer je bilo vroče in vlažno. Druga razlika je bila ta, da so ob obali prevladovali komarji, tu, v outbacku jih zaradi suhega zraka ni bilo, muh pa res ni manjkalo. Bush Flies ali gozdne muhe so zelo nadležne in jih je ogromno. Povsod iščejo vlago in sol. Cloveka nadlegujejo tako, da gredo v ušesa, nos, usta in oči. Za osebe, ki se do- sti potijo, postanejo te zuzelke prava muka.

Medtem ko sva se vracala proti Mt. Isi, sva ob cesti opazovala mogočna gnezda termitov. Gnezda so bila visoka približno en meter in jih je bilo ogromno. Termiti so zuzelke bele barve. Živijo v odlično urejenih hierarhičnih družbah. Kralj in kraljica se posvečata izključno razmnoževanju, ostale zuzelke imajo vlogo delavca ali vojaka. Ker živijo termiti v glavnem v tropskih krajih, so si razvili poseben sistem ventilacije in termoregulacije v prostorih za razvoj jajčec. Če gledamo od zgoraj navzdol, so gnezda podolgovata. Dosti je vrst termitov, ki gradijo gnezda tako, da poteka daljša stranica v smeri sever-jug. Na ta način najbolj vroče opoldansko sonce segreje najbolj ozko stranico, da se gnezdo ne čezmerno ogreje. Po drugi strani pa se v zimskih hladnih jutrih in večerih ogreje najdaljša stranica. V severnejših predelih Avstralijske gnezda segajo celo do 6 metrov visoko.

VOJNA / POBUDA NADŠKOFA

Praznik miru v Sedilisu bo posvečen Bosni

Nedeljsko sv. mašo bo daroval
namestnik sarajevskega škofa

Videmska nadškofija se je odločila, da se z molitvijo in verskim shodom spomni tragedije, ki jo doživlja prebivalstvo Bosne in Hercegovine. V okviru Praznika miru, ki ga prireja župnija v Sedilisu, bo zato nadškofija poskrbela za srečanja, katerih vodilna tema bo konflikt v nekdanji Jugoslaviji in možnost konkretnih pobud v pomoč prizadetemu prebivalstvu.

Zamisel videmske nadškofije bodo uradno predstavili v torek, 25. t.m. na tiskovni konferenci, ki jo je sklical nadškof Alfredo Battisti. Srečanja z novinarji se bosta udeležila tudi predsednik gorske skupnosti Terske doline in župan Cente. Gorska skupnost in občina sta s svojim sodelovanjem omogočili izvedbo praznika. Koordinator združenja Mest za mir v svetu in direktor ustanove Caritas bosta predstavila fi-

nancne pobude, namenjene bodoci obnovi bosanskih mest, ki jih je zajel uničevalni val vojne.

Sedilski dnevi bodo nosili pomenljiv naslov Hiše miru za Sarajevo. Praznika se bodo udeležili ugledni gostje iz Bosne, med drugimi tudi pomožni sarajevski škof Pero Sudar in predstavniki tamkajšnjih oblasti. V petek, 28. t.m., bo na spored skupna molitev za mir v Bosni, nato po se bodo udeleženci verskega srečanja podali do svetišča, ki je posvečeno Mariji, zavetnici miru. V soboto bo v popoldanskih urah najprej srečanje predstavnikov vseh poraznih organizacij Caritas iz nase dežele, Benečije in Tridentinskega Gornjega Poadizja. Sledil bo dobrodelni koncert in srečanje s predstavniki krajevnih in bosanskih oblasti. Nedeljsko mašo bo daroval sarajevski pomožni škof.

SKGZ / KRIZA V BOSNI

Popuščanje velikosrbski agresiji le lahko zelo nevarno

TRST - Vodstvo Slovenske kulturno gospodarske zveze se ob vse bolj dramatičnem zapletu vojne v Bosni pridružuje vsem demokratičnim silam, ki združeno apelirajo naj se ustavi neverjetna morija, kateri je podvrženo civilno prebivalstvo na Balkanu.

SKGZ ob nasilnem zavzetju Srebrenice in Zepe ter ustvarjanju novih vojnih žarišč ugotavlja, kako se nezadržno širi nevarnost se hujših spopadov od dosedanjih, ki so v nekaj letih terjali sto tisoce človeških žrti ter spremenili osrčje nekdanje Jugoslavije v razvaline in pogorišče. In kljub neizmerni količini gorja, ki so ga utrpeli nedolžni ljudje, med katerimi je grozljivo število ubitih otrok, se stopnjujejo barbarski vojni pohodi, internacije in etnična čiščenja.

Se najbolj tragicno je pri tem dogajanju dejstvo, da Evropa in svet dokazujeta popolno nesposobnost zavzeti nasilje. Združeni narodi so ob zavzetju muslimanskih enklav doziveli neverjetno ponizanje, ki na balkanskem vojnem območju žal tudi ni prvo. Zato se naravno postavlja vprašanje, kakšen bo nadaljnji razvoj dogodkov, pri čemer je po dosedanjih izkušnjah, če bodo Združeni narodi vztrajali pri svoji jalovi politiki, možno le še dodatno stopnjevanje velikosrbske agresije, katere posledice lahko skrajno resno ogrozijo mir v Evropi. Popuščanja napadalcev so v zgodovini že nekajkrat nesporno dokazala, da je rezultat take politike za človeštvo lahko katastrofalen.

SKGZ zato poziva vse svoje včlane organizacije in slovensko javnost, naj se pridružijo pobudam, ki jih v poziv za mir v Bosni skupno organizirajo demokratične stranke, sindikati in združenja civilne družbe.

Chuck Berry v Vidmu

VIDEM - Roby Colella in Beppe Lentini, dva izmed prvih furlanskih rockerjev kar nista mogla verjeti, da sta v sredo zvečer v Vidmu segrevala občinstvo pred edinim italijanskim nastopom mitičnega Chucka Berryja. Ena izmed redkih oseb, ki so zares pisale zgodovino prve povojne kontra glasbene vrzti, je kljub svojim skoraj sedemdesetim letom na odru daleč boljši od številnih glasbenih sinov in nečakov.

Bila je skoraj deseta ura, ko se je ameriški kitarist prikazal na oder prepolnega trga Matteotti v Vidmu (prizorišče letošnjih najboljših poletnih

glasbenih večerov). Ze prve note znane Roll Over Beethoven so pokazale, da bomo prica enemu med najboljših koncertov zadnjih let. Po krajši nevsečnosti (Berryja so snemale zasebne tv postaje, on pa ni tega dovolil in prekinil koncert, dokler niso snemanja prekinili) je pristni rock'n'roll ponovno prevzel nosilno vlogo.

V sicer kratkem, le enournem koncertu je Berry v spremstvu solidnega benda zaigral najbolj znane uspešnice zelo plodne kariere: School Day, Sweet Little Sixteen, Memphis Tennessee so segrele občinstvo, ki se je kaj kmalu preselilo pod oder. V izvr-

stni izvedbi hita Carol je stari maček Berry povabil na oder sedem deklet, ki so popestrile skopo scenografijo.

Se nekaj skladb in že je bilo konec večera. Glasbenik, ki je med rockerji imel največ vpliva na vse poznejše skupine Berry, je nepozabno poletno noč končal s pesmijo Johnny B. Goode. Z značilnim racijm korakom je skupaj z več kot tridesetimi poslušalci, ki so se kar vrgli na oder (na Berryjevo povabilo, seveda) in z njim plesali (in tudi peli) nekaj po enajsti uri zapustil prizorišče neverjetnega koncerta.

Ales Waltritsch

PATRONAT INAC SVETUJE

Katere dolgove lahko izterja INPS

Vpr.: »Po petih letih je INPS ugotovil, da sem poleg lastne starostne pokojnine prejemala tudi minimalno pokojnino po možu, medtem ko naj bi imela pravico do precej nižjega zneska. Dvakrat so s priporočenim pisnom zahtevali povračilo in obakrat sem prek patronata naredila pritožbo. Nekateri pravijo, da so te pratike arhivirali, drugi pa trdijo, da bo INPS izterjal dolg do zadnje lire. Zato ne vem, če lahko pozabim na to nevšečnost, ali je bolje, da imam v rezervi kak prihranek?« S.C.

Preplačila pokojninskih zneskov, ki jih je skrbstveni zavod INPS formalno ugotovil z večletno zamudo, so eno najbolj zapletenih in nedorečenih vprašanj, ki je v zadnjem desetletju povzročilo med starejšimi upokojenci toliko skrbi in slabe krvi. INPS je namreč vztrajal na brezpogojni povrnitvi v celoti vseh ugotovljenih dolgov, ki so nastali zaradi novih zakonskih določil in nasprotujočih si tolmačenj normativa. Druga za drugo so si sledile razne razsodbe ustavnega sodišča in operativna navodila zavoda INPS, dokler ni

Kasacijsko sodišče na svojem plenarnem zasedanju pred nekaj dnevi dokončno naredilo nekoliko reda in zavzelo dokončno stališče v zvezi z izterljivostjo že vnovčenih pokojninskih zneskov, kateremu se mora pokoriti zavod INPS.

V primerjavi z dosedanjimi tezami in usmeritvami je razsodba skoraj revolucionarna. Doloca namreč, da se v posameznih časovnih terminih upoštevajo zakonska določila, ki so bila tedaj pro-tempore v veljavi, vendar z dokaj omejevalnim tolmačenjem. Tako lahko dolgove porazporedimo v tri sklope z različnimi posledicnimi učinki:

1) INPS lahko v celoti terja pokojninske dolgove, ki so nastali vse do 27. marca 1989, ko je bil še v veljavi kraljevi odlok št. 1422 iz leta 1924. Če je šlo za formalno napako zavoda, je na osnovi člena št. 80 lahko izterjal povračilo najkasneje v teku enega leta. V kolikor pa pravica do pokojnine oziroma enega izmed sestavnih delov pokojnine nima pravne osnove, lahko INPS v katerem koli trenutku izterja celoten dolg;

2) za dolgove v obdobju 28. marec 1989 - 30. december 1991 je merodajen člen 52 zakona št. 88/89, ki oprosta in razbremenuje upokojenca vračanja evidentiranega dolga. Izjemo predstavlja le ugotovljena slaba vera upokojenca, ki si je nezakonito zagotovil pokojninski znesek z napacno, lažno ali netočno navedbo bistvenih podatkov za uveljavitev pokojninske pravice;

3) od 1. januarja 1992 dalje velja člen 13 zakona 412/91, po katerem lahko INPS izterja dolgove, ki temeljijo na dohodkovnih podatkih, najkasneje v teku naslednjega sončnega leta po izplačilu pokojnine. Za vse ostale vrste dolgov pa mora zavod pravocasnno zahtevati povračilo z javno odločbo, na katero se upravičenec lahko pritoži.

Skrbstveni zavod INPS je v svoji zadnji okrožnici sprejel določbe razsodbe kasacijskega sodišča z navedbo, da se ta določila izvajajo le za tiste postopke, ki so se v teku. V kolikor je bil formalni iter že zaključen na osnovi prejšnjih razsodb, pa se zadeva ne bo več obravnavala in bo obveljal takratni postopek. (B)

Primorski dnevnik

Lastnik: ZTT d.d. Založništvo tržanskega tiska - Trst
Izdajatelj: DZP - PRAE d.d. — Družba za založniške pobude
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040-7796699 - fax 040-773715

Fotostavek: ZTT, Trst

Tisk: EDIGRAF, Trst

Odgovorni urednik: BOJAN BREZIGAR

Redakciji: Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040-7796600, fax 040-772418
Gorica, Drevored 24. maja 1, tel. 0481-533382, fax 0481-532958
Dopisništva: Cedad, Ul. Ristori 28, tel. 0432-731190, fax 0432-730462
Ljubljana, DFM, Slovenska 54, tel. 061-1313121, fax 061-322468
Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463-318510, fax 0463-318506

Prodajno naročninska služba

Italija: Trst, Ul. Montecchi 6, tel. 040-7796600, fax 040-772418
Gorica, Drevored 24. maja 1, tel. 0481-535723 fax 0481-532958

Ekonomska propaganda: Publiet SRL

tel. 040-7796611, fax 040-768697

Slovenija: ATELIER IM - Ljubljana

tel. 061-1262044, fax 061-224943

Cene oglasov

Italija: 1 oglasni modul (širina 1 stolpec, višina 28 mm) 100.000 LIT,
finančni in legalni 150.000 LIT, ob praznikih povisek 20%; mali oglasi
1000 LIT beseda; osmrtnice, zahvale in sožalja po formatu. IVA 19%

Cena: 1.500 LIT - 55 SIT

Naročnina za Italijo 430.000 LIT

Postni tr. PRAE DZP st. 11943347

za Slovenijo: mesečna 1.710 SIT, plačljiva preko DISTRIEST,
Partizanska 75, Sezana, tel. 067-73373

Registriran na sodišču v Trstu št. 14 z dne 6. 12. 1948

Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG





ŠKEDENJSKA ŽELEZARNA / VPRAŠANJE ODPRAVNIN

Obveza vlade za končno rešitev

Ponovno srečanje v začetku avgusta - V ponedeljek v obratu skupščina delavcev

Na ministrstvu za delo v Rimu so se včeraj v prisotnosti podtajnika ministrstva za delo in socialno skrbstvo Franca Lisa sestali predstavniki političnih in družbenih sil, da bi proučili in dokončno razvozlati se zadnje vozle, ki so doslej ovirali prehod skedenjske železarne iz izrednega upravljanja v novo družbo. Glavni točki včerajšnjega rimskega sestanka sta bili vprašanji izplačila odpravnin uslužbencem podjetja in pa način in rok za ponovno sprejetje delavcev v službo s strani novoustanovljene družbe.

S podtajnikom za delo, ki je zastopal vlado, so se srečanja udeležili generalni direktor ministrstva za delo, delegati delniške družbe Servola (nadzoruje jo grupa Lucchini, v njej pa sodeluje tudi Bolmat); predstavniki sindikalnih organizacij, delegacija vsedravnega sedeza INPS, predstavniki trženskega združenja industrijcev in deželni odborik za industrijo Gianfranco Moretton.

Po proučitvi položaja v železarni je podtajnik Liso potrdil obvezo vlade, da bo v odlok vključila poseben normativ, ki bo urejeval in rešil vprašanja, ki jih je

odprla zapletena zadeva skedenjskega železarskega obrata.

Na sestanku so udeleženci tudi poudarili nujnost in važnost posebnega normativa; podtajnik Liso je zagotovil, da bo v tem smislu posegel pri vladi, poleg tega pa se napovedal, da se bodo zainteresirane stranke ponovno sestale v prvih avgustovskih dneh, da bi izpolnile obveznosti, ki so potrebne za podpis dokončnega sporazuma. Predstavniki skrbstvenega zavoda INPS pa je izjavil, da bo celotno vprašanje lahko že v kratkem rešeno, če bo pozitivno rešeno vprašanje izplačila odpravnin.

Deželni odbornik za industrijo Gianfranco Moretton je po srečanju izrazil zadovoljstvo nad doseženim rezultatom. S tem, da je vlada prevzela formalno obvezo, je dejal, je bil storjen korak odločilnega pomena na poti do končnega sporazuma za prihodnost in razvoj skedenjskega obrata.

V ponedeljek ob 10. uri se bodo delavci skedenjskega obrata zbrali na skupščini, med tednom pa se bodo nadaljevala pogajanja za prodajo obrata.

SEPTEMBRA NA OPČINAH

Program Drage, ki letos praznuje tridesetletnico

Draga mladih bo posvečena vplivu medijev na človeka

Draga praznuje letos tridesetletnico. Studijski dnevi, ki jih prireja Društvo slovenskih izobražencev, se bodo začeli v petek, 1. septembra s predstavitev predavateljev, nakar bo Brane Senegačnik predaval o postmoderni med smislom in nesmisлом. Dan kasneje, v soboto, 2.9., bo nekdanji glavni urednik ljubljanskega Dela in sedaj direktor novega slovenskega tednika MAG Danilo Slivnik govoril o Sloveniji po petletni demokraciji.

V nedeljo, 3.9., bosta na sporedu dve predavanji. Dopoldne bo Jože Marketz govoril o sožitju med etnijami na verskem področju, popoldne pa bo Hubert Pozarnik predaval o duhovni ekolo-

giji. Draga mladih, ki bo od četrta, 31. avgusta, do sobote, 2. septembra, pa bo posvečena vprašanju vpliva javnih občil na človeka.

Program študijskih dni Drage, ki bodo v parku Finzgarjevega doma na Opčinah, je v prilogi objavila revija Mladika. V predstavitvi programa je med drugim zapisano upanje, da bo tudi letosnja Draga prispevala svoj delež celotnemu slovenskemu narodu. Prav je, da matični narod skrbi za nadaljnji obstoj svojih manjšin - piše v predstavitvi - Draga pa naj prouči za to, da lahko ima tudi "zamejska" skupnost besedo pri oblikovanju skupne narodove bodočnosti.

NOVICE

Smrtna nesreča pri Rižarni

Sinoči okoli 21.30 se je v bližini Rižarne pripetila smrtna prometna nesreča. Iz še povsem nepojasnjenih razlogov je približno 25 let star motociklist trčil v drog. Težko ranjenega so prepeljali v katarsko bolnišnico, kjer je kmalu podlegel poškodbam. Njegove istovetnosti se niso ugotovili.

Krajevni upravitelji pred deželno komisijo

Dezelna svetovalska komisija, ki proučuje vprašanje reforme krajevnih uprav, bo v začetku septembra "zaslišala" župane tržaske pokrajine, komisarja Pokrajine ter predstavnike KGS, pristaniske ustanove, EZIT, Raziskovalnega centra in TZ. Na srečanjih bo govor o oblikah krajevnih avtonomij glede na posebne potrebe Furlanije Julijske krajine, začeni s avtonomijo, ki naj bi jo dodelili tržaskemu območju.

Posvet o navtičnem turizmu na Jadranu

V ponedeljek popoldne bo v konferenčni dvorani Trgovinske zbornice (Ul. S. Nicolò 5) posvet o »Navtičnem turizmu na Jadranu med morjem in notranjimi vodami, v kulturnem in naravnem okviru, problemi in perspektive«. Posvet, ki sodi med spremljevalne pobude sedme izvedbe »Srečanja na Jadranu«, s tokratnim startom v Trstu, organizira pokrajinsko združenje Assonautica v sodelovanju s Trgovinsko zbornico in medpokrajinskim združenjem Assonautica. Na simpoziju bo govor tako o navtičnem turizmu, kot tudi o evropski zakonodaji, ki ureja to področje. Po pozdravu predsednika Trgovinske zbornice Donaggia bo posvet uvedel predsednik tržaske turistične ustanove Tafaro, specifični poročili pa bosta imela Adriano Conti, predstavnik družbe Litoranea Veneta, Trasporti, Turismo in Roberto de Gioia, direktor medpokrajinskega združenja Assonautica, srečanje pa bo zaključil predsednik tega združenja Gianfranco Pontel.

Oddaja s kolonije dijaškega doma na Medvedjem brdu

Jutri ob 12. uri bo po Radiu Trst A stekla peta oddaja Na počitnice, ki jo pripravlja in vodi Roza Butinar. Poslušalci bodo lahko prisluhnili otrokom, ki preživljajo poletno kolonijo na Medvedjem brdu, v organizaciji dijaškega doma Srečko Kosovel iz Trsta, ter otrokom, ki so obiskovali teci jadrana pri Pomorskem klubu Sirena - Barkovlje. V torkovi oddaji, ob 12. uri, pa bodo predstavili Društvo slovenskih upokojencev iz Gorice ter goriski Fotoklub Skupine 75.

Poveljnik tržaskih karabinjerjev obiskal komisarja Pokrajine

Komisar Pokrajine Domenico Mazzurco je včeraj sprejel na predstavitvenem obisku novega pokrajinskega poveljnika karabinjerjev, polkovnika Maura Picchiottija. Med pogovorom sta se Mazzurco in Picchiotti dotaknila nekaterih aktualnih vprašanj, oba pa sta poudarila potrebo po sodelovanju med Pokrajino in karabinjerji.

NA POBUDO TRŽASKE TRGOVINSKE ZBORNICE / PRIJAVITI SE JE TREBA PRAVOČASNO

SDGZ vabi k sodelovanju na mednarodnih sejmih

Dolg seznam sejmov, razstav in gospodarskih misij, od Celja in Zagreba do Kube in Mongolije

Sekcija zunanje trgovine pri SDGZ v Trstu obvešča včlanjene mednarodne operaterje, da Trgovinska zbornica v Trstu pripravlja vrsto nastopov na sejmih in tudi samostojne gospodarske misije v države, ki so zanimivi za krajevna podjetja. Slovensko deželno gospodarsko združenje ter precej včlanjenih obrtnih in trgovinskih podjetij bodo prisotni na mednarodnem obrtnem sejmu v Celju septembra. Podjetja SDGZ bodo sodelovala tudi na srečanju med italijanskimi in vzhodnimi operaterji »4T '95 - Trieste Trade Technology Transfer«, ki bo na tržaskem sejmu od 13. do 15. novembra.

Trgovinska zbornica priredi skupne nastope na sledečih sejmih: mednarodni jesenski sejem v Zagrebu (11. - 17.9.), Salon T.I.B. v Bukaresti (30.9. - 5.10.), agroživilska sejma ANGUA v Kolnu (30.9. - 5.10.), in ALLES FUR DEN GAST v Salzburgu (4. - 8.11.), sejem FIHAV v Havani na Kubi (29.10. - 5.11.). Na sporedu sta tudi samostojna razstava TRST V TIRANI (november) in gospodarska misija tržaske zbornice v Ulan Bator v Mongolijo. Prvi predvideni rok za udeležbo pri teh pobudah je že zapadel, zato naj se morebitni zamudniki čimprej obrnejo na pristojni urad Trgovinske zbornice ali na organizacijsko tajništvo

SDGZ v Trstu.

V naslednjem letu planira Trgovinska zbornica se bogatejši niz nastopov, za katere se je treba nacelno prijaviti že do 7. septembra 1995. Seznam sejmov je res dolg: ALLES FUR DEN GAST v Salzburgu (april in november) vzorčni sejem v Plovdivu v Bolgariji (maj), spomladanski (april) in jesenski (september) v Zagrebu, živilski sejem SIAL v Parizu (oktober), vzorčni v Skopju (junij), živilski sejem SALIMA v Brnu (marec), Salon TIB v Bukaresti (oktober), ljubljanska sejma Alpe Adria (marec) in Vinski sejem (junij), obrtni MOS v Celju (september), živilska sejma ALIMENTARIA v

Barceloni (marec) in EURO RESTA v Malmoeju na Švedskem (april), sejem BNV v Budimpešti (september) in spet živilski FANCY FOOD v New Yorku (julij).

Predvidene so tudi, če bo dovolj interesa, gospodarske misije na Kitajsko in v Mongolijo (Peking, Sangaj, Ulan Bator), v Dubaj, v Izrael (Tel Aviv in Haifa), v ZDA (atlantska obala) in v bivše sovjetske republike. Tudi tisti, ki so zainteresirani za nastope in sejme v letu 1996 se za podrobnejše informacije lahko obrnejo na SDGZ v Trstu (tel. 040-362949) oziroma na pristojni urad tržaske Trgovinske zbornice.

NA POBUDO ŠOLSKEGA SKRBNISTVA / PROJEKT »NOI SI«

Tri turistične proge za ogled Trsta in Krasa

Udeležilo se ga je približno 80 dijakov četrtilh razredov tržaskih višjih srednjih šol

Tudi letos je tržasko šolsko skrbništvo v sodelovanju z različnimi tržaskimi podjetji priredilo zanimive aktivnosti v sklopu projekta »Noi si«. Projekt, ki so ga včeraj predstavili v auditoriju sedeza Insiel (na sliki - foto Balbi/KROMA), je letos dobil dokaj inovativen značaj. Sklenili so izdelati izvirni načrt, katerega glavni namen je bil turistično ovrednotiti naše mesto. Zbrali so približno 80 dijakov četrtilh razredov tržaskih višjih srednjih šol, se neizkuse njih v svetu dela, ter jih razdelili v štiri različne delovne skupine. Prvi so se ukvarjali z zbiranjem podatkov o raznih zanimivostih Trsta, o raznih značilnih turističnih točkah, muzejih, zabaviščih, hotelih, naravnih zanimivostih in podobno. Drugi so se seznanili z osnovami informatike. Tretja skupina se je poglobila v studij osnov marketinga in komunikacije,



medtem ko se so člani četrte skupine pobliže seznanili s potekom dela v podjetjih. Skupno so v enem tednu izdelali informatično obdelali tri turistične proge. Prva vodi na ogled centra mesta, druga pelje na zahodni

predel Krasa, od Opčin do Sesljana in Devina, tretja pa na vzhodni del Krasko planote, v Bazovico in potem Glinscico ter Milje.

»Nas glavni cilj je bil izdelati projekt, ki bi tako turistom kot tudi Tržacanom prikazal pregled vse-

ga tega, kar naše mesto ponuja.« je pojasnil Nico Costa, eden izmed koordinatorjev. Naslednje leto nameravajo letošnje dosežke še dodatno obdelati in obogatiti ter jih predstaviti preko mreže Internet. (aj)

»LES CHEMINES DE L'AMOUR«

Aurora Ensemble nastopil v avditoriju Revoltelle

Minuli četrtek so mestni muzej Revoltella, Mestna kapela in tržaska občina predstavili prvi koncert iz niza »Les chemines de l'amour«. Ta koncertni cikel spada v bogato dejavnost Mestnega muzeja, v katerem se spajajo slikarstvo, gledališče in glasba. Celotna manifestacija pa se bo odvijala v poletnih mesecih.

Na prvem koncertnem srečanju se je predstavila skupina Aurora Ensemble, ki je nastala l. 1986. Na oder Avditoriuma v muzeju Revoltella je najprej stopil Kvartet Aurora, ki ga sestavljajo violinista Romolo Gessi in Alessandra Carani, violist Paolo Cannarella in violoncelistka Simona Slokar. Le-ta je tržaska glasbenica slovenskega porekla, ki je svojo glasbeno pripravo izpopolnila v Milanu, kjer je tudi uspešno diplomirala iz violoncela; po diplomu pa

je sodelovala z različnimi komornimi in orkestrskimi zasedbami po Italiji. Ze nekaj let pa je tržaska celistka redni član kvarteta Aurora.

Prva skladba na sporedu je bil Godalni kvartet v F - duru Marica Ravela, v katerem so izvajalci dosegli ob gojenem skupnem podajanju tudi dobro kakovostno raven. V drugem delu pa je občinstvo lahko sledilo najprej uspešni izvedbi Faurejevega Tria v d - molu op. 120, ki so ga odigrali italijanski pianist Giulio De Luca, violinist Romolo Gessi in celistka Simona Slokar. Koncertni spored pa so zaključili Debussyjevi Pleši za harfo in godala. Na oder so tokrat stopili milanska harfistka Loredana Gintoli, godalni kvartet Aurora in se kontrabasist Corrado Maurel. Občinstvo pa se je prisrčno odzvalo dobri kakovostni ravni celotnega koncerta.

Luisa Antoni

Nov sedež tržaskega CCD-KDC

Poslanka in bivša vladna podtajnica za civilno zaščito Ombretta Fumagalli Carulli je sinoči otvorila nov deželni sedež Krcanskodemokratskega centra. Fumagallijeva, ki je v bivši KD vneto podpirala politiko Giulia Andreottija, je izrazila prepričanje, da bodo predčasne volitve prihodnje spomlad. Pred tem bo moral parlament položiti temelje za ustavne spremembe.

Carullijeva je kritično ocenila delo župana Illyja in kritizirala Dinijevo vlado, čes da je prevec odprta do Slovenije in do vprašanja pridruženega članstva le-te v Evropski uniji.



OPERETA / DREVI PREMIERA

Lik princeze Sissi bo zaživel na odru dvorane Tripcovich



Živahen prizor iz Kreiserjeve operete (foto Montenero)

Drevi bo oder trzasko dvorane Tripcovich gostil premiero operete Sissi, ki jo je Franz Kreiser posvetil liku znamenite soproge cesarja Franca Jozefa. Napovedi obetajo veličastno postavitev. Za režijo in koreografijo je poskrbel Gino Landi, v glavni vlogi pa bo nastopila Daniela Mazzucato. Med nastopajočimi naj omenimo se rojakinjo Lidio Koslovich, ki bo odigrala vlogo Elizabetine tase So-fije.

Priljubljeni cesarici, ki je tudi po zaslugi legendarne filmske obdelave, katere glavna junakinja je bila prikupna Romy Schneider, zaslovela po vsem svetu, so trzaski ljubitelji operete posvetili letos veliko pozornost. Na pomorski postaji se nadaljuje razstava o cesarici Elizabeti, ogledati pa si je mogoče tudi že omenjeno filmsko trilogijo režiserja Ernsta Marischke.

TURIZEM / NOVA PUBLIKACIJA

Vrsta sprehodov po Trstu

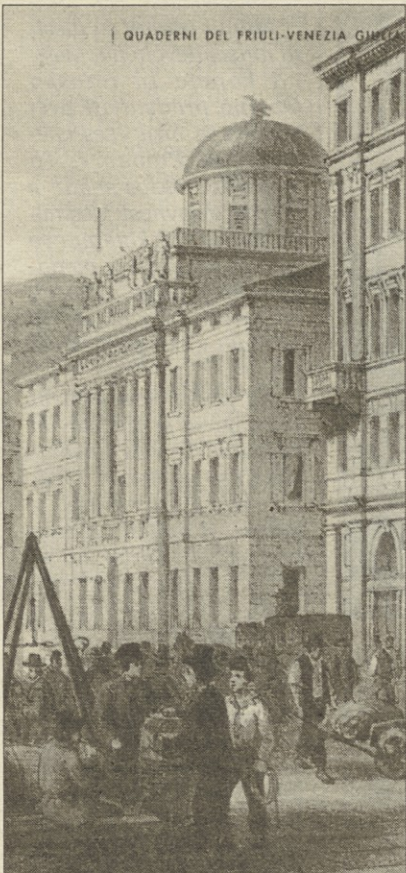
Stavbe zgodovinskega pomena, cerkve, neoklasicizem in mestni kotički, ki so zasloveli zaradi tesne povezanosti z literarnimi ustvarjalci; sedaj pa se Trst zaradi raziskovalnih in tehnoloških struktur spreminja v "mesto prihodnosti": to je le nekaj "Sprehodov po Trstu", ki so zaobjeti v brošuri (prvi iz serije "Zvezki Furlanije Juljske krajine"), ki jo je včeraj predstavil deželni odbornik za turizem Cristiano Degano.

Brošuro je deželno podjetje za turistično promocijo skupno s Fincantieri in družbo Insiel natisnilo v 20.000 izvodih (razdeljevale jo bodo italijanske turistične agencije, deželni turistični centri, na razpolago pa bo tudi v muzejih); poleg tega je pripravilo deset lepakov, ki prikazujejo zanimive umetniške sprehode. Celotna pobuda je bila izpeljana, kot je podčrtal odbornik Degano, na osnovi sodelovanja med javnimi in zasebnimi ustanovami.

Nova založniška pobuda, ki je nastala na osnovi sodelovanja med najvaznejšimi trzaskimi kulturnimi ustanovami pa ne bo osamljena: na osnovi sodelovanja med javnimi ustanovami in gospodarskimi osebki že razmišljajo o prevodu brošure v nemški jezik; v načrtu so tudi druge publikacije, ki bodo namenjene znanstvenemu Trstu, muzejem in značilnostim mesta, poskrbljeno pa bo tudi za gastronomski vodič.

Celotna zamisel pa zaobjema tudi publikacije, ki bodo namenjene Karniji, Nediskim dolinam, področju lagun, vili Manin v Passarianu: gre torej za prikaz turističnih znamenitosti v tesni povezavi s kulturo.

Na sliki: naslovna stran nove brošure.



CARSIANA / KAJ VSE LAHKO VIDIMO TA TEDEN

Vijoličasto-rdeč nagelj vabi

Za ljubitelje cvetja je ogled botaničnega vrta lahko resnično doživetje

Obiskovalci, ki si bodo ogledali Botanični vrt »Carsiana« v tednu od danes do 29. julija, bodo lahko občudovali nagelj vijoličasto rdeče barve z latinskimi imenom Dianthus ferrugineus, ki pritegne pogled zaradi svojih živih barv. Lep je tudi navadni retesk (Sempervivum tectorum), zelnata trajnica z mesnatimi listi, ki je nekoč rasla na kamnitih strehah kraskih his. Sok, ki so ga pridobili iz njenih zmečanih listov, so nasi predniki uporabljali kot zdravilo proti mrzlici. Baje je pomagala tudi pri odpravljanju žuljev in proti

bolecinam v usesu. V polnem razcvetu je tudi navadna krvenka (Lythrum salicaria), pri kateri so drobni rožnato rdeči cvetovi razporejeni v gostem ovrnem klasu. Poleg tega se na crnicevju (Quercus ilex), ki spada med značilne rastline sredozemske makije, pojavljajo prvi zelodi.

Botanični vrt »Carsiana« leži med Gabrovcem in Zgonikom. Do njega se je mogoče pripeljati tudi z avtobusom št. 46. Kdor bi se rad naužil krasko svezine v poznih popoldanskih urah, ima ob sobotah in nedeljah možnost, da vrt

obiske celo do sedme ure zvečer. Sicer je vrt odprt za obiskovalce po naslednjem urniku: od torka do petka od 10. do 12. ure, ob sobotah, nedeljah in praznikih pa od 10. do 13. in od 15. do 19.. V istih dneh so predvideni tudi enourni vodeni obiski, brez doplaca, in sicer ob 10.30, ob 15. in ob 16. uri. Za skupine, ki stejejo najmanj deset oseb, se poleg tega lahko dogovorite za vodeni obisk tudi ob drugacnih urah; dovolj je, da telefonirate na št. 040/229573 (ki je povezana z avtomatskim odzivnikom).

Zdaj tudi nočni vodeni ogledi Rosenquistove razstave v Revoltelli

Muzej Revoltella v Ul. Diaz zeli kot edini muzej, ki je odprt v večernih urah do polnoči, se bolj popestriti svojo že tako bogato ponudbo, ki privlači v muzej vsak večer poprečno več kot 200 ljudi. Tako bo danes zvečer prvi nočni vodeni obisk velike razstave ameriškega umetnika Jamesa Rosenquista. Ogled razstave se bo začel ob 22. uri, vodil pa ga bo dr. Lorenzo Micheli.

»Musical« na Trgu Unità

Ponedeljkov koncert mestne godbe Giuseppe Verdi, ki jo vodi Lidiano Azzopardo, bo tokrat posvečen musicalu. Po dveh koncertih, posvečenih opereti, bodo tokrat na sporedu skladbe Leonarda Bernsteina, Colea Porterja in Nina Rote kot nekakšen poklon znamenitemu Bernsteinovemu musicalu West Side Story, ki bo na sporedu trzaskega festivala operete od 3. do 9. avgusta. Koncert mestne godbe bo na Trgu Unità z začetkom ob 20.30.

Večer o nemškem ovčarju

Na Trgu sv. Antona Novega bo danes zvečer svojevrstno srečanje, posvečeno nemškemu ovčarju. Od 18. pa do 22. ure bodo na sporedu filmi in predavanja o tem psu ter praktični prikazi dresiranja te najbolj razširjene pasme psov. Večer prireja trzaska pasjereja Alpe Adria.

Na sliki: naslovna stran nove brošure.

Alternativna glasbena ponudba Globogasa

Globogas je kulturna organizacija, ki že več let kratkocasi naše meščane z različnimi prireditvami. Morda ime samo se ne pove kaj dosti, če pa omenimo koncerte skupin kot so Nirvana, Pictura Freska, Ligabue ali Arrested Development, ki jih je organizirala Globogas, takoj razumemo, za kakšno kratkocasi gre.

Globogas je nastala pred stiri leti. Zbralo se je nekaj prijateljev in sklenili so ustvariti delovno skupino, katere glavni namen je bila promocija novih oblik spektakla. »Prav dobro smo se zavedali, da če želimo v Trstu imeti kaj novega, nam ne preostane drugega kot da to sami priredimo,« nam je povedal Sandro Mizzi, eden izmed ustanovnih članov. »Imeli smo dve glavni programske liniji, in sicer komično gledališče ter alternativno glasbo.« Maja 1991 je bil njihov prvi javni nastop, ko so v gledališču Verdi v Miljah priredili acid-jazz koncert skupine Working Week in začeli svojo organizatorsko pot. »Gledališče Verdi je bilo izredno primerno za naše načrte, saj ga je možno usposobiti bodisi za koncerte kot za gledališke predstave,« je pojasnil Sandro. »Potem pa smo sku-

paj z deželno gledališko ustanovo priredili prvo revijo komičnega gledališča v Rossettiju.« Goto-vo je bilo to sodelovanje velikega pomena za komaj nastalo kulturno organizacijo. Prava odskočna deska za Globogas pa je nedvomno bila poletna sezona '92, ko so dobili v upravo do tedaj še neizkoriščen prostor na gradu sv. Justa. Začeli so se njihovi glasbeni festivali, ki so nedvomno pozivali trzasko poletne noči, vse tja do lanskega leta. Letos je namreč Občina upravo izročila nekomu drugemu.

Pred nekaj meseci so nekateri člani prevzeli upravo nekdanje diskoteke Princeps v Grljanu. Tako so glasbenim pobudam v živo ob stran postavili še večere z glasbo, ki jo vrta dee-jay. Niso se pa izneverili inovacijskim tonom njihovih glasbenih teženj, ki jih zaznamujejo že od vsega začetka. Glasba, ki jo dee-jayi vrtili v On Air, tako se sedaj imenuje grljanska diskoteka, je namreč reggae, acid jazz, rock, dub in podobno. »Že od vsega začetka smo zeleli uvesti v trzasko glasbeno sceno kaj novega,« je pojasnil Fabrizio Comel, ki je kot Sandro ustanovni član Globogasa. »Prav to pa nam je povzročilo težave s pu-

bliko. Ljudi nedvomno pogojuje televizija, tako da včasih ne poznajo glasbenih skupin, ce te niso trenutni glasbeni trend.«

Junija se je v On Air začel poletni festival funk glasbe »The funky funky summer festival«, katerega gostje so bile že skupine Corduroy iz Velike Britanije ter ameriški skupini Brooklyn funk essential in War. Včeraj zvečer je bil na vrsti koncert skupine Roots iz Philadelphie. V sklopu festivala pa so na programu še koncerti skupin Push (27. julija), slovenske Heavy les wanted (10. avgusta) in Maceo Parker (25. avgusta).

Poleg poletnega glasbenega festivala pa se nadaljujejo uspešni disko večeri: ob četrkih Jam session, v petkih Londonite ter v sobotah Sunky disco party. Glasba: funk, rock, reggae, acid jazz. Drugo soboto bodo otvorili Experimental privè Diva, kjer bo dee jay Fabio Benitez vrtil garage in trance progressive glasbo- brez kateregakoli kompromisa.

Kakorkoli že, aktivnosti, ki jih organizira Globogas so bile, so še in, upajmo, tudi bodo, »alternativno« raznovrstne in nedvomno tudi uspešne.

Asja Jurkic

TURIZEM / POLITIKA VABLJIVIH PONUDB

O načrtih za bodočnost in dvojezičnih brošurah

Po ulici se sprehaja bledečica gospa z rumenim slamnatim klobukom. Ob njej hodi gospod v kratkih sportnih hlačah brezhibnega kroja, s fotoaparatom in zemljevidom. Slika iz v Benetk ali Gradeza? Kje pa! Zakonca s seвера se sprehajata po trzaskih ulicah. Turista sta, ki sta si za eno od etap svojega potovanja proti jugu izbrala mesto ob Jadranu.

Takih, ki se vsaj za konec tedna ustavijo v našem mestu, je po podatkih ustanove za turistično promocijo vedno več. Statistike so navdušile odgovorne. »V Trstu se je turizem v zadnjih letih razvil. Prej je bilo turistov malo... skoraj nič. Danes jih je vedno več,« nam je povedal Elio Tafaro, predsednik turistične ustanove. Zadovoljstvo je toliko večje, ker se gostje ne ustavijo v Trstu le urico za nakupe in bežne ogleda.

Vse bolj pogosto si želijo kaj več: obiskov kulturnih in zgodovinskih spomenikov, naravnih lepote in prireditev. Tem zahtevam se mora prilagoditi ponudba turističnih operaterjev. »Nasa turistična ponudba je usmerjena v tri cilje: kulturo, ekologijo in gastronomijo. Vsega tega imamo v Trstu na pretek,« meni predsednik turistične ustanove.

Kako pa odgovarja mesto na vedno večji obisk? So trzaski turistični delavci pripravljeni, da sprejmejo in pogostijo rastoče stevilo turistov? Takole ocenjuje položaj nas sogovornik: »V Trstu se ni razširjena turistična miselnost. Ljudje se niso razumeli, da turizem prinaša dobiček, od katerega je mogoče živeti.«

Da bi se turisti se naprej odločali za Trst, ko nacrtejo natančno odmerjen čas pocitnic, je potrebna

pestra kulturna ponudba. Letos gosti Trst dve pomembni razstavi (o Jamesu Rosenquistu in Salvadorju Daliju), vrh sezone pa bo prav gotovo otvoritev razstave o Ebli. Bo slava arheoloških najdb pritegnila v naše mesto pricakovano množico ljubiteljev in izvedencev? »Razstava o Ebli bo zanimiv test. To bo pobuda svetovnih razsežnosti, ki smo jo pravilno reklamizirali. Take pobude si je treba omisliti in jih načrtovati pravčasno. Naslednje leto bo Trst gostil neko drugo pomembnejšo razstavo. Kaj? Zaenkrat je še skrivnost. Ocenjujemo dve možnosti, obe izredno kavlitetni. Ne morem vam pa še povedati, za kaj točno gre.«

Predsedniku turistične ustanove smo zastavili še vprašanje o dvojezičnosti brošur. Vemo namreč, da so reklamni prospekti trzasko turistične ustanove večkrat napisani samo v italijanskem... Elio Tafaro nam je zagotovil, da so to le govori- ce in da so "incidenti", do katerih je nedavno prišlo. Izjemni primeri, ki naj bi po starem pregovoru dokazovali pravilo: »jaz sem bil vedno prijatelj slovenske manjšine. Po mojem mnenju je pismo urednistvu, v katerem so omenjeni sporni prospekti, napisal kdo, ki je sicer član slovenske narodnostne skupnosti, ki pa deluje proti njenim interesom. Za take polemike ni razlogov. Stari prospekti so bili napisani samo v italijanskem, novi pa so večjezični. Med drugim so v našem upravnem odboru tudi zastopniki manjšine. Če bi kaj res ne bilo v redu, bi se najprej oglašili oni, se vam ne zdi?« O dobri volji odgovornih smo se torej pričali. Bodo besedam sledila dejanja? M.G.



Ciganska glasba na Gradu sv. Justa

Na odru trzaskega Grada sv. Justa je v četrtek zvečer nastopila skupina Taraf de Haidouks. Stirinajst glasbenikov najrazličnejših starosti se je vrstilo pred številnim občinstvom in predstavilo živahne, včasih nepričakovane melodije ciganske glasbe.

Skupina prihaja iz Romunije, njihova glasba pa zajema iz zakladnice ciganske tradicije najrazličnejšega izvora. Nekateri napevi spominjajo na madžarsko folkloro, drugi na južnobalkansko. Prav tako raznolika so se (morda res samo neizurjenemu ušesu) zdelala besedila: v njih je bilo zaznati romanske, slovanske in romske elemente.

Nastop skupine je spontan in neposreden. Tu pa tam se celo zdi, da se izvajalci prepusčajo improvizaciji. Viole, harmonike in cimbaloni so kot igracke, ki po čudežnem dotiku zazivijo in proizvajajo harmonične zvoke. Med naju-

spešnejšimi izvajalci (vsekakor tisti, ki ga je občinstvo sprejelo z najbolj bučnim aplavzom), je bil starosta skupine, brezzobi možič s klubokom na glavi, v rokah pa gosli. Prav on je zapel edino pesem, katere vsebino smo vsaj delno lahko razumeli tudi tisti, ki niso ravno izvedenci za jezike vzhodne Evrope: jasno je bilo mogoče razločiti besede Ceausescu Nicolae in libertate. Pesem najbrž ni bila ravno hvalnica nekdanjega romunskega komunističnega voditelja...

Ciganska glasba, ki jo je izvedla skupina Taraf de Haidouks, je zaradi svoje živahnosti, pa tudi ritma, ki spominja na plemenske obrede in svečanosti, navdušila občinstvo. Kljub temu moramo spet zabeležiti dejstvo, da si nekoliko neobičajne melodije, take, ki ne odgovarjajo klasičnim predstavam romske glasbe, se z največjo težavo utirajo pot med poslušalci.

VČERAJ-DANES

Danes, SOBOTA, 22. julija
MAGDALENA

Sonce vzide ob 5.37 in zatone ob 20.45 - Dolžina dneva 15.17 - Luna vzide ob 1.33 in zatone ob 16.34.

Jutri, NEDELJA, 23. julija
BRIGITA

VREME VČERAJ OB 12. UR: temperatura zraka 28 stopinj, zračni tlak 1018,6 mb ustaljen, veter 4 km na uro severovzhodnik, vlaga 54-odstotna, nebo rahlo pooblačeno, morje mirno, temperatura morja 24,7 stopinje.

ROJSTVA, SMRTI IN OKLICI

RODILI SO SE: Piero Buna, Giulia Gasparo, Maria Rita Claut, Aleksandra Ivanovic, Valeria Matera, Lisa Vidonis, Federico Bais, Matteo Sorini.

UMRLI SO: 72-letna Carmela Prodan, 95-letna Albina Lassnig, 55-letna Luciana Toffoli, 67-letni Giovanni Chersovan, 75-letni Giovanni Pittana, 72-letni Giuseppantonio Sandonato, 86-letna Libera Mattias, 87-letni Attilio Sartori, 89-letna Gemma Chiari, 92-letni Fabio Sforza Tarabocchia, 92-letna Rosa Burchiellaro, 74-letni Ferruccio Norio, 55-letni Francesco Lionetti, 96-letni Egidio Dean, 97-letni Leopoldo Lipizer.

OKLICI: uradnik Raffele Donnarumma in uradnica Alessia Marzilli, nabavnik Mauro Cergolj in uradnica Rossana Benevoli, mehanik Carlo Luxa in vzgojiteljica Cristina Giannopulo, delavec Giovanni Quarone in gospodinja Anđelka Jozefin, uradnik Car-

lo Bonelli in uradnica Barbara Pizzi, zobotehnik Paolo Cepirlo in instruktorca aerobike Sandra Patricia Pasaje Lasso, karabinjer Vincenzo Iermano in učiteljica Paola Marsich, elektronski tehnik Alessandro Ferluga in asistentka Alessandra Coccolet, uradnik Fabio Predonzani in poklicna bolničarka Loredana Scrobe, trgovca Dario Fondani in uradnica Silvia Ercolani, tiskar Claudio De Gioia in čistilka Mirella Bidisnich, železnica Pietro Kuk in geometer Nevena Marusić, uradnik Enrico Lise in delavka Tiziana Gandusio, strojnik Mario Valci in uradnica Cristina Di Ilio, elektricar Massimo Cerrito in uradnica Martina Dubs, inženir Giovanni Cesari in univerzitetna raziskovalka Silvia Policastro, snemalec Biagio Ingnito in uradnica Daniela Grison, uradnik Gianpaolo Mesghetz in uradnica Luisa Coretti, uradnik Giuseppe Occhipinti in internistka Deborah Tiberio, uradnik Roberto Fissore in mestni redar Cinzia Baldas, mestni redar Stefano Lapel in uradnica Delise Demarchi, uradnik Giovanni Tius in uradnica Martina Argentin, avtoklepar Fabrizio Bidussi in uradnica Aleksija Labiani, upokojenec Domenico Guerrini in gospodinja Stelvia Malusà, točaj Michele Moscati in čistilka Ada Sinigoi, skladiščnik Vincenzo Bertini in točajka Barbara Madotto, podjetnik Glen Furlan in prodajalka Natascia Carnelos, sofer Andrea Craglietto in uradnica Alessandra Pertichino, delavec Massimo Vittori in prodajalka Barbara Delac, raziskovalec Paolo Giuseppe Montangero in uradnica Giuliana

Giustina Ildegarda Framarin, uradnik Biagio Fabi in brezposelna Federica Filippi, uradnik Paolo Santucci in tajnica Antonella Bonomi, delavec Fabio Marcon in fizioterapistka Elena Paver, delavec Sergio Redivo in gospodinja Valentina Bacinello, uradnik Franco Fiori in uradnica Susanna Martini, zivnozdravnik Andrea Vouch in delavka Cristina Pittoni, uradnik Angelo Cosani in uradnica Monica Visconti, solnik Claudio Cassetti in uradnica Jutta Anna Bornholdt.

LEKARNE

Od PONEDELJKA, 17., do NEDELJE, 23. julija 1995

Normalen urnik lekarn od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 19.30

Lekarne odprte od 13.00 do 16.00

Ul. Ginnastica 6 (tel. 772148), Ul. F. Severo 112 (tel. 571088).

BAZOVICA (tel. 226210) - samo po telefonu za najnужnejše primere.

Lekarne odprte od 19.30 do 20.30

Ul. Ginnastica 6, Ul. F. Severo 112, Trg Venezia 2. BAZOVICA (tel. 226210) - samo po telefonu za najnужnejše primere.

NOCNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30

Trg Venezia 2 (tel. 308248).

Za dostavljanje zdravil na dom tel. 350505 - TELEVITA

Urad za informacije KZE-USL - tel. 573012.

Urad za informacije KZE deluje od ponedeljka do petka od 8. do 13. ure. - tel. 573012.

Zdravstvena dežurna služba

Nocna služba od 20. do 8. ure, tel. 118, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure.

Hitra pomoč tel. 118.

Telefonska centrala KZE-USL: 399-1111.

KINO

ARISTON - 21.30 »Amarsi«, r. Luis Mandoki, i. Meg Ryan, Andy Garcia.

EXCELSIOR - Zaprto zaradi počitnic do 24.8.

EXCELSIOR AZZURRA-18.40, 20.20, 22.00 »Jona che visse nella balena«, r. R. Faenza.

AMBASCIATORI - 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Gli scorpioni«, i. Christopher Lambert.

NAZIONALE 1 - Zaprto zaradi počitnic do 18. avgusta.

NAZIONALE 2 - Zaprto zaradi počitnic.

NAZIONALE 3 - Zaprto zaradi počitnic.

NAZIONALE 4 - Zaprto zaradi počitnic.

MIGNON - 16.00 - 22.00 »Le bestiali analità delle signore perbene«, porn., prepovedan mladini pod 18. letom.

CAPITOL - 17.00, 18.40, 20.20, 22.10 »Genio per amore«, i. Walter Matthau.

ALCIONE - 20.00, 22.00 »Il colonnello Chabert«, i. Gerard Depardieu, Fanny Ardant.

LUMIERE - 20.20, 22.15 »Exotica«, r. Atom Egoyan.

IZLETI

SINDIKAT UPOKOJENCEV CGIL iz Nabrezine organizira v soboto, 5. avgusta celodnevni izlet z ladjo

Fulgidus v Caorle. Vse informacije nudijo: na sedežu sindikata - tel. 200698, Ida Bortolotti - tel. 200007, Mario Fragiaco - tel. 299640.

KMETIJSKA ZADRUGA in Kmečka Zveza iz Trsta obvesčata, da organizirata tridnevni izlet - 30. in 31. avgusta ter 1. septembra na Radgonski sejem ter ogled okolice in zanimivosti avstrijske Koroške. Informacije in vpisovanje pri Kmetijski zadrugi v Trstu - tel. 382555 ali pa na Kmečki zvezi - tel. 362941.

PRIREDITVE

SD PRIMOREC - Trebče prireja danes in jutri vsakoletni PRAZNIK SPORTA na prireditvenem prostoru Griza ob nogometnem igrišču. Odprtje dobro založenih kioskov ob 17. uri. Za glasbo bo poskrbel ansambel Happy day. Istocasno se bo odvijal turnir v malem nogometu za 2. Trofejo gostilne-pizzeria Veto.

ČESTITKE

SKD Lipa in udeležence tečaja za sivanje narodne noše v Bazovici čestitajo Eriki in družini ob rojstvu MATJAZA.

ŠOLSKE VESTI

DTTŽG "Ziga Zois" obvesča, da bo do 26.8.95 tajništvo odprto z naslednjim urnikom: od ponedeljka do petka 9.00 do 12.00; ponedeljek in četrtek 15.00 do 16.00; sobota zaprto.

TAJNIŠTVO ZNANSTVENEGA LICEJA "F. PRESEREN" obvesča, da so na soli od 7.30 do 13.30 na ogled časne pokrajinske lestvice za učno osebo.

SINDIKAT SLOVENSKE SOLE - tajništvo Trst, obvesča vzgojiteljice in učitelje, da bodo konec naslednjega tedna (29.7.) razobešene na Solskem skrbništvu Trstu, dokončne pokrajinske lestvice za opravljanje suplenc.

SINDIKAT SLOVENSKE SOLE - tajništvo Trst, obvesča vzgojiteljice in učitelje, ki niso vključeni v pokrajinske lestvice za opravljanje suplenc, da lahko do 31.7.95, vložijo prošnje za opravljanje suplenc na dve didaktični ravnateljstvi. Informacije in obrazci v uradu SSS.

COMUNE DI S. DORLIGO DELLA VALLE - OBCINA DOLINA

OBVESTILO O NATECAJU

Občina Dolina razpisuje javni natečaj, ki sloni na predložitvi tajnih ponudb, ki jih bo občinska uprava primerjala s prej določeno osnovno ceno za dodelitev službe nadzorstva in varstva občinskih solskih stavb (vrtci in osnovne sole) v solskem letu 1995/96.

Visina zneska na osnovi dražbe znaša 105.000.000 lir, za solsko leto 1995/96.

Rok za predložitve ponudb zapade ob 11. uri dne 29/8/1995; ponudbe bodo lahko predložene tudi dne 6/9/1995 (od 11. do 12. ure), ko bo natečaj.

V razpisu so navedeni način in značilnosti izvedbe javnega natečaja.

Vse nadaljnje informacije lahko zainteresirani dobijo v občinskem tajnistvu (tel. 8329.111) ob delavnikih od 8.30 do 13. ure.

Dolina, 22. 07. 1995

ZUPAN
Boris Pangerc

COMUNE DI S. DORLIGO DELLA VALLE - OBCINA DOLINA

OBVESTILO O NATECAJU

Občina Dolina razpisuje javni natečaj, ki sloni na predložitvi tajnih ponudb, ki jih bo občinska uprava primerjala s prej določeno osnovno ceno za dodelitev službe spremstva prizadetih otrok v solskem letu 1995/96.

Visina zneska na osnovi dražbe znaša 151.840.000 lir, vključno 4% davek IVA, za solsko leto 1995/96.

Rok za predložitve ponudb zapade ob 11. uri dne 28/8/1995; ponudbe bodo lahko predložene tudi dne 5/9/1995 (od 11. do 12. ure), ko bo natečaj.

V razpisu so navedeni način in značilnosti izvedbe javnega natečaja.

Vse nadaljnje informacije lahko zainteresirani dobijo v občinskem tajnistvu (tel. 8329.244) ob delavnikih od 8.30 do 12.30. ure.

Dolina, 22. 07. 1995

ZUPAN
Boris Pangerc

RAI 3 - slovenski program

Vidljivost na Krasu vam omogoča TRGOVINA ELEKTRO-TV

A. COLJA - Kontovel 134 Tel. 225471

s prilagoditvijo TV - antene z minimalnim stroškom

STRANKA KOMUNISTIČNE PRENOVE

KROŽEK KRAS

vabi danes in 23., 24. julija v Zgonik na

PRAZNIK TISKA

Danes, ob 18. uri odprtje kioskov;

ob 21. uri ples z ansamblom Long Zlunk.

Jutri, ob 16. uri odprtje kioskov;

ob 18. uri koncert Godbenega društva Nabrezina, pozdravni govor in nato ples z ansamblom KRT.

V ponedeljek, 24. t.m., ob 18. uri odprtje kioskov, tekmovalje v vlečenju vrvi in ob 20.30 ples z ansamblom Long Zlunk.

KD SKALA

priredi danes in 23., 24. julija

VAŠKI PRAZNIK v GROPAZI

Jutri, 23. odprta meja do Lipice

Zabavali vas bodo ansambli: KEYDEA, KRASKI KVINTET in ALESSANDRA z ansamblom EDERA

Vabljeni!

ŠD KONTOVEL

ŠPORTNI PRAZNIK

danes in 23., 24. julija na Proseku

Danes, ob 18.00: Kosarkarski turnir 3:3.

Ob 20.30 ples z ansamblom Status Symbol.

Kontovelske specialitete in domače vino.

Vabljeni!

KD SLOVENEK - FANTOVSKA IN DEKLISKA

IZ BORSTA IN ZABREŽCA prireja

Šagro v Hribenci

danes, jutri in v ponedeljek, 24. julija

DANES, ples z ansamblom KRT;

JUTRI, koncert pihalnega orkestra Breg in ples z ansamblom Status symbol;

PONEDELJEK, 24. t. m., ples z ansamblom Happy day.

OBVESTILA

SKD TABOR - Općine vabi Opence da posodijo društvu za razstavo Tabor 95 kmečko orodje, gospodinske in hisne predmete iz starih časov. Sprejemali jih bodo v Prosvetnem domu 1., 2. in 3. avgusta, od 16. do 18. ure. Informacije tel. 213578 v večernih urah.

SK BRDINA vabi vse člane in simpatizerje na sestanku v okviru Kraske občine, ki bo v ponedeljek, 31. t.m., ob 21. uri na sedežu kluba, Proseška ul. 131 na Općinah.

GLASBENA MATICA - Sola Marij Kogoj sprejema

BAZOVICA

priredi danes in jutri, 23. julija

VASKI PRAZNIK

na vrtu Gospodarske zadruge v Bazovici

Od 17. ure dalje bodo delovali kioski. Oba večera bosta zabavala ansambla KEYDEA in ZVEZDE.

Vabljeni!

prijave za POTRJEVANJE in PREDVPIS za solsko leto 1995/96 do 28. julija od 10. do 12. ure vsak dan, razen sobot, v Ul. R. Manna 29, tel. 418605.

SLOVENSKA KULTURNO GOSPODARSKA ZVEZA obvesča, da je pisarna odprta do 31. avgusta t.l. le v dopoldanskih urah.

TABORNIKI RMV vabijo svoje bivše brate in sestre, da jih obiščejo na taborjenju v Ribnem pri Bledu danes in jutri.

VODSTVO KOLONIJE v Comegliansu obvesča, da se bodo otroci vrnili danes v Gorici pred železniško postajo okrog 11. ure, v Sesljanu na avtobusni postaji okrog 11.30, v Trstu pred avtobusno postajo okrog 12. ure.

VODSTVO KOLONIJE SLOKAD v Dragi sporoča, da se zaključijo 20 dnevna kolonija jutri, 23. t.m. Starsi naj pridejo v Drago, jutri, ob 17. uri na prireditve in nato odpeljejo otroke domov. Jutri, bodo otroci s kolonije prisli v Bazovico k masi in peli ob prazniku sv. Marije Magdalene.

MALI OGLASI

V SREDISCU Kontovela dajemo v najem prostore primerne za urad ali skladišče. Tel. 040-251063 ob večernih urah.

GOSPA z izkušnjami išče delo v gospodinjstvu. Tel. 0038667-31261.

VAJENCA na področju elektroinstalacije zaposlimo. Informacije na tel. (0481)882032 ob uri obdov.

V DOLINI dajemo v najem vinograd za prihodnje leto. Tel. 826459 od 20. do 22. ure.

STAREJSI PAR išče za poletne mesece v Devinu za nekaj ur dnevno hišno

pomočnico z znanjem kuhanja. Potrebno lastno prevozno sredstvo. Telefonirati na st. 040/637209 ali 208196.

UNIVERZITETNA studentka je na razpolago kot otroška varuska. Telefon 410967.

26-LETNO DEKLE z visješolsko izobrazbo in z diplomom iz strojepisja išče zaposlitev kot strojepiska. Tel. 417787 ob urah obdov.

FORD TAUNUS 1600 GL, letnik 80, svetloplave barve, v dobrem stanju, perfekten motor, 72.000 km, garažiran, prodam; cena po dogovoru. Tel.228519

GOSPA nudi pomoč ostareli osebi v slovenski družini 24 ur dnevno, tudi za daljši čas. Tel. 040/765047.

PRODAM aluminijasta vhodna vrata, mere 220x80, z dvojnima sipama. Telefon 226619.

PRODAM nerabljen knjige za prvi letnik pedagoškega liceja A. M. Slomsek. Tel. 232535.

PRODAM dvosedežni Fiat X19, 1500, sive barve, letnik 1980, v odličnem stanju. Tel. 220804.

OSMICO je odprl v Kaldrovci Janko Budin.

OSMICA je se odprta pri Kvrčevih na Općinah, Narodna ul. 92. Tocijo belo in črno.

OSMICO je odprl Romano Puric - Repen 13.

OSMICO je odprl Mario Milic, Repnic 39.

OSMICO je ponovno odprl Tercon v Mavhinjah 42. Toci belo in črno vino s prigrizkom.

PRISPEVKI

Karmelo Sedmak daruje 50.000 lir za Godbeno društvo Nabrezina.

Namesto cvetja na grob Giuseppine Brisecek daruje družina Babić 30.000 lir za TPK Sirena - sekcija ribolov.

Namesto cvetja na grob Josipine Brisecek vd. Breccelj daruje Sonja Scherli 25.000 lir za vezenje narodnih nos v Barkovljah.

V spomin na Josipino Brisecek vd. Breccelj daruje Marta in Valerija 50.000 lir za vezenje narodnih nos v Barkovljah.

V spomin na Josipino Brisecek vd. Breccelj daruje Marta in Valerija 50.000 lir za vezenje narodnih nos v Barkovljah.

22. 7. 1989 22. 7. 1995

Minilo je šest let, odkar nas je zapustila naša draga

Pepca Martini
por. Čič



Z ljubeznijo in zalostjo v srcu se je spominjajo mož Nini, hčeri Ema in Marija z družinama ter ostalo sorodstvo

Dolina, 22. julija 1995

Ob težki izgubi drage mame in none izrekajo Adrijani in družini globoko sozale

odbor in člani
TPK Sirena

Vsi sodelavci podjetja Equipe in Riccarda Marazzi sočustvujemo z Massimilianom ob težki izgubi očeta



LA MAGLIA

TRŽIČ - Ul. Roma 58
Telefon (0481) 790074

DANES PRIČNE
VELIK PRAZNIK!

Modna oblačila
vseh velikosti

PO UGODNIH
CENAH!



ODLIČNJAKINJA MARTINA LUTMAN

Odločilnega pomena je zanimanje dijaka

Veseli me delo z otroki - Glede hospitacij bi bilo koristno večje sodelovanja z učitelji

Pred dnevi sem se pogovarjala z Martino Lutman iz Sempetra, ki je odlično opravila maturo na učiteljsku "Simon Gregorčič". To solo je izbrala, kakor sama pravi, ker jo veseli delo z otroki.

Kakšni so tvoji občutki ob tako dobrem uspehu na maturi?

Občutek je cudovit. Mislim, da sem si oceno zaslužila, saj sem se vsa leta trudila. Znano pa bi se tudi zgoditi, da bi na maturi ne bila najboljša razpoložena in rezultat ne bil tako dober. Druge pa sem zelo vesela. Naslovi pisnih nalog so bile dobri, saj se je dalo veliko pisati. Pri slovenscini sem izbrala nalogo o koncu druge svetovne vojne. Poleg tega se mi je komisija zdela zelo korektna.

Kaj pa sola, ali bi v njej kaj spremenila, dopolnila?

To solo sem izbrala, ker sem si vedno želela delati z otroki. Poleg tega je bila druga najbližja pedagoška sola v Tolminu, zato sem raje prišla v Gorico. Tu sem se takoj znašla. Na začetku sem imela sicer nekaj težav z govorno in pisno italijansko, kar pa sem kmalu nadoknadila. Zdi se mi, da nudi sola precej dobro pripravo. Prepričana sem, da vsaka sola nekaj nudi dijaku, ki rad dela in se zanima. Kar zadeva naso solo pa bi morali biti dijaki pri nekaterih predmetih bolj aktivno vključeni. Profesorji so pripravljeni na dialog; v vsakem primeru pa je odločilnega pomena zanimanje in prizadevanje



posameznika.

Kakšna pa se ti zdi na učiteljsku povezava med solo in delovnim okoljem, konkretno s solo?

Zavod priredi prakso oziroma hospitacije na osnovnih solah. Stvar ni,

po mojem mnenju, zelo dobro organizirana. Tudi pristop se mi ne zdi najboljši. Dijak pride v razred in v tistem trenutku se vzdušje spremeni, ni več naravno. Vtis imam, da se učitelji cutijo nekoliko ogrožene, ko je v razredu prisotna zunanja oseba. Mislim, da bi se bilo treba pred hospitacijo z učiteljem pogovoriti, o tem kaj namerava takrat delati, tako da bi dijak lahko aktivno sodeloval in učitelju tudi konkretno pomagal.

Nameravas poiskati službo ali pa nadaljevati studij na univerzi?

Za zdaj ne eno ne drugo. Čez kako leto bom mogoče nadaljevala s studijem na pedagoški fakulteti v Ljubljani. (Pogovarjala se je Vlasta Jarc)

Tri razstave na Dobrovem Mušič, Gorše in razglednice

Od Gorice na Dobrovo ni daleč. V središču slovenskih Brd z lahkoto prides skozi številne mejne prehode. Na Dobrovem, v gradu, je Goriski muzej uredil prostore za razne prireditve in razstave. V tem poletnem času so v grajskih prostorih kar tri razstave. Med debelimi grajskimi zidovi se bomo tudi počutili na hladnem. Kar na Dobrovo torej, sedaj v poletnem času.

Kaj si lahko ogledamo? Tja do sredine avgusta si lahko ogledamo razstavo skoraj 500 starih razglednic krajev v Brdih na obeh straneh današnje državne meje. O tej razstavi smo že pisali, zaradi tega se tu ne bomo ponavljali.

Zelo zanimiva pa je razstava več kot 50 likovnih del, kipov in risb,

slovenskega likovnega umetnika Franceta Goršeta. Doma iz Dolenjske, je po 2. vojni bival pri nas, predvsem na Trzaskem, potem je odsel v Združene države Amerike. Na sedanjih razstavi so prvič v Sloveniji in Evropi nasploh razstavljena Gorsetova dela iz ameriškega obdobja. S seboj jih je prinesel Janez Arnez, ki je v ZDA gostil Gorseta. Na voljo obiskovalcem je tudi katalog, katerega besedilo je napisal Marko Vuk. Razstava bo odprta tja do letosnjega septembra. In seveda, ker smo že v gradu na Dobrovem, si bomo lahko tudi ogledali stalno zbirko del Zorana Mušiča. Čeprav smo ta dela že nekajkrat videli je že tako, da vedno znova in znova pritegnejo našo pozornost.

MW

PODGORA / DREVI NA STOPNIŠČU PRED DOMAČO CERKVIJO

Trije zbori bodo nastopili drevi na pevski reviji "Na britofu" Gosti iz Valtelline in doline Režije

Prirajajo PD Podgora, skupina Akord ter Rajonski svet



Trije pevski zbori bodo nastopili drevi v Podgori, na prireditvi, na katero vabita Prosvetno društvo Podgora in pevska skupina Akord, v sodelovanju z rajonskim svetom. Prislunhili bomo pevcem iz Valtelline, Režije in gostiteljem, pevski skupini Akord. Za nastop so domaćini zbrali prijetno okolje, pred cerkvijo v Podgori, območje, ki mu domaćini pravijo Britof.

Veliko zanimanje vlada za nastop moskega pevskega zbora iz Valtelline, (doma so v kraju Ponte) ki ga vodi Mario Folli in ki ob tej priložnosti vrača obisk, ki ga je svoj čas opravil podgorski zbor. Skupina deluje že skoraj petinideset let in posebno pozornost posveča glasbenemu, oziroma pevskemu izročilu domače doline, ki je, kakor znano, tudi domovina izseljenstva.

Moski pevski zbor Monte Canin, ki ga vodi R. Martinuzzi ohranja pevsko izročilo domače doline in je znan po številnih nastopih v naši deželi in tudi v svetu. Podobno kakor Valtellina je tudi Režija prerečna, da bi mogla preživeti vse svoje ljudi, ki so zato bili in so se zmeraj prisiljeni v svet, s trebuhom za kruhom.

Za zborom Monte Canin bo nastopila vokalna skupina Akord pod vodstvom Mirka Spacapan s spletom slovenskih ljudskih in umetnih pesmi, posebej ubranih za ta nastop pred domačo cerkvijo, ki jo že nekaj mesecev urejujejo (kakor prica slika nastala pred dvema dnevoma - foto Studio Reportage) in lepsajo.

Koncert bo noč ob 21. uri Na britofu, v slučaju slabega vremena pa ob isti uri v komorni dvorani v Kato-liskem domu.

Glasba s skupino Stauferzeit

Jutri ob 21.30 bodo na notranjem grajskem dvorišču, v okviru manifestacije Goriziarmonica, nastopili člani skupine Musik der Stauferzeit, skupine, ki izvaja nemško srednjeveško glasbo. Koncert je pripravilo občinsko odbornstvo za kulturo, v sodelovanju z kulturnim združenjem Accademia Jaufré Rudel iz Gradišca v sklopu širše raziskave o zgodovini in kulturi, zlasti glasbi, srednjeveške Gorice. Nastopili bodo mezzosopranistka Andrea von Ramm ter Sterling Jones in Stefan Morent na starinskih instrumentih. Andrea von Ramm je svetovno znana izvajalka te zvrsti glasbe in ameriški glasbenik Sterling Jones, ki jo spremlja, je poznavalec in preučevalec (ter poustvarjalec) srednjeveških melodij. Bogat in izbran program, ki nam ga bodo predstavili sestavljajo predvsem pesmi iz germanske tradicije, ki je močno vplivala na celotni evropski prostor. Vstopnine ne bo.

ZA NAMI BOGAT SPORED PRIREDITEV

Zadnji dan mednarodnega festivala lutk Drugi del bo v prvem tednu septembra Predstavi v parku Coroninijevega dvorca

Emilio Campanella bo prikazal Plesoče črte - Nastop španske skupine

Danes se zaključuje prvi del 4. goriskega lutkovnega festivala Puppet festival. Za slavnostni zaključek bosta poskrbela Otello Sarzi, eden izmed najbolj poznanih, če ne najbolj poznanih lutkar v Italiji in Emilio Campanella, plesalec. Ob 18.00 uri bo v spominskem parku nastopil prav Otello Sarzi s predstavo Fagiolino pescatore (Fizolček ribic). Predstava je zmes tradicije in inovacij, ki jih Sarzi zna zmešati in uporabiti v pravih odmerkih. Fizolček je značilna figura padanske lutkarske umetnosti, toda v tej novi predstavi dobi nove razsežnosti v prenoviteljskem pristopu lutkarja.

Ob 19.00 uri bo v parku vile Coronini -

Cronberg ponovitev uvodne predstave letošnjega lutkovnega festivala Alpe Jadran. Emilio Campanella bo publiki vnovič predstavil svoje Linee Danzanti (Plesoče črte). Plesalec je namreč oblečen v hipnotični kostum v katerem se počasi izgubijo njegove clotheske poteze in postane samo se plesoca crta. Ob 20. uri je napovedana predstava Tauromaquia - Marioneta de Matadero. Vstop na predstave je seveda brezplačen in organizatorji zagotavljajo publiki prijeten poletni večer. Drugi del lutkarskega festivala se bo odvijal, kakor smo že poročali, od 3. do 9. septembra.

Na sliki Emilio Campanella v značilnem kostumu.



RAZSTAVE

Črnobeke fotografije T. Busè iz Catanie

V razstavnih prostorih Bara Torino, na Korzu bodo drevi ob 19.30 odprli razstavo črno-belih fotografij Tiziane Busè iz Catanie. Gre za mlado in nadarjeno fotoamaterko (po poklicu je sicer geolog), ki se s kamero posveča odkrivanju posebnosti. Ciklus fotografij nosi naslov "Simbiosi" (Simbioza). Busejeva namreč fotografira in predstavlja žensko telo, vendar s posebnim pristopom, brez erotičnega navdiha in poudarka.

Razstava, ki jo prireja Posoški fotografski krožek (CIFI) bo odprta do 4. avgusta letos. Sčasno pa se, v organizaciji krožka CIFI, odvija tudi druga razstavna dejavnost v baru v ulici Petrarca, kjer razstavljajo člani krožka.

GRAD / TRI RAZSTAVE

Bogata razstavna dejavnost

Zanimanje, zlasti med tujimi gosti, za razstavo "Ottocento di frontiera"



Obiskovalci gradu si od danes lahko ogledajo kar tri zanimive razstave: v Pokrajinskem muzeju razstavo "Ottocento di frontiera", v gradu pa razstavo o Gotskih cerkvah v dolini Soče in Brdih ter slike T. Marangonija. Na sliki: J. Tominc, portret H. Springer Hofer, z razstave "Ottocento"



ODMEVI / SPODRSLJAJ V RIMU

Liga: Valenti naj odstopi, ni kompetenten

"Župan Valenti naj odstopi, ker ni kompetenten". To je na včerajšnji tiskovni konferenci na sedežu Severne Lige zahteval pokrajinski tajnik Martin Stein. Sredi vročega popoldneva je namreč Severna Liga sklicala tiskovno konferenco, da bi na njej povedala svojo verzijo dogodkov v Rimu. Srečanja z novinarji sta se udeležila Stein in Milan Koglot, za nekaj trenutkov je bil prisoten pokrajinski odbornik Tavagnutti, bilo je prisotnih se nekaj drugih nepoznatih oseb. Ze zaradi poletne pripeke se bolj pa zaradi izjav, je bilo vzdusje precej neobčajno. Namesto argumentov so prevladovali čustveno-politični izlivi, ki jih je res težko uvrstiti v sklop polemike, ki je te dni izbruhnila ogrog zelo nerodnega spodrsrlaja v Rimu. Ko sem hitel na v naglici sklicano tiskovno konferenco sem bil prepričan, da obtožb na račun "veterofasistov in veterokomunistov", ki da hočejo na vsak način onesposobiti in uničiti sredinsko Severno Ligo, ki dela za dobrobit skupnosti, ne bom slisal. Očitno sem se ustel. Prav tako sem se ustel, ko sem mislil, da bom poslušal argumente in ne niti ne prikrito grozno z morebitnimi sodnimi postopki za ubranitev casti.

Sicer pustimo to ob strani in pogledajmo kaj sta predstavnik Lige, Stein in Koglot, povedala drugoga. Predvsem to: Stein je uvodoma pojasnil, da ima Koglot vsa pooblastila kot predstavnik Pokrajine in da je Pokrajina v

prvi osebi pristojna na področju gospodarskega načrtovanja. Vrata pokrajine so bila in so zmeraj odprta za soočanje, pogovarjanje in dogovarjanje. Če pa kdo ni kos nalogi, ki jo opravlja, naj odstopi. "Valenti naj odstopi zaradi inkompetentnosti".

Bolj gostobeseden je bil Milan Koglot, ki je sicer priznal, da sklic konferencie ni bil ravno v okvirih utečene prakse in se je za to že opravičil na Trgovinski zbornici. Glede dokumentacije, oziroma manjkajoče dokumentacije pa to sploh ni vprašanje. "Projekt Virgulin je nastal v okviru Zbornice". Pojasnil je tudi vlogo oseb, ki so se v Rimu zanimali, bile na srečanju in tudi pomagale pri pripravi dokumentacije. "Gre za dva prijatelja, ki sta mi veliko pomagala, ki sem ju predstavil kot svetovalca, oseb, polni dobre volje, ki sta na uslugo skupnosti in delata gratis". Koglot je nato pojasnil, da se je zasedanje odbora nadaljevalo, po odhodu večine članov. "Konec meseca bodo znani prvi ukrepi".

Tako Koglot kakor Stein sta izrazila pripravljenost, da se premotijo do kar se je zgodilo in se nadaljuje z delom.

Včeraj je minister Frattini poslal sporočilo Dezel, Pokrajini in Obceni v katerem opredeljuje prvenstveni cilj Stalnega medministrskega odbora in izraža prepričanje, da bo mogoče že v kratkem priti do konkretnih predlogov in rešitev. (Vlado Klemše)

GLEDALIŠČE / SLOVESNOST Z NAGRAJEVANJEM

Kvaliteten festival amaterskih odrov

*Za nagrade se je potegovalo osem skupin
Drevi še komedija Kako oropati banko*

Danes zvečer se na gradu zaključuje 5. festival amaterskih gledališč za nagrado "Castello di Gorizia". Trajal je točno mesec dni in na odru, pod velikim prireditvenim sotorom se je v tekmovalni kategoriji zvrstilo osem predstav. Publika si je lahko ogledala pet komedij in tri dramska dela skupin, ki so prihajale iz celega italijanskega polotoka. Predstavljen je bil samo en izvirni tekst (Sinopie - Piera dal Prà), vsi drugi izvajalci so pripravili dela že znanih avtorjev. Najdlje v tradicijo svetovnega teatra je segla skupina Giorgio Tottolo iz Verone, z Goldonijevo Zbornice". Tudi ameriški in angleški avtorji so bili deležni pozornosti in sicer skupin Estravagario

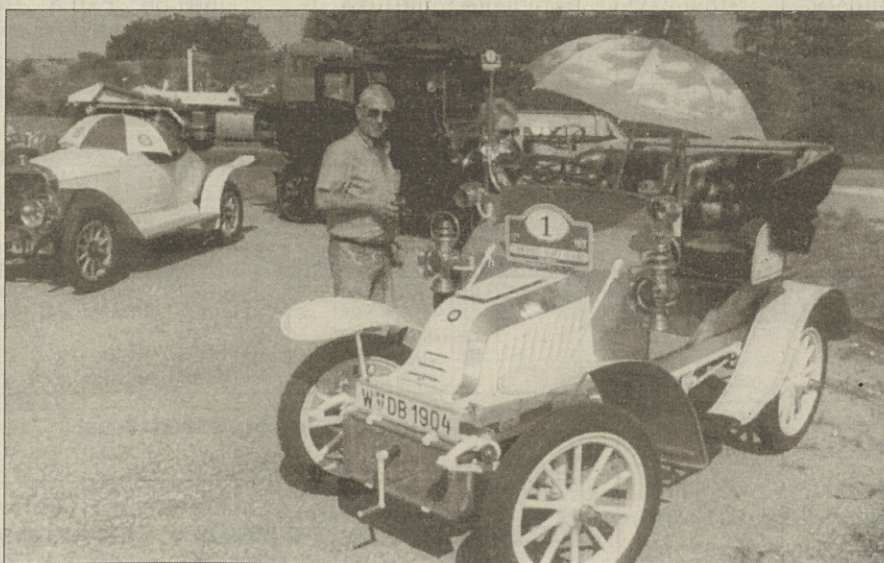
teatro iz Verone, ki je pripravila Cercasi tenore (Iscemo tenorista) Kena Ludwiga in Piccolo teatro del Garda iz Bardolina, ki so uprizorili Ora no, tesoro! (Sedaj ne, dragi!) Raya Cooneya in Johna Chapmana. Skupini Fabrizio Rafanelli iz Pistoie in Piccolo teatro al Borgo iz Cava de' Tirreni sta posvetili svoj trud italijanskima komediografoma Achilleju Campanileju in Edoardu De Filippu. Tudi ljubiteljski dram so prisli na svoj račun saj so tri skupine so uprizorile resnejši tekst. Zgoraj omenjeno delo Sinopie, so postavili na oder clani Prototeatra iz Montagnane, skupina La Formica iz Verone je ozivel moreči Dom Bernarde Albe, Garcie Lorce, igralci Piccole Ribalte so

se posvetili delu Avgusta Strindberga Oce.

Predstave so bile na dobri kvalitetni ravni in tako publika kot žirija sta prav gotovo imeli nelahko nalogo glede prisoditve nagrad, oziroma priznanj. Izročili jih bodo nocoj. Slavnostni večer se bo začel ob 21.15 z nagrajevanjem. Tehnica žirija bo podelila nagrado za najboljše igralce in igralko, scene, kostume, izvirno glasbo, režijo in trofejo "Castello di Gorizia" za najboljšo predstavo nasploh. Podelili bodo tudi nagrado občinstva. Po nagrajevanju bo na vrsti še zadnja predstava, sicer izven konkurence. Skupina Amici del teatro iz Salerna bo nastopila s komedijo Come si rapina una banca (Kako oropati banko).

AVTOMOBILIZEM, TURIZEM IN ŠE KAJ

Limuzine na poti v Gradež



Tudi včeraj smo po goriških ulicah lahko občudovali "avtomobilčke" pa tudi motorje spostljive starosti. Kolona udeležencev 7. avtomobilске vožnje S. Marcus se je iz Nove Gorice včeraj namenila v Gradež in druge kraje na Goriskem. Spotoma so se ustavili tudi na Majnicah, v avtomobilskem muzeju Paola Grattona, kjer je nastal gornji posnetek (Foto Studio Reportage). Danes bodo odpeljali na zadnjo turistično in enogastromonsko vožnjo proti Cedadu, zvečer pa bo na Travniku se nekaksen modni in avtomobilski defile.

Ada in Dušan Mauri

praznujeta zlato poroko!

Vse najboljše jima želijo: vnukinji Gaia in Tanja z Ivom, Duši, Nini, Dorello in Lino, ki upajo, da se bosta prenašala se do diamantne poroke.



PRIREDITVE

V CETRTEK 27. JULIJA ob 21. uri bo na dvorišču Kulturnega doma A. Budal v Standrežu poletna gledališka predstava SRECANJE. Avtor in režiser je Marij Ursic. Igrata Miranda Caharija in L.ivio Bogatec. V slučaju slabega vremena bo prireditev v dvorani. Informacije: urad Kulturnega doma v Gorici (tel. 33288).

GOTEBORG/GORICA / IZMENJAVE CISV

Sprejem za goste iz Švedske

Na Goriskem se bodo zadržali do 4. avgusta



Goriski zupan je včeraj sprejel skupino mladih Goricanov, ki te dni gostijo na svojih domovih dvanajst vrstnikov iz Švedske. Izmenjava Gorica - Goteborg spada v program stinajstdnevnih iz-

menjav, ki jih organizira združenje CISV (Coordination international summer villages). Otroci, med njimi sta tudi dva iz Doberobas, so se iz Švedske vrnili v četrtek, s sabo pa pripeljali prijatelje in,

seveda, spremljevalce. Skupina bo ostala v Gorici in okolici do 4. avgusta. Ze včeraj so se ogledali nekaj zanimivosti v Gorici. Na sliki - Foto Studio Reportage - med včerajšnjim sprejemom na Obceni.

Protesti in zahteve goriških trgovcev

Clani združenja ASCOM so preko predsednika Bisesija poslali goriskemu zupanu protestno pismo z zahtevo, da se v čim krajšem času zaključijo obnovitvena dela v Semeniski in Mameljevi ulici.

Podpisniki protesta in zahteve so trgovci, ki imajo svoje dejavnosti in lokale v omenjenih ulicah ali v neposredni blizini. Njihova pritožba se oslanja na dejstvo, da so se dela začela ze 9. januarja in bi se morala, po zagotovilih občine, zaključiti v čim krajšem času. Mesec julij se ze izteka, ulici sta se razkopani in podjetje, ki opravlja popravila je večkrat ustavilo stroje in spremenilo Semenisko ulico v pravo odlagališče gradbenih materialov. Dodatne težave ustvarja tudi zaprto krizišče med Verdije-

vim korzom in ulicama Mameli in sv. Klare in omejitev prometa v ulicah Ascoli in sv. Ivana. Trgovci ugotavljajo da je tak in tako počasen potek del v škodo gospodarskih dejavnosti, ustvarja pa tudi nejevoljo pri občanih, ki na tem območju prebivajo.

Trgovci zahtevajo od zupana spoštovanje rokov za dokončanje del in predlagajo, da bi morda v tem času deloma ublazilo težave odprtje prometa po ulicah Ascoli in sv. Ivana. Izrazajo tudi pripravljenost na sodelovanje v iskanju alternativnih rešitev.

Res je, da je stanje na tem območju ze mesece dolgo zelo težavno in če gre upoštevati vesti, ki jih je te dni objavil krajevni casopis, bo zapora trajala se do septembra.



ČRPALKE

Danes popoldne in jutri so na Goriskem dežurne bencinske crpalke

GORICA
AGIP - Ul. d'Aosta 74
ESSO - Ul. Brass 7/B
IP - Ul. Lungo Isonzo 110
ERG - Ul. Brig. Re
GRADISČE
IP - Trg Unità
TRŽIC
ESSO - Ul. Boito
API - Ul. Cosulich
MONTESHELL - Ul. Boito
AGIP - Ul. Duca d'Aosta
RONKE
MONTESHELL - Ul. Redipuglia
ZAGRAJ
API - Trg Garibaldi
SKOCJAN
AGIP - pokrajinska cesta za Gradež
SLOVRENC
AGIP - drz. cesta 56
TURJAK
IP - drzavna cesta
VILES
ERG - Ul. Aquileia 40
KRMIN
API - Drevored Ven. Giulia
DOBERDOB
CHEVRON - Palkisce



IZLETI

SPD GORICA priredi jutri in v ponedeljek izlet na Lepo Spicje. Vodi Mirko Radinja. Tel. 30179 v večernem casu.

KINO

GORICA
CORSO 18.00-20.00-22.00»Lezioni di anatomia«Vstopnica samo 7.000 lir.



LEKARNE

DEZURNA LEKARNA V GORICI
PROVIDENTI, Travnik 34, tel. 531972.
DEZURNA LEKARNA V TRŽICU
S. ANTONIO (Vittori), Ul. Romana 147, tel. 40497.

POGREBI

Danes, ob 11. uri, Giovanna Marega vdova Brescia, iz splosne bolnišnice v Faro; ob 11.45, Amabile Cecchini vdova Buiat, iz splosne bolnišnice v Aiello.



MENJALNIŠKI TEČAJI

21. julij 1995

menjalnica	Nemška marka (tečaj za 1 DEM)		Avstrijski šiling (tečaj za 1 ATS)		Italijanska lira (tečaj za 100 LIL)	
	nakupni	prodajni	nakupni	prodajni	nakupni	prodajni
A banka Ljubljana*	81,60	82,00	11,46	11,66	6,93	7,34
A banka Koper	81,45	82,00	11,42	11,66	6,91	7,34
A banka Nova Gorica	81,65	82,00	11,46	11,66	6,95	7,34
Banka Celje d.d., t: 063/431-000	81,20	81,90	11,40	11,70	6,80	7,20
Banka Noricum d.d., t: 133-40-55	81,50	82,00	11,45	11,65	6,90	7,20
Banka Vipa NG, t: 065/ 28-511	81,70	81,98	11,49	11,64	6,95	7,08
Come 2 us Tel: 061/ 15-92-635, od 8-15, sob od 9-12	81,70	82,00	11,51	11,61	6,90	7,05
Creditanstalt d. d.	81,70	82,10	11,55	11,70	6,80	7,20
Ilirika Ljubljana, t: 12-51-095	81,92	81,94	11,58	11,59	7,08	7,12
Kompas Hertz Celje Tel: 063/ 26-515, od 7-19, sob od 7-13	81,70	82,00	11,51	11,61	6,90	7,05
Kompas Hertz Velenje Tel: 063/ 855-552, od 7-15, sob od 7-13	81,70	82,00	11,51	11,61	6,90	7,05
Kompas Hertz Idrija Tel: 065/ 71-700, od 7-15, sob od 7-13	81,70	82,00	11,51	11,61	6,90	7,05
Kompas Hertz Tolmin Tel: 065/ 81-707, od 7-15, sob od 7-13	81,70	82,00	11,51	11,61	6,90	7,05
Kompas Hertz Bled Tel: 064/ 741-519, od 7-19, sob od 7-13	81,70	82,00	11,51	11,61	6,90	7,05
Kompas Hertz Nova Gorica Tel: 065/ 28-711 od 7-19, sob. od 7-13	81,70	82,00	11,51	11,61	6,90	7,05
Kompas Hertz Maribor Tel: 062/ 225-252, od 7-19, sob od 7-13	81,70	82,00	11,51	11,61	6,90	7,05
Nova kreditna banka Maribor d.	79,38	82,10	11,35	11,70	6,75	7,30
Ljudska banka d.d. LJ, t: 13-11-009	81,85	82,10	11,50	11,65	6,95	7,30
Poštna banka Slovenije	78,75	80,02	10,60	11,60	6,35	7,17
Publikum Ljubljana, t: 312-57	81,91	81,94	11,59	11,61	7,10	7,14
Publikum Piran, t: 066/ 747-370	81,80	81,89	11,53	11,59	7,07	7,13
Publikum Celje, t: 063/ 441-485	81,85	81,95	11,54	11,64	7,10	7,25
Publikum Maribor, t: 062/ 222-675	81,84	81,89	11,58	11,59	6,95	7,20
Publikum Šentilj, t: 062/ 651-355	80,90	82,10	11,30	11,70	6,70	7,20
Publikum Tolmin, t: 065/ 82-180	81,83	81,95	11,51	11,58	7,00	7,03
Publikum NM, t: 068/ 322-490	81,70	81,90	11,59	11,65	6,95	7,15
Publikum Kamnik, t: 061/832-914	81,85	81,95	11,55	11,69	7,00	7,25
Publikum Portorož, t: 066/	81,70	81,91	11,51	11,59	7,03	7,12
SKB d.d., ***	81,20	81,95	11,35	11,74	6,80	7,15
SHP Kranj, t: 064/331-741*	81,80	82,10	11,58	11,67	6,94	7,25
SZKB d.d. Ljubljana	81,80	82,10	11,53	11,67	6,96	7,28
UBK Ljubljana, t:061/444-358	81,40	82,05	11,52	11,70	6,90	7,30
Upimo Ljubljana, t: 212-073	81,91	81,93	11,59	11,60	7,08	7,10

Tečaji po poslovnih enotah SKB banke d.d. so lahko različni:*** Včerajšnji tečaji *

BCIKB

BANCA DI CREDITO DI TRIESTE
TRŽAŠKA KREDITNA BANKASedež: tel. +39/40/67001 - Agencija Stara mitnica:
tel. +39/40/636311 Agencija Rojan: tel. +39/40/411611
Agencija Domjo: tel. +39/40/831131

21. JULIJ 1995		v LIRAH	
valuta		nakupni	prodajni
ameriški dolar	1581,00	1646,00	
nemška marka	1140,00	1187,00	
francoski frank	328,00	342,00	
holandski gulden	1018,00	1060,00	
belgijski frank	55,50	57,70	
funt sterling	2522,00	2625,00	
irski sterling	2597,00	2703,00	
danska krona	293,00	305,00	
grška drahma	7,00	7,40	
kanadski dolar	1151,00	1208,00	
japonski jen	17,80	18,60	
švicarski frank	1369,00	1425,00	
avstrijski šiling	162,20	168,80	
norveška krona	257,00	267,00	
švedska krona	221,00	230,00	
portugalski escudo	10,80	11,30	
španska peseta	13,30	13,80	
avstralski dolar	1161,00	1209,00	
madžarski forint	11,00	14,00	
slovenski tolar	13,50	14,00	
hrvaška kuna	300,00	320,00	

KMEČKA BANKA - GORICA

21. JULIJ 1995		v LIRAH	
valuta		nakupni	prodajni
ameriški dolar	1583,00	1628,00	
nemška marka	1147,00	1167,00	
francoski frank	328,00	338,00	
holandski gulden	1018,00	1041,00	
belgijski frank	55,50	56,70	
funt sterling	2523,00	2593,00	
irski sterling	2598,00	2688,00	
danska krona	29300	301,00	
grška drahma	7,00	7,60	
kanadski dolar	1162,00	1197,00	
švicarski frank	1376,00	1406,00	
avstrijski šiling	162,20	166,20	
slovenski tolar	13,40	14,20	

TEČAJ TOLARJA V TUJINI

21. JULIJ 1995

država	banka	nakupni	prodajni
Avstrija	Posojilnica Pliberk	8,50	9,00
Avstrija	Posojilnica Železna Kapla	8,60	8,90
Avstrija	Posojilnica Borovlje	8,50	9,20
Avstrija	Posojilnica Šentjakob	8,60	9,00
Avstrija	Posojilnica Ločilo	8,50	9,00

FRANKFURTSKI DEVIZNI TRG

14. MAREC 1995

v DEM			
valuta	nakupni	srednji	prodajni
ameriški dolar	-	1.4098	-
francoski frank	-	28.0770	-
nizozemski gulden	-	89.1430	-
belgijski frank	-	4.8360	-
španska peseta	-	1.0907	-
danska krona	-	24.8600	-
kanadski dolar	-	0.9945	-
japonski jen	-	1.5464	-
švicarski frank	-	120.0700	-
avstrijski šiling	-	14.2070	-
italijanska lira	-	0.8365	-
švedska krona	-	19.4450	-



Nakup in prodaja deviz podjetjem na dan 22. 7. 95

Nakupni Prodajni

1. REDNI tečaj za DEM 81.39 81.62

2. Banka nudi podjetjem tudi možnost TERMINSKEGA nakupa deviz za tolarje.

Podrobnejše informacije: tel. 17-18-452, 302-326 in 302-315

BANKA SLOVENIJE

Tečajna lista št. 139 z dne 21. 7. 1995 - Tečaji veljajo od 22. 7. 1995 od 00.00 ure dalje

				ZA DEVIZE		
država	šifra	valuta	enota	nakupni	srednji	prodajni
Avstralija	036	avstr. dolar	1	82,6434	82,8921	82,1408
Avstrija	040	šiling	100	1154,2473	1157,7205	1161,1937
Belgija	056	frank	100	394,6425	395,8300	396,0175
Kanada	124	dolar	1	82,5460	82,7944	82,0428
Danska	208	krona	100	2084,6757	2090,9485	2097,2213
Finska	246	marka	100	2661,5558	2669,5645	2677,5732
Francija	250	frank	100	2336,5838	2343,6146	2350,6454
Nemčija	280	marka	100	8118,2120	8142,6399	8167,0678
Grčija	300	grd	100	—	50,1342	50,2846
Irski	372	funt	1	—	185,1636	185,7191
Italija	380	lira	100	7,0182	7,0393	7,0604
Rep. Hrvaška	385	hrv. kuna	100	—	2256,8141	—
Japonska	392	jen	100	127,0743	127,4567	127,8391
Nizozemska	528	gulden	100	7243,9617	7265,7590	7287,5563
Norveška	578	krona	100	1825,3800	1830,8726	1836,3652
Portugalska	620	escudo	100	77,2367	77,4691	77,7015
Švedska	752	krona	100	1572,5789	1577,3108	1582,0427
Švica	756	frank	100	9773,2899	9773,6107	9802,9315
Velika Britanija	826	funt sterling	1	179,2096	179,7488	180,2880
ZDA	840	dolar	1	112,3560	112,6941	113,0322
Evropska unija	955	ECU	1	150,2925	150,7447	151,1969
Španija	995	peseta	100	94,1307	94,4139	94,6971

Opomba: Tečaj HRK se uporablja za izkazovanje rezultatov poslovanja z Republiko Hrvaško, kjer je omenjena valuta plačilno sredstvo.

Cena za vpis v odstotkih in tekoča nominalna vrednost dvodelnih blagajniških zapisov Banke Slovenije na dan 23. 7. 1995

št. dni do zapadlosti	veljavni srednji tečaj BS za 1 DEM	cena za vpis v % od nominalne vrednosti (tečaj)			tekoča nominalna vrednost za APOEN (v SIT)			
		(A) tolarski del	(B) devizni del	skupaj	APOEN	(A) tolarski del	(B) devizni del	skupaj
1) BLAGAJNIŠKI ZAPISI, IZPLAČLJIVI 5. 10. 1995:					1,700,000	851,200	807,030	1,658,230
74	100,1412%	94,9447%	97,5429%		170,000	85,120	80,703	165,823



Tečajnica borznega trga

št.: 136 Datum: 21. 7. 1995

LJUBLJANA STOCK EXCHANGE, P.O. BOX 100										
Vrednost papir	qbr. m.div.	ex kupon št.dal(3)	enotni tečaj	% sprem	datum	poprva	ponudba	Max.	Min.	pro. v 1000 SIT
BORZNA KOTACIJA A - Redne delnice										
LEK2	800	(11.5.95)	11.250		17.07.	11.500				
PRB	665	(13.6.95)	12.929	68-	21.7.	13.030	13.000	12.800	12.700	154
SAL	1700	(7/9.5.95)	19.459	13	21.7.	19.400	19.480	19.380	19.430	583
SKBR	1000	(24.2.95)	26.894	32-	21.7.	27.000	27.000	26.790	26.700	3.271
BORZNA KOTACIJA A - Obveznice										
RSO1	8,0	5(30.6.95)	98,0	-	20,7.	98,2	100,0	98,0	98,0	412
RSO1	8,0	5(30.6.95)	100,2A	01-	21,7.	100,1	100,3	100,2	100,3	21.738
RSO2	9,5	9(1.4.95)	105,7	04-	21,7.	105,5	105,8	105,5	105,0	22.410
RSO8	5,0	4(31.5.95)	86,5	57-	21,7.	89,4	89,5			
RS11	7,0	4(15.1.95)	93,6	1,69	21,7.		98,0			
RS12D	8,0	5(30.6.95)	99,1	18-	21,7.	99,9	99,6			
RS12D	9,5	9(1.4.95)	104,2	32	21,7.	104,5	104,0	103,7	55	4.783
SKB1	10,0	4(11.1.94)	97,8	18-	21,7.	98,2	98,2	97,9	159	5.746
SKB1	10,0	4(11.1.94)	70,0	32	21,7.	80,0	80,0	69,0	9	514
BORZNA KOTACIJA B - Redne delnice										
BTRR	300	(7.20.4.95)	11.290	58	21,7.	11.110	11.280	11.300	11.280	113
DAD	10.000	(1.6.94)	69.936	2,68	21,7.	69.000	69.500	70.500	69.000	2.588
FMD	1715	(24.5.95)	13.400	2,79-	21,7.	13.210	13.800	13.400	13.400	147
GPGR	(10)	23.300		20,7.			23.300			
EMER	(10)	16.765		6,7.	13.700	16.000				
MKZ	218	(30.3.93)	9,210	1,67-	21,7.	9,020	9,260	9,210	9,210	368
NKR	200	(10/26.6.95)	3,098**		10,7.	2,090	3,500			
UTCR	(5)	712,5	1,04-	21,7.	720,0	727,0	720,0	720,0		190
BORZNA KOTACIJA B - Prednostne delnice										
KBT	2750	(22.6.95)	24.400A		20,7.	24.000	25.490			
PPNP	(10)	24.450*		2,94	21,7.	23.510	25.000	25.000	24.000	
UBKP	720	(25.5.95)	9.200		20,7.	7.650	9.490			
VIP	(10)	41.350	24-	21,7.	40.010	41.650	41.650	40.500		5
BORZNA KOTACIJA B - Obveznice										
LEK2	12,0	4(11.1.94)	99,2	20	21,7.	98,2		99,2	99,2	28
OZC	11,0	4(1.1.95)	98,0	86	21,7.	98,0	98,8	98,0	98,0	2
PCE	12,0	7(1.6.95)	100,0		19,7.	99,4	101,0			4
PGO	10,0	2(1.6.95)	99,4	23-	21,7.	98,0	99,8	99,4	99,4	2
SZB1	10,0	1(15.3.95)	96,0		21,7.	96,0	99,9	96,0	96,0	409

O LASTNIŠTVU
JEDRSKE
ELEKTRARNEKorak bliže sporazumu,
Slovenija je popustila

Slovenski nacionalni interes pa še vedno ni zaščiten

LJUBLJANA - Hrvaška bo svojo energetske politiko tudi v prihodnje gradila predvsem na jedrski energiji, medtem ko je stališče Slovenije, da bo ta vir energije izrabljala le do konca zljenske dobe nuklearke v Krškem. To je mogoče zaključiti po pogovorih med gospodarskima ministroma obeh držav, Maksom Tajnikarjem in Nadanom Vidosevičem.

»Teren« za včerajšnje srečanje sta pripravila državni sekretar za energetiko Boris Sović in njegov hrvaški kolega Vladimir Kramberger, ki sta sporna vprašanja usklajevala na nižji ravni. Tajnikar je dejal, da so bili pogovori delovne narave in da so se odvijali v okviru izhodišč, ki jih je slovenski parlament oblikoval decembra 1993, včeraj oblikovana skupna stališča pa bodo služila kot osnova za podpis meddržavnega sporazuma. Ta naj bi bil podpisan se letošnje jesen. Soglasje je bilo doseženo o tistem delu kapitala JE Krško, ki je opredeljen iz naslova tako imenovanega združevanja sredstev in družbenega kapitala. Zdaj je razdeljen med obe družbenici tako, da je vsaka udeležena s polovničnim deležem. Podjetje JE Krško bi bilo s pogodbo ustanovljeno kot družba z omejeno odgovornostjo, njenega statusa pa ne bi bilo mogoče spremeniti brez sogla-

sja obeh držav. Pomemben napredek so dosegli glede dobaviteljev. Slovenska stran je žepred včerajšnjim srečanjem vztrajala, da morajo biti vsa vzdrževalna dela opravljena kakovostno, izvajala pa bi jih podjetja z ustreznimi izkušnjami na področju energetike in jedrske tehnologije. Hrvaška pa se je zavzemala, da bi pri vzdrževalnih delih v se večji meri kot doslej sodelovala hrvaška podjetja. Obe strani sta se sporazumeli, da bi podjetje samostojno izbiralo dobavitelje, ne glede na to, ali so slovenski oziroma hrvaški.

Kot je dejal minister Tajnikar, se bosta pogodbenici obvezali, da bosta glede na količino porabljene energije prevzeli tudi odgovornost za jedrske odpadke v času obratovanja nuklearke in tudi potem, ko jo bodo zaprli. Tako bi do leta 2002 obe državi poiskali vsaka svojo lokacijo za odlaganje radioaktivnih odpadkov,



Gospodarska ministra Nadan Vidosevič in Maks Tajnikar (Foto Barbara Reya)

do leta 2007 pa bi bila na teh lokacijah oba objekta tudi zgrajena.

Kot enega od pomembnih dosežkov usklajevanja s Hrvaško je Tajnikar navedel tudi dogovor o sestavi uprave podjetja. Ta naj bi imela šest članov, iz vsake države bi bili po trije, ob glasovanju pa bi imel predsednik uprave »prevladu-

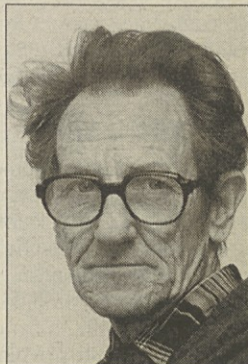
jaci glas«. Predsednik uprave bi tako lahko sprejel dokončno odločitev, s čimer bi se izognili zapletom pri poslovnem vodenju nuklearke. Skupščina podjetja naj bi bila v skladu z načelom lastništva razdeljena na enako število predstavnikov obeh držav, torej pol-pol, vendar slovenska stran zahteva en glas več pri vprašanjih, ki zajajo predstavlja »nacionalni interes«. Vendar o vprašanjih nacionalnega pomena za Slovenijo včeraj ministra nista dosegla soglasja.

Hrvaška se strinja s potrebo o ustanovitvi sklada za razgradnjo jedrske elektrarne po njeni ustavitvi, vendar slovenski zakon ne predvideva enakopravne udeležbe predstavnikov obeh držav v upravi sklada za dekomisijo. To razhajanje je mogoče popraviti v meddržavnem sporazumu, je dejal minister Tajnikar. Program zapiranja elektrarne naj bi bil pripravljen do marca prihodnjega leta, do takrat pa bi se opredelili, ali je višina stroškov za ta namen ustrezna. Po

ocenah bi zapiranje stalo najmanj šest in največ dvanajst milijard mark. Ministra sta se sporazumela, da je mogoče s finančnimi sredstvi gospodarstva samo na en način, in sicer z vrednostnimi papirji ter depoziti, ki imajo poročilo države, ne le Slovenije in Hrvaške, temveč tudi drugih držav, saj po Tajnikarjevih besedah trg vrednostnih papirjev ne bi prenesel tako visokega zneska, ki je potreben v ta namen. Predlog sporazuma ne predvideva sankcij, če katera od pogodbenih strani ne bi izpolnjevala svojih obveznosti, zato pa bi bilo mogoče vse nesporazume reševati po sodni poti. Na osnovi stališč, ki so bila plod predhodnih usklajevanj in včerajšnjega srečanja ministrov, bo ministrstvo za gospodarske dejavnosti pripravilo izhodišča za pogajanja s Hrvaško, ki jih bo posredovalo vladi in državnemu zboru z namenom, da od njiju pridobi mandat za pripravo končnega dokumenta meddržavnega sporazuma. **Borut Mesko**

Sandokan
ali sto mark?

PETER BOZIC



Kakšno leto je tega, kar sem z Igorjem Omerzo sedel v barskem klubu Drame, - kjer nama je največji slovenski raziskovalni novinar (po Vinku Vasletu) Stanislav Kovac pripovedoval zgodbo o Slovingateu oziroma o tem, kako se mu vedno, ko pride stvar do dna, naježi koza od smrtne nevarnosti, v katero zaide. Če se prav spomnim, je začel sepetati, ko nama je zaupal, da je izvedel, da se je po propadu tega razvpitega posla ves denar vrnil v Slovenijo, da je sedemnajst podjetij dobilo vrnjene njihove deleže pri poslu, le petdeset milijonov mark iz državnih blagovnih rezerv je izginilo bogvekam. Kovac, bodoči Jurčičev nagrajenec z Muljave, se nama je takrat zaklel, da bo natančno raziskal, kdo v Sloveniji je to vsoto vtaknil v svoj žep. No, potem sva videla, da je res Maks Bastl odstopil, čeprav zepred našim pogovorom, Lojze Peterle pa celo dvakrat, čeprav zaradi nescia drugega.

Podobno uspešno - in pravično nagrajeno - je bilo naše mlado raziskovalno novinarstvo tudi pri drugih zadevah, na primer ob propadu Elana in vseh njegovih kasnejših propadih. Zgodba o Hitu bo najbrž tudi se trajala toliko časa, da bo Danilu Kovačiču kot kralju Matjazju zrasla brada do tal, čeprav jo redno brije. Krona dosežkov naših smrt prezirajočih raziskovalcev pa je primer Safti, kaj jim je uspelo doseči, da se to zamejsko velepodjetje zdaj izogiba Slovenije kot hudici kriza in mu se na misel več ne pride, da bi kaj koristilo matici, saj zaradi kranjskega ovadustva ne more več koristiti niti slovenski manjšini v Italiji.

Se mi pa vidi neka čudna zveza med nagrajenci iz Krjavljeve vasi in samim Janezom Janšo. Gre namreč za dilemo, ali je tudi Janša hudica presegal napol naenkrat ali pa je strbunknilo dvakrat. Na primer takrat, ko se je 2500-ton težkih granat iz Borovnice, od katerih je bila vsaka večja od moje malenkosti, pa se 2500 ton podobnih granat iz Loznice najprej zasnlo v Kočevski Reki, potem pa spet pri artiljerijski brigadi, ki se je umaknila iz Slovenske Bistrice in so jo potem na Hrvaškem zajeli. Po moje je strbunknilo dvakrat, sicer ne bi vsak član SDSS za vsakega novega člana dobil po sto mark. To je približno tako kot takrat, ko so vsakemu, ki je leta 1972 pridobil deset novih članov partije, podarili sliko Staneta Dolanca, za tri Dolance pa je že lahko dobil Sandokana.

In ker je to naše raziskovalno novinarstvo tako silno, da si upa hoditi po samemu robu smrti, sem sklenil, da se bom tudi jaz posvetil Kotu. Tega so najprej raziskovalci razkrivali s pomočjo Svete Romane, pa spet ni bilo nič. Toda jaz sem izvedel, da se je J. J. na vsak način hotel na stiri oči pogovoriti z direktorjem, ko je ta odklonil, je sledila raziskovalna nevihta, ker pa povodnji nikakor ni hotelo biti, se je zgodila kafilerija. J. J. je vztrajal, če mu bo uspelo sesti direktorja, ljudem v vsej verigi teh podjetij ne bo treba dajati ne po sto mark ne Sandokana.

To sem odkril kot raziskovalni novinar in zdaj čakam, kdaj mi bo kdo prišel vzeti glavo.

Vprašanja, o katerih ni soglasja

1. Hrvaška vztraja, da Slovenija sodeluje pri gradnji druge jedrske elektrarne na hrvaškem ozemlju, kakor predvidevajo nekateri sporazumi iz sedemdesetih let. Stališče Slovenije pa je, da pri hrvaškem jedrskem programu ne bo sodelovala.

2. Nedorečena vsebina nacionalnega interesa, ki bi omogočil Sloveniji »glas več« v skupščini podjetja JE Krško, d. o. o. Slovenska stran bo Hrvaški predločila francoske in belgijske izkušnje na tem področju.

3. Hrvaška vztraja pri paritetni politiki zaposlovanja delavcev nuklearke. Zdaj je večina zaposlenih državljanov Slovenije. Minister Vidosevič je zahteval Hrvaške utemeljil z varnostnimi razlogi in s potrebo po izobraževanju lastnih vodilnih kadrov za potrebe bodoče jedrske elektrarne na hrvaškem ozemlju. Tajnikar je včeraj Vidoseviču ponudil v premislek tri rešitve:

- o zaposlovanju odloča uprava podjetja sama.

- Hrvaški se omogoči izobraževanje lastne ekipe strokovnjakov.

- slovenska stran je privolila v zahtevo Hrvaske, da zdaj zaposlene hrvaske državljane izenači s slovenskimi. Tako hrvaškimi delavcem nuklearke ne bi bilo treba vsako leto posebej podaljševati delovnih dovoljenj.

4. Hrvaška ne namerava sodelovati pri sanaciji rudnika urana v Zirovskem Vrhju, medtem ko Slovenija vztraja, da bi bilo mogoče sanacijo izpeljati s sredstvi sklada za dekomisijo nuklearke.

EKONOMSKO SOCIALNI SVET

Plače bodo nespremenjene

V dobrih podjetjih hočejo delavci več denarja

LJUBLJANA - Dogovor o politiki plač in drugih prejemkov za gospodarstvo ostaja po včerajšnji seji ekonomsko-socialnega sveta nespremenjen.

Predstavniki delodajalcev in sindikatov so sicer predlagali, da bi place lahko povišali v tistih podjetjih, kjer so rezultati dela bistveno boljši kot lani, place pa ne dosegajo niti višine kolektivnih pogodb dejavnosti. Gre za tista podjetja, kjer denar za place je, a ga ne smejo izplačati kljub nizkim dohodkom delavcev. To pa je zelo nestimulativno, je včeraj poudaril Dusan Semolic, predsednik Zveze svobodnih sindikatov Slovenije, podpovprečnim podjetjem tako ni omogočeno, da bi postala povprečna. Place pa naj bi spremenili tudi tam, kjer je letos prislo do spremembe plačilnih sistemov. Predstavniki vlade so temu nasprotovali, ker so menili - kot je dejala ministrica za delo, družino in socialne zadeve Rina Klinar - da bi za odločanje o tako pomembnih stvareh potrebovali natančne podatke. Zdaj agencija za plačilni promet ni predložila se niti uradnih podatkov za majske place. Pred odločanjem pa bi bilo treba vedeti, koliko podjetij in v kolikšnem obsegu bi spremembe dogovora oziroma zakona o politiki plač prizadele. Predstavniki vlade so opozarjali tudi na makroekonomski vidik morebitnega povišanja plač, ki bi lahko povzročil povišanje cen in inflacije.

V četrtek se bo sesla delovna skupina ekonomsko-socialnega sveta, na kateri bodo predložili podatke o plačah tako agencije za plačilni promet kot tudi posameznih podjetij.

(M. B.)

JANEZ DRNOVŠEK IN NIKICA VALENTIČ NA REKI

Trda in zaenkrat neuspešna
pogajanja o Piranskem zalivu

REKA - Janez Drnovšek in Nikica Valentič, »okrepljena« s slovenskimi in hrvaškimi strokovnjaki za vprašanja dolocitve meddržavne meje, sta se včeraj popoldne na Reki, kot smo izvedeli, zelo ostro pogajala o vprašanju meje v Piranskem zalivu. To vprašanje pa je bilo ob problemu hrvaških deviznih varčevalcev v Ljubljanski banki najbolj sporna tema vseh dosedanjih slovensko-hrvaških pogovorov.

Kaže, da kljub izraženi dobri volji z obeh strani ne bo lahko najti rešitve, s katero bi bili zadovoljni obe državi. Drnovšek in Valentič sta z Reke odšla v Lovran pri Opatiji, kjer bosta v eni od tamkajšnjih vil skušala razplesti mejni voz.

Ceprav sta oba premiera med srečanjem z novinarji skušala s običajno prazno retoriko narediti vtis o »približevanju stališč«, pa nista mogla prikriti velikih razlik pri vprašanju Piranskega zaliva.

Premier Drnovšek je brnil slovensko stališče, po katerem mora v Piranskem zalivu se naprej veljati takšen mejni režim, kakršen je veljal ob razpadu Jugoslavije. Pri tem je poudaril, da »ima Hrvaška veliko morje, Slovenija pa samo Piranski zaliv«. Temu seveda nasprotuje hrvaško stališče o državnih mejah po sredini Piranskega zaliva, ki bi bila potegnjena od kopenske meje pri stari strugi Dragonje, s čimer bi bil onemogočen svoboden izhod Slovenije na odprto morje.

Da je na Hrvaškem vsaka razprava o mejah zelo občutljiva stvar, je potrdil tudi Valentič, ki je dejal, da mora hrvaška pogajalska ekipa ob strokovnih in moralnih naceilih upoštevati tudi politične predpostavke. Najavil je, da bodo na Hrvaškem parlamentarne volitve razpisane v začetku prihodnjega leta, v okoliscinah, ko država dejansko ne nadzoruje velikega dela svojih meja, pa je za hrvaško javno mnenje pomembna vsaka »zmaga« - tudi ce-



gre le za sto metrov v Piranskem zalivu. Kljub temu pa je Valentič prepričan, da bo njegovi vladi do volitev uspelo rešiti tudi obmejne spore s Slovenijo.

Na Reki sta oba premiera poudarila, da sta se dogovorila, da v prihodnje med državama ne sme več prihajati do namernih incidentov oziroma sporov. To velja tudi za primer Ljubljanske banke, njeni hrvaški varčevalci, ki od nje terjajo približno tristo

milijonov mark, namreč močno pritiskajo na vlado v Zagrebu. Valentič pa je po drugi strani skušal pomiriti tudi lastnike slovenskih počitniških domov na Hrvaškem s trditvijo, da bodo ti domovi do nadaljnjega imeli enak status kot doslej.

Premiera sta izrazila prepričanje, da bodo z rešitvijo sporov normalizirani tudi gospodarski odnosi. Valentič je zadovoljen z dejstvom, da po štiriletni stagnaciji

znova raste blagovna menjava med državama. Ob tem je dejal, da so gospodarski interesi na obeh straneh »ogromni«, kar bo gotovo spodbudilo iskanje rešitev za vse spore. Tako je, na primer, za ponedeljek v Ičićih pri Opatiji najavljen podpis sporazuma med naftnima družbama Petrolom in Ino, ki je vreden približno pet milijonov dolarjev.

Goran Moravček, foto: Bojan Velikonja

NA KRATKO

Novi »Jedermann« kot uvod v salzburski festival

SALZBURG (dpa) - Z novo postavitvijo gledališkega dela Huga von Hofmannsthal »Jedermann« se bo ta petek na trgu pred stolnico začel tradicionalni salzburski festival, ki to poletje praznuje že 75. rojstni dan. Pod režijskim vodstvom Gernota Friedla prvič igra naslovno vlogo nemški gledališki zvezdnik Gert Voss. Uradno bo jubilejni festival v soboto odprl avstrijski predsednik Thomas Klestil, slavnostni govornik pa bo dirigent Nikolaus Harncourt. Na programu festivala, ki bo trajal vse do 1. septembra, je skupno 165 predstav, od tega 34 opernih večerov in 37 gledaliških predstav.

Govoreče slike

LJUBLJANA - Kot so sporočili iz londonske The National Gallery, zdaj več kot tisoč del tamkajšnje stalno razstavljene zbirke, med katerimi je tudi izjemno število najpomembnejših umetnin, obiskovalce tudi »nagovarja«. Zahvaljujoč prenosnemu CD-romu in disku, zvočnemu vodiču po zbirki, ki dopolnjuje siceršnje napise na listicah ob delih, lahko obiskovalci ob gledanju slik prislunehjo tudi strokovnim komentarjem. Pred dnevi uvedena novost, imenovana Gallery Guide Soundtrack, obsega več kot 40 ur komentarjev, kar najbrž pomeni, da zahteva temeljit ogled celotne zbirke kar 40 ur. (V. U.)

Nova številka Ekran

LJUBLJANA - Izšla je nova številka revije za film in televizijo Ekran. Letosnja poletna številka je posvečena filmskemu festivalu v Cannesu oziroma pomembnejšim filmom in avtorjem tega festivala. Tako je na začetku ekskluzivni intervju z Wimom Wendersom in predstavitelj njegovega filma Zgodba o Lisboni. Predstavljeni so se nekateri filmi s festivala, med drugim tudi film Podzemlje, ki ga je režiral Emir Kusturica, in film Gorana Paskaljevića Amerika nekoga drugega. Pod kritiko so prisli filmi Eldorado, Zemlja in svoboda, Beli balon, Heavy, Georgia in Spovednica. Ob stoletnici filma je temu namenjen članek Potovanja v filmsko zgodovino, o 17. festivalu ženskega filma v Cretteilu pa govori Ženska filmska scena. Zadnji članek v reviji odgovarja na vprašanje, kdo je bil Edward D. Wood Jr. (A. Z.)

Razstava Albrechta Dürerja v Wormsu

WORMS (dpa) - V torko so v umetniški galeriji Heylshof v Wormsu (Rheinland-Pfalz) za občinstvo odprli razstavo Z oči Albrechta Dürerja: Maximilian in njegov čas. Do 31. oktobra si je mogoče ogledati več kot 50 originalnih grafik nemškega slikarja in grafika Albrechta Dürerja (1471-1528). Lesorezi in bakrorezi, ki so si jih sposodili pri mestnem muzeju Bautzen, naj bi prikazali duh časa Wormskega parlamenta pred 500 leti. Razstava je uvod v vrsto razstav, s katerimi mesto Worms to poletje praznuje 500-letnico Wormskega parlamenta iz leta 1495. Vrhunec praznovanja bo slovesnost 20. avgusta, na katero so povabili nemškega predsednika Romana Herzoga. Wormski parlament, na katerega je kralj Maximilian I. povabil nemške kneze in evropske poslance, je med drugim uvedel pomembne reforme na področju sodstva in davkarje.

NOVO NA ODRU

Karel Valentin: Selitev

Primorski poletni festival / Festival estivo del litorale; komedija v enem dejanju, premiera jutri ob 21.30 na dvoriscu OS Dante Alighieri v Izoli. Režija Dusan Mlakar, prevod v narječje Ervin Fritz, scenografija in kostumografija Dusan Mlakar, Igrata Metka Franko in Matjaz Turk, tehnični vodja Janko Cesnik, oblikovalec luci Samo Oblokar, vodja predstave Natasa Smerdelj. Vstopnice: premiera 1.500 SIT, ponovitve 1.000 SIT (Izola, 24. in 26. julij), 5.000 SIT (kraji v zaledju).

Jutrisnja premierna uprizoritev Valentinove komedije Selitve, ki je nastala v okviru produkcije letošnjega Primorskega poletnega festivala, je

enodejanka, ki vključuje igro le dveh igralcev. Selitev pripoveduje zgodbo o zakonskem paru s kopico otrok, ki končno dobi primerno stanovanje. Dolga leta se je par drenjal v eni sobici; pohistva, ki ga mora preseliti, je za eno samo cizo. Tu pa se začne težava. Nerodni mož ni kaj prida v pomoč in pohistvo pred popolnim sesutjem reši žena. Enodejanka postavi vprašanje: »Ali bosta v novo stanovanje sploh kaj pripeljala?« Predstava temelji na duhovitih situacijah, ki se pred gledalci spreminjajo v gledališki dogodek, vpet v naravno okolje. Valentin piše vsebine svojih iger na izkusnjah iz lastnega življenja sredi utripa ljudi, ki jih srečuje po mestnih lokalih, zatemnjenih in zakajenih benicah ... (V. U.)



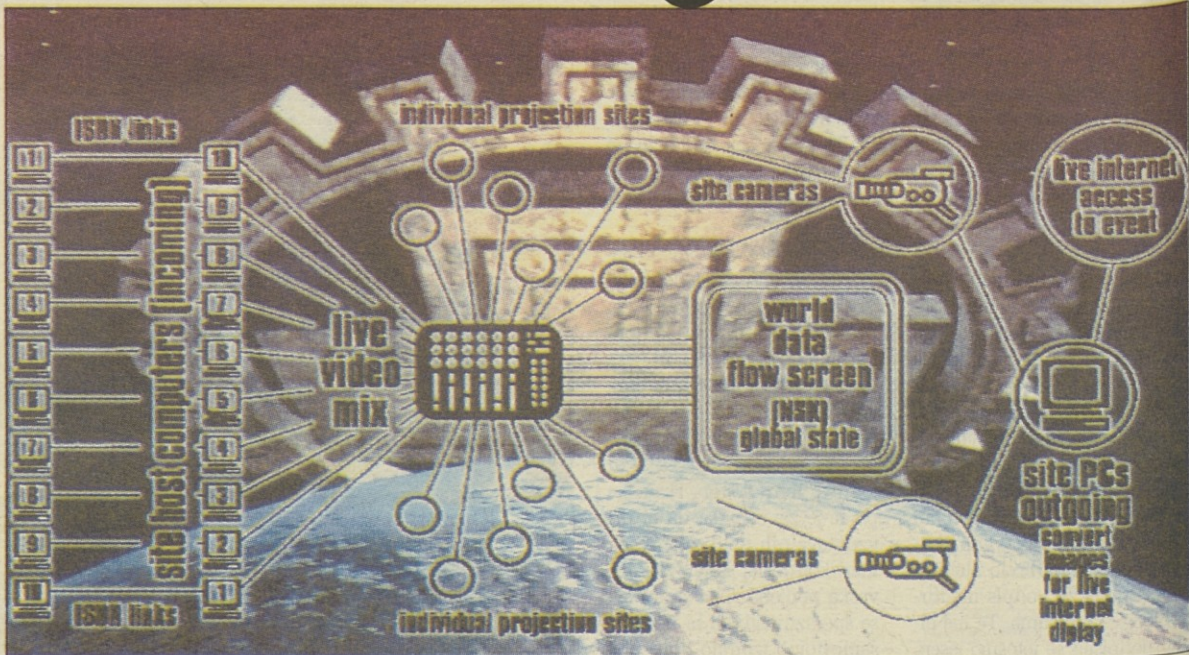
Matjaz Turk in Metka Franko v Selitvi Karla Valentina (Foto: D. Novaković/FPA)

ELEKTRONSKI MEDIJI / NSK GLOBALNA DRŽAVA NA INTERNETU

Prvi interaktivni Internet gledališki dogodek

LJUBLJANA - Danes bo v Glasgowu prvi interaktivni Internet gledališki dogodek na svetu, imenovan Stormy waters. Začel se je že večeraj ob 11. uri zvečer. Glasgowska producentka hiša NVA je povabila k spektaklu tudi globalno državo NSK in teater Nordnung, ki bosta akcijo izvedla z digitalnim artistom Luko Piškuričem. O tem dogodku nam je na Internetu v KUD France Prešeren z velikim navdušenjem posredoval informacije Dragan Zivadinov.

Osnovna zamisel akcije Stormy waters se nanaša na arhitekturo Glasgowa, ki jo je oblikovala lega mesta ob reki oziroma izlivu reke v morje. Novo arhitekturo in urbanizem mesta pa bo oblikovala pravzaprav globalna informacijska reka, ki si jo bodo gledalci lahko tudi dejansko ogledali v igri avantgardne tehnologije. V vodo bodo namreč izlili ekološko neoporečno belo barvo, vanjo pa usmerili »screen« (zaslon), tako da bodo gledalci lahko v reki spremljali informacije z vsega sveta. Te bodo posiljali digitalni umetniki s petih kontinentov, ki bodo sprejemali tudi povratne informacije. Globalna univerzalna država NSK bo torej participirala na svetovnem podatkovnem zaslonu prek tako imenovanih »web strani«. (Open Society



Svetovni podatkovni zaslon - NSK globalna država na Internetu

Fund je prispeval sredstva za nakup stroja za izdelovanje teh strani, ki jih je napravil Arxel in so bile uporabljene za video-spot.)

Medtem ko je Internet aktivna v realnem, je NSK globalna država aktivna v art globalnem - pri tem je po besedah Dragana Zivadinova umetniška realnost realnejša od realnosti - torej se globalnost NSK države zapisuje nasproti tisti, ki jo zapisuje Internet.

Interaktivnost pricujočega dogodka se kaže v intervenciji umetnikov v »imide« Glasgowa, in sicer so tam na voljo zgradbe, hiše, trgi, znaki in podobno, ki jih umetniki

lahko po svoje preinterpretirajo. NSK se je odločil za vizualno obdelavo likovne akademije, ki jo je spremenil v NSK - Glasgovo pošto.

In kako bodo NSK v Glasgowu reprezentirale že omenjene »web strani«?

NSK država izhaja iz iste ideje, kot jo vsebuje data svetovni zaslon. Shema NSK bo v gledališkem spektaklu neke vrste scenografija, ki jo bo lahko kreiral ves svet. V vseh pisavah sveta piše »Postani državljani NSK države«, narejena je shema treh konstitutivnih elementov NSK države - Irwina, Nordnunga in Laibacha. Irwinov infor-

macijski muzej vsebuje njihove prepoznavne ikone, kot so skodelica kave, medvedki, divjad in portreti Irwinovih petih umetnikov, ki so pravzaprav slovenske Atene. Nordnung gledališče bo reprezentiralo znotraj Nordnung misljenja projekt Dragana Zivadinova do leta 2045, predstavljen pa bo seveda tudi Herman Potočnik Nordnung - prvi konstruktor geostacionarnega satelita na svetu ter zgodovina Treh rdečih pilotov in predstave Scipion. Pri Laibachu se bodo pojavila tri stopnjevanja do eksplozije, ki ji bodo sledile ambasad na vzhodu in zahodu,

nato pa bo sledila sklepna izjava za državljane Skotske.

»Vemo, da sta škotski narod in škotska zemlja v teži ekonomski situaciji. Cutimo globoko spostovanje do vaše kulture in zgodovine. Škotska se hlabro drži. Toda, če boste premagali sovražstvo v sebi, bo tudi Anglija pokleknila pred vami. NSK država vam to omogoča. Zato vas v interesu obče sreče se enkrat pozivamo, pridružite se NSK državi. Takoj pristopite h kreaciji nove, moderne, resnično vaše in resnično svobodne, neodvisne države.«

Andreja Paljevč

V SPOMIN

Prof. France Dobrovoljc

1907 - 1995

Po dolgem, mučnem trpljenju je v 89. letu starosti v ponedeljek, 17. julija, v jutranji uri, umrl profesor, romanist in slavist France Dobrovoljc, izredni kulturni delavec, literarni zgodovinar, bibliograf, bibliotekar, urednik, organizator, vztrajni raziskovalec življenja in dela Ivana Cankarja.

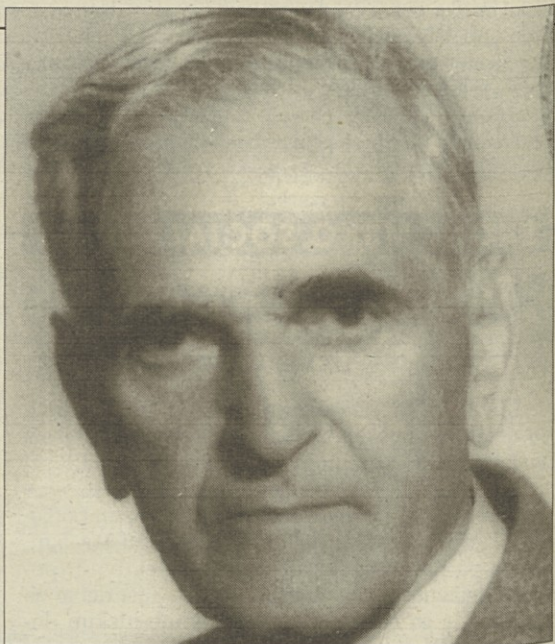
Po diplomu iz romanistike in slavistike na ljubljanski univerzi (1926) je dopolnjeval studij na pariski Sorbonni (1930-31), nato pa je kot profesor francosčine služboval v Ljubljani (1932-37), v Mariboru (1937-40) in spet v Ljubljani. Med okupacijo so ga zaradi sodelovanja z osvobodilnim gibanjem fašisti zaprli v Sentpetrsko vojašnico. V Ljubljani je deloval od leta 1948 kot ravnatelj Slovenske knjižnice (1948-74) in knjižnico povzdignil v solidno, moderno, strokovno slavistično biblioteko. Prav tako je poskrbel, da ima Slovenska knjižnica v Pragi med vsemi knjižnicami zunaj naših meja največ knjig o slovenski kulturi.

Javno je deloval kot odbornik Slovenske matice in ji bil dvanajst let tajnik (1950-62). Bil je odbornik Slavističnega društva, funkcionar Društva bibliotekarjev Slovenije, vodja bibliotekarske sekcije, član komisije za bibliotekarske izpite in sourednik revije Kronika in Knjižnica v Ljubljani.

Kot ljubitelj petja je bil dogla leta član Maroltovega pevskega zbora. Ljubil je planine.

Na stike s Francozi pri nas je opozoril s prvim objavljenim člankom Charles Nodier v Ljubljani v listu Življenje in svet (1929), nato pa se s francosko knjigo Statistique illyrienne (1933), z Nodierovimi članki iz lista Télégraphe officiel iz leta 1813. Z več kot petsto članki je sodeloval v več kot stidesetih revijah in listih, slavističnih in drugih.

Njegovo cankarjeslovje obsega več kot deset knjig, vrhunec tega dela pa je nedvomno Cankarjev album (1972, založba Obzorja) o nastanku del, risbah in karikaturah o pisatelju in vsem, kar je v zvezi s pisateljem. Objavljena dela pred albumom so: prispevki v zborniku Podoba Ivana Cankarja (1945) v izdaji Mihe Malesa; izdaja dodatnega 21. zvezka Cankarjevih Zbranih spisov (1954); Življenjepis Ivana Cankarja (1956, 1965, več izdaj); Imensko kazalo k Cankarjevim Zbranim spisom



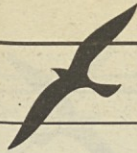
Prof. France Dobrovoljc (1907-1995)

(1955); pripombe k desetim knjigam Cankarjevih Izbranih del (1951-59); Bibliografija literature o Cankarjevi dramatik (1960 in nadaljevanje v letih 1960-68) v dokumentih Slovenskega gledališkega muzeja (1969); izdaja Hlapca Jerneja pri založbi Obzorja z bibliografijo prevodov; sodelovanje pri dveh knjigah Cankarjevih spisov v srbohrvščini; več izdaj Cankarjevih knjižic Moje življenje in Tuje življenje; ureditev in sestava knjige spominov Cankarjevega bratranca Franca Cankarja z naslovom Zlahta (1971).

Brez primere je Dobrovoljcevo slovensko uredništvo in sodelovanje pri Leksikonu pisca Jugoslavije (Novi Sad) s stopetdesetimi članki, in članki pri 30 knjigah Slovenacke književnosti pri Srbski matici (Novi Sad, ur. J. Pogacnik).

Dobrovoljcevo delo je bilo deležno obilo visokih priznanj in odlikovanj. Taki kulturni delavci in ljudje, kot je France Dobrovoljc, ne umro, taki zaslužijo, da žive ... Cenjeni družini naše sozljaj!

Stanko Janež



PASJI DNEVI / NAPOVEDI EVROPSKIH METEOROLOGOV SO SE VČERAJ V CELOTI URESNIČILE

Evropo zajel vročinski val, mrtvi v Španiji in v Franciji

Izredno vroče je bilo tudi v Italiji, a brez zapletov in hujših težav V Grčiji katastrofalen požar uničuje gozdove severno od Aten



V Sevilii se je izdajadljiva trojica osvežila kar v vodnjaku (AP)

PARIZ, MADRID, RIM - Evropski meteorologi niso bili krivi preroki, ko so za včerajsnji dan napovedovali rekordno visoke temperature.

Povsod po Evropi se je namreč včeraj zivosrebrni stolpec dvignil nad mesečno povprečje. Iz Francije so poročali o prvih smrtnih žrtvah, kar je presenetljivo, saj so mediji že dva dni opozarjali prebivalstvo, kako naj kljubuje vročinskemu valu. Vse tri žrtve so namreč umrle v opoldanskih urah dneva. Na Korziki se je neki 27-letni turist podal na daljši sprehod, na Pirenejskih se je 58-letni planinec podal na gorsko turo, se najmanj kriva pa je bila morda neka 67-letna gospa, ki je podlegla toplotnemu udaru v nekem kampu ob atlantski obali Francije. Francoske oblasti so ob enem zaskrbljene zaradi onesaženja v mestih, saj je koncentracija ozona predvsem v Parizu dosegla zaskrbljujočo stopnjo.

Nič boljše ni v Španiji, kjer je bilo do sedaj 13 mrtvih. Najbolj prizadeti mesti sta Cordoba (44, 4°) in Sevilla (44, 2°), vročina pa je pokazala svoje zobe tudi v Madridu, kjer so zaradi minimalne nočne temperature nad 26° le redki zatisnili oči. Španski meteorologi navajajo, da so v preteklosti izmerili se višje temperature, letos pa je bil porast temperature izredno hiter, kar je povzročilo sedanje nevšečnosti.

Kot kaže, je bilo se najmanj težav v Italiji, kjer so bile temperature res visoke, a k sreči ni bi-

lo pretirane vlage. Pri 50% in 60% vlage nastopijo prve težave sele pri 30° Celzija, pri nižji vlagi pa z lahko vzdržimo do 40°. Včeraj pa je bila skoraj povod vlaga pod 60%. Seveda pa so v Italiji takoj izkoristili sedanjí val vročine za polemike o omejitvi prometa v mestih, naravovarstvene organizacije pa so ponovno začele groziti s pojavom tople grede.

Grki pa se niso samo kuhali v lastnem potu, na to so kot vsi Sredozemci se kar navajeni, skrbi jim je povzročil gozdni požar v hribovju Pentelikon, kjer je v Kefisiji zgorel samostan sv. Nikolaja. Gasenje je izredno težavno, ker plameni povzročajo orkanski veter do 120 kilometrov na uro, tako da ne morejo poseči protipožarna letala.



V Sredozemlju so se stotisoči zatekli na plaže, kjer so se hladili v morju (Telefoto AP)

Danes bo še bolj vroče, jutri pa delne osvežitve

RIM - Medtem ko bodo v zahodni in srednji Evropi že danes nevihte z ohlaiditvami, pa izgledi za Sredozemlje niso najboljši. V Italiji naj bi danes prislo do »lajzega porasta temperature«, krajevne toplote nevihte pričakujejo le v Alpah. V severnoitalijanskih mestih se bo danes

zivosrebrni stolpec povzpел do 34°, nekoliko hladneje bo le v obmorskih mestih: v Genovi 30°, v Trstu pa 32° Celzija. Temperature so torej povsem običajne za prave pasje dni, med drugim ni pretirane vlage, tako da je vročina se kar znosna, saj so noči z izjemo obmorskih mest

se kar prijetne. V noči na nedeljo bo atlantska fronta oplazila Alpe in povzročila nevihte v predgorju. Temperatura se bo nekoliko znižala, zapihal pa naj bi »burin«, poletni severovzhodnik, ki bo se znižal vlago in z njo povečal ugodje. Tudi v ponedeljek bo suho, medtem ko se bo nelagodje v prihodnjih dneh stopnjevalo, ker se bi morala postopoma zvišati vlaga v ozračju.

Napoved za Evropo ni torej tako dramatična, kot so izgledi za ZDA. Ameriski meteorologi napovedujejo že za ta konec tedna nov val morilske vročine, ki naj bi najprej zajel območja ob velikih jezerih, v ponedeljek pa naj bi se razširil na ostale kraje. Prejšnji morilski val vročine je v ZDA terjal skoraj 800 mrtvih. Cikaski zupan Richard Daley, ki se je znašel v vrtincu polemik zaradi 456 žrtev, je sedaj pripravil poseben nacrt, s katerim bodo poskusali omiliti trpljenje vsaj najbolj rizičnim osebam.



Tudi slonica z mladičem je v pariškem živalskem vrtu poiskala osvežitev (Telefoto AP)

Italijani se ne boje hude vročine

RIM - Italijani so »genetično imuni« pred vročinskimi udari, tako da v Italiji temperature do 40° Celzija ne bi povzročile toliko mrtvih kot v ZDA. To je mnenje odgovornega klimatologa Vincenza Ferrare. Američani so genetsko prilagodljivost temperaturnim spremembam izgubili zaradi klimatskih naprav, brez njih pa so njihove hiše prave peci.

V Londonu na pločniku scvrta jajci

LONDON - Vanessa Ellis je včeraj v Londonu ponovila običajen avstralski podvig, na pločniku je namreč scvrta jajci, saj je bila temperatura 31, 1° Celzija, na pločniku seveda pa precej več. Kljub takim za Veliko Britanijo izrednim temperaturam pa, kot kaže, ni nihče umrl, ker so britanske hiše boljše od ameriskih.

Discovery pa čaka na boljše vreme...

WASHINGTON - Po prigodi z zolnami, ki so zaradi lukenj na toplotni izolaciji rezervoarja povzročile enomesečno zamudo, bo moral Discovery, ki bi moral pristati že včeraj na Floridi, počakati v orbiti še 24 ur, ker je nad oporiščem Kennedy oblačno vreme.

RUSIJA / NEOKAPITALIZEM

Začel se je naskok na »Rdeči oktober«

Razdrobljenost lastništva bo to preprečila

MOSKVA - Marsikateremu Rusu se cedijo sline po cokoladi Rdečega oktobra, industriji peciva in cokoladnih bombonov, ki je v teh dneh v ospredju zanimanja gospodarskih krogov, ker se je znašla v vrtincu prvega poskusa naskoka na njene delnice v zgodovini ruskega neokapitalizma.

»Lov na Rdeči oktober«, naslov znane filma o begu sovjetske podmornice, je pred dnevi uradno odprl prehrambeni koncern Koloss, ki je s pomočjo Menatepa, ene od največjih ruskih komercialnih bank, javno ponudil nakup 51 odstotkov delnic Rdečega oktobra. Kolossu se seveda cedijo sline po Rdecem oktobru, saj je to ena najstarejših družb. Pod imenom Enem je nastala daljnega leta 1867, po oktobrski revoluciji pa so jo nacionalizirali in prekrstili v Rdeči oktober. Krize ta družba ni poznala ne v carskih in ne v sovjetskih časih, se manj pa v sedanjih neokapitalističnih, ko si številni novopeceni kapitalisti kot pred njimi partijski funkcionarji dobesedno basejo v usta cokoladne bombone in jih ne moti njihovo re-

volucionarno ime. Lani je Rdeči oktober zaključil poslovanje z 22 milijoni dolarjev aktive.

Po mnenju izvedencev pa naskok Kolossa ne bo uspel. Zveni kot paradoks, ker so vsi gospodarstveniki do nedavnega izredno razprseno lastništvo delnic ocenjevali kot edino sibko točko Rdečega oktobra, sedaj pa se je ta razdrobljenost izkazala kot najboljše sredstvo v boju proti koncentraciji delnic v rokah ene skupine. Po lastninjenju nekdanjega Rdečega oktobra je namreč nastala neobičajna situacija. Največji deleži (14, 5% 13% in 10% delnic) so v rokah neimenovanih ruskih in zahodnih družb, ki se jim ne bodo odpovedale. Drugih 20 odstotkov delnic je v zahodnih skladih, 35, 5 odstotka delnic pa je v lasti vodstva in delavcev Rdečega oktobra, ki se jim bi odpovedali le ob težkih osebnih razlogih, a ker imajo kar dobre place, se to brzkone ne bo zgodilo.

Vodstvo podjetja se prav tako upira morebitni prodaji, ker noče mesati svojih cokoladnih bombonov s Kolosovim cvrtim kropirjem in konzervami.

Klic v sili: ženska je rodila doma le s telefonsko pomočjo zdravnika

WASHINGTON - Rodila je samo s telefonsko pomočjo zdravnika. Zgodilo se je na Staten Islandu, eni od petih velikih newyorskkih četrti. Pamela Cullins, 30-letna Američanka, je brez neposredne zdravniške pomoči doma rodila 3, 4 kile težkega fantka.

Ženska si je susila lase, ko je zacutila prve popadke. Porod je bil namreč predviden za naslednji dan in je želela biti pripravljena nanj. Pamela, ki ima že dva otroka, 3-letnega Tylerja in 2-letno Jessico, je navdušena gledalka oddaje Rescue 911 (Pomoč 911), ki rekonstruira resnične dogodke in je vedela, da je zdravniško osebje na telefonski številki 911 pripravljeno na vse. Ko je zacutila prve popadke, je ženska telefonirala soprogu, ki je v nočni službi v banki kot računalniški tehnik. Deset minut zatem je Pamela zaznala, da je prepozno, da bi sla kamorkoli in je klicala na številko 911.

Med porodom ji je telefonsko pomagal zdravnik Karl Borovicka. Ko se je otrok naposled rodil, je Pamela ugotovila, da ima okrog vratu ovito popkovino. Borovicka ni izgubil živcev in ji je nemudoma povedal, kaj naj stori. Cullinsovi je uspelo otroka rešiti; zdravniki, ki so nekaj minut zatem prihiteli z resilcem, so oba našli živa in zdrava, zadnji pa je prihitel oče.

PREDLOG PRINCA CHARLESA

Zadnji ekološki krik: posvojite zelenjavno vrsto

LONDON - »Posvojite eno zelenjavno vrsto,« poziva angleski prestolonaslednik Charles, ki se zavzema za varstvo redke flore. Za rešitev redkih rastlinskih vrst je princ svojim podložnikom predlagal, naj posvojijo eno ali več zelenjavnih vrst.

Charles je strasten ekologist in se je zato z navdušenjem zavzel za kampanjo »Adopt a Veg« (Posvojite zelenjavo), s katero nameravajo rešiti več kot 700 zelenjavnih vrst, ki bi lahko prenehale obstajati po krivdi Evropske zveze. Za manj kot 13 funtov letno bo lahko kdorkoli »posvojil« semena ene od ogroženih zelenjavnih vrst in tako prispeval k rešitvi rastline. Z 250 funti je mogoče posvojiti kar šest vrst zelenjave za dobo starih let in s tem dobiti naslov »Zelenjavnega prvaka«.

Jeremy Cheras, sodirektor organske knjižnice, trdi, da je od leta 1970 do danes prenehalo obstajati več kot 2.000 vrst zelenjave, krivdo za to pa je treba pripisati zlovesnemu zakonu EGS, ki je pred 25 leti uvedel obveznost dragega patenta za vsako vrsto zelenjave na trgu. »Navadni kmetje si ne morejo privoščiti, da bi placevali stotine funtov za patente za posebne vrste zelenjave,« je povedal Charles in se enkrat pozval ljudi, naj posvojijo eno od 600 ogroženih zelenjavnih vrst.



ŠPANIJA / PREMIER NA UDARU

Usodne izjave »skesancev«

Zanka okoli vratu odgovornih v vladi se oži

MADRID - Topel jesenski večer v južnofrancoskem mestu Bayonne. V kavarni hotela Mon Bar so se srečali Baski, ki živijo v izgnanstvu. Nenadoma so se odprla vrata in po prostoru so leteli izstrelki. Stirje gostje so umrli pod točo krogel. Španska Protiteroristična skupina osvoboditve (Gal) je vno-
vič udarila proti baskovski teroristični organizaciji Eta.

Ta atentat, v katerem so umrli trije člani Ete in neki moski, ki je bil po naključju v kavarni, se je zgodil 25. septembra 1985 in je bil eden najhujših, ki jih je izvedla ta organizacija. Atentatorja v Mon Baru sta bila dva Francoza iz marseillskega podzemlja, ki sta bila leta 1987 obsojena na visoke zaporne kazni. Tedaj sta navedla, da je napad naročil španski policist Jose Amedo iz Bilbaa. Amedo in njegov kolega Michel Dominguez sta bila leta 1991 obsojena na skupaj 218 let zapore, ker sta bila sodgovorna za atentate Gala. Ze takrat se je španska javnost spraševala, kdo je v ozadju teh »morilskih skupin«. Večina ljudi je namreč dvomila o tem, da sta se dva policista le masčevala za smrti svojih kolegov. In od kod je prišel denar za plačilo morilcev?

Amedo in Dominguez sta molčala se do nedavnega, saj so jima obljubljali skorajšno izpustitev in veliko denarja. S svojimi izjavami sta spravila za zapahe svoje predpostavljene in visoke uradnike španskega notranjega ministrstva, ki pa so se v upanju na mile kazni pridružili »skesancem« in povedali se več o Galu. Tudi zanka okrog vratu odgovornih v španski vladi se je tako zožila, da je zdaj neposredno na udaru celo premier Felipe Gonzalez. Njegov nekdanji strankarski kolega Ricardo Garcia Damborenea je namreč zatrdil, da se je Gonzalez strinjal z delovanjem organizacije Gal. Njegova obtožba na račun Gonzaleza je po mnenju časopisa El Pais »politična bomba«, saj se ujema tudi s trditvami drugih sodelavcev Gala. Toda Damborenea, ki je zdaj član



konservativcev, ni predložil nobenih dokazov za svojo trditev, kljub temu pa je priznal, da je sodeloval pri ustanovitvi organizacije Gal. Damborenea državni terorizem celo zagovarja in dodaja, da je to priložnost, da tudi Francijo pritegnejo k sodelovanju v boju proti Eti. Pariz je namreč takrat teroristom Ete nudil zaščito in nekaterim dal celo politično zatočišče, ker so v Francovih casih veljali kot borci za svobodo. Gonzalez, cigar položaj otežujejo tudi številni korupcijski skandali, vse obtožbe odločno zavraca. Njegova verodostojnost se je tako zmanjšala, da ga je španski politični časnik ABC že odpisal. »Spanija predseduje Evropski uniji s predsednikom vlade, ki ga obtožujejo, da je podpiral teroristično organizacijo - zelo žalostna slika,« je zapisal časopis la Vanguardia. Če Damborenea ni lagal, bi moral Gonzalez takoj odstopiti, meni opozicija. Časnik ABC pa je zapisal tudi to, da španskemu predsedniku vlade Gonzalezu grozi dvajset let zapore.

Gisela Mackensen, dpa
Telefoto: AP

NOVICE

Bush prejel poljsko državno odlikovanje

VARSAVA (STA/AP) - Poljski predsednik Lech Walensa je v predsedniški palači v Varšavi davi sprejel nekdanjega ameriskega predsednika Georgea Busha, ki se mudi na dvodnevnem zasebnem obisku na Poljskem, in visokemu gostu podelil državno odlikovanje za njegovo podporo Poljski v boju proti komunistični oblasti. Bushu so podelili tudi naziv častnega meščana Krakova.

Danski obrambni minister za obnovitev vojaškega sodelovanja z Rusijo

KØBENHAVN (STA/AFP) - Danski obrambni minister Hans Haekkerup je v pogovoru za danski časnik Det Fri Aktuelt dejal, da podpira obnovitev vojaškega sodelovanja z Rusijo, ki je bilo po ruskem posredovanju v Čečeniji januarja prekinjeno. Minister Haekkerup je menil, da je treba Rusijo zdaj, ko so se čečensko-ruski spopadi končali, vnovič vključiti v sodelovanje z zahodnimi državami.

Duma proti spremembam v vodstvu medijev pred volitvami

MOSKVA (STA/AFP) - Duma, spodnji dom ruskega parlamenta, je danes ruskega predsednika Borisa Jelcina in vlado pozvala, naj do zakonodajnih volitev ne izvajata zamenjav v vodstvu ruskih medijev. Volitve bodo predvidoma 17. decembra, je sporočila tiskovna agencija Itar-Tass. Omenjeni predlog je podprlo 242 poslancev dume, en poslanec pa je glasoval proti. Sprejeto besedilo ne navaja imen vodilnih v medijih, ki jim grozi odpoved.

Evropska industrija čedalje manj konkurenčna

GELSENKIRCHEN (dpa) - Po studiji vestfalskega Instituta za delo in tehniko proces modernizacije evropske industrije nevarno nazaduje. Kot je dejal direktor instituta Franz Lehner ob predstavitvi zadnje studije, je industrija v Evropi prepočasna ter nedejavna pri zviševanju produktivnosti in razvijanju novih tehnologij. Studio so izdelali po naročilu Evropske komisije, pri njej pa so sodelovali tudi znanstveniki iz Severne Amerike in Japonske. V Evropi se vedno vztrajamo pri preživetih industrijskih strukturah in smo zato čedalje manj inovativni, je menil neprizanesljivi Lehner. Zaradi tega Evropa ne dohaja ameriskega in japonskega gospodarstva. Stevilna evropska industrijska podjetja in tudi storitvene dejavnosti zaradi svoje neunicikovitosti in slabe kakovosti izdelkov in uslug nimajo več zagotovljenih trgov. Največji grožnji evropskemu gospodarstvu sta visoka strukturalna brezposelnost in vesplošno prizadevanje za blaginjo, ki ju gospodarstvo v trenutnem stanju ne more podpirati, so zatrdili na Institutu za delo in tehniko.

NEMŠKO-VIETNAMSKI SPORAZUM

Bonn vrača priseljence

BERLIN (Reuter) - Nemčija in Vietnam sta v Berlinu podpisala sporazum o repatriaciji 40 tisoč vietnamskih priseljencev, ki živijo v Nemčiji brez ustreznih dovoljenj in o sprostitvi že odobrene nemške finančne pomoči za razvoj te revne azijske države.

Sporazum, ki sta ga podpisala nemški notranji minister Manfred Kanther in namestnik vietnamskega zunanjega ministra Nguyen Dy Nien, pomeni konec dolgotrajnega spora med državama zaradi prisilnega izгона vietnamskih priseljencev nazaj v Vietnam in nemške zamrznitve izvoznih posojil in brezplačne pomoči.

Nemčija bo v tem letu Vietnamu plačala 25 milijonov mark za reintegracijo izgnancev, 77 milijonov pa za razvojne in izobraževalne projekte. Obenem je nemški minister obljubil, da bo Bonn namenil prihodnje leto novih sto milijonov mark pomoči.

Mnogo vietnamskih delavcev je prišlo v Nemčijo iz Vzhodne Nemčije po padcu berlinskega zidu, pa tudi iz drugih de-

lov vzhodne Evrope, kamor so imeli prost pristop zaradi Comecona.

Ko so jim potekla delovna dovoljenja, jih je večina zavrnila vrnitev nazaj v Vietnam. Zaradi tega se je Bonn odločil, da bo nasilno izgnal približno 20 tisoč vietnamscev do leta 1998.

Vendar se bodo nemške oblasti osredotočile predvsem na tiste priseljence, ki so kršili zakon, se ilegalno priselili ali pa jim oblasti niso odobrile azila. Samo v prvih sedmih mesecih tega leta je v Nemčijo prišlo novih 1400 prisilcev azila.

Organizacije, ki se borijo za zaščito človekovih pravic, opozarjajo, da tisti priseljenci, ki so se integrirali v nemško družbo, naj ne bi bili izgnani v Vietnam, ker jim je življenje v matični državi postalo tuje.

BLIŽNJI VZHOD

Židovski protesti

Pogajanja spet v slepi ulici

GAZA (dpa) - Pogajanja o palestinski avtonomiji so znova prekinili, potem ko je prišlo do nasilnih protestov židovskih naseljenцев ter nesprejemljivih in razočaranih komentarjev palestinske strani.

Pogajanja se bodo spet začela v nedeljo v severnoizraelskem mestu Zihron Jakov in najverjetneje nadaljevala v začetku prihodnjega tedna v Kairu. Izraelski in palestinski pogajalci so se dogovorili o vsem, razen o nadzoru črpanja in skladiščenja vode na območju Zahodnega brega, poročajo vladni viri. Izraelski radio pa je poročal, da v Zihron Jakovu sploh ni prišlo do napredka v pogajanjih. Se vedno so sporna vprašanja, kot sta oskrba z elektriko in umik izraelske vojske iz Hebrona, napovedali pa so volitve v Palestinski svet in izpustitev palestinskih zapornikov.

Očitno je za Izrael najbolj sporna točka lista za pornikov, ki bi jih morali po podpisu sporazuma izpustiti iz izraelskih zaporov, so sporočili iz krogov blizu pogajalske skupine.

Na stotine židovskih skrajnecev, predvsem naseljenцев z Zahodnega brega, je medtem zaradi nestrinjanja s politiko vlade v Tel Avivu in zaradi umora dveh fantov, ki sta bila ubita v torek, dobesedno ohromilo to sporno območje.

Med protesti je prišlo do ostrih spopadov med demonstranti in izraelskimi policijskimi enotami. Več židovskih demonstrantov je policija priprala, potem ko so jo napadli s kamenjem. Palestinska policija pa medtem raziskuje umor dveh židovskih fantov. Zaprla je že stiri osumljence v Gazi, ki naj bi bili pripadniki ljudske fronte za osvoboditev Palestine (PFLP). Tudi vodja PLO Jaser Arafat je obtožil PFLP za smrt obeh Židov. Meni, da je takšen način reševanja palestinskega vprašanja nesprejemljiv.

RUSKO-ČEČENSKA MIROVNA POGAJANJA

Načelni sporazum o statusu republike

Razmere na bojiščih se po izjavah poveljstva ruske vojske na Kavkazu niso izboljšale

GROZNI (Reuter, dpa) - Ruski in čečenski pogajalci so se včeraj v Grozmem načeloma sporazumeli o prihodnjem političnem statusu Čečenije, doslej najspernejši točki na mirovnih pogajanjih.

Vjačeslav Mihajlov, vodja ruske delegacije, je po pogovorih povedal, da je to vprašanje načeloma rešeno, vendar o podrobnostih dogovora ni hotel govoriti. Rusija je bila pripravljena Čečenom priznati le delno avtonomijo v okviru ruske federacije,

je, medtem ko Čečenija zahteva popolno avtonomijo. Nekatere poznavalce razmer je včerajšnji izid pogajanj presenetil, saj je Ahjad Idigov, član čečenske delegacije, že na začetku včerajšnjega kroga pogajanj ruskim pogajalcem očitil, da so javnost

namenoma napačno obveščali o dosedanjih izidih pogovorov in tako poskušali krivdo za morebitni neuspeh mirovnih pogajanj zvaliti na Čečene. Idigov je se pred začetkom pogovorov izjavil, da sporazuma z Rusijo ne pričakuje se nekaj dni, saj Rusija Čečenom odreka pravico do neodvisnosti, ki so jo razglasili leta 1991, in da Čečenija ne bo privolila v drugačen status.

Neki čečenski pogajalec pa je včeraj izjavil, da bosta Rusija in Čečenija načelni sporazum o političnem statusu kavkaskeske republike podpisali se danes. Rusko vojaško poveljstvo v Čečeniji je sporočilo, da se razmere na bojiščih niso bistveno izboljšale. V napadih preostalih 4500 čečenskih upornikov na ruske položaje naj bi bil včeraj ubit en ruski vojak, trinajst pa ranjenih.

MEDNARODNA KONFERENCA O RAZSELJENIH OSEBAH

Iz nacističnih taborišč v taborišča pozabljenih

THOMAS SCHILLER, DPA

MÜNCHEN - Preživeli so nacistični teror, a so po koncu vojne spet živeli po taboriščih v Nemčiji: tako imenovane razseljene osebe so v okupacijskem zargonu imenovali kar s kratko DP (displaced persons). Zgodovina je o njih desetletja molčala, v petek pa se je v Münchnu končal prvi mednarodni kongres na to temo, ki ga je organiziral institut Fritz Bauer iz Frankfurta, studijsko središče za zgodovino holokavsta.

Po prihodu zaveznikov se je na območju Nemcije nahajalo približno deset milijonov ljudi, ki niso bili nemške narodnosti: tuji, vojni ujetniki, prisilni delavci in preživeli iz koncentracijskih taborišč. Nekateri so bili nekdanji sodelavci nacističnega režima iz balt-skih držav ali Ukrajine, za katere bi vrnitev v Stalinovo Sovjetsko zvezo skoraj gotovo pomenila smrt. Na začetku so preprosto živeli poleg svojih zrtev, ljudi, ki so sicer preživeli grozote voj-

ne, a jim je ta pobrala vse, razen življenja - njihove domacije so bile uničene, sorodniki umorjeni, imetje pokradeno. Ameriške oblasti so prve zacele ločevati storilce od zrtev in ustanovile lastna taborišča za 70 tisoč Židov, ki so izvirali predvsem iz vzhodne Evrope in ki se zaradi nove državne ureditve po koncu druge svetovne vojne niso mogli vrniti domov. Znano je, da je do protizidovskih pogromov prišlo že po prvi svetovni vojni. Zidi so bili na Poljskem in v drugih vzhodnoevropskih državah tradicionalno nezazeleni. »Ko so te države presle v komunizem, so Židom očitali, da so 'zavezniški boljševiki',« pravi izraelski zgodovinar Dan Diner. Tako je leta 1946 sto tisoč vzhodnopolskih Židov iz Sovjetske zveze zbežalo k svojim »bratom« v zahodno Nemčijo. V hebrejski ni so sami sebe imenovali »searit haplejša« - tisti, ki so preživeli. V taboriščih se je zanje začelo »a lebn afs naj«,

pa tudi če je bilo to novo življenje življenje v čakalnici. Židovskih brezdomcev ni hotela sprejeti nobena država. Ameriški urad za priseljence in britanska mandatna politika na Bližnjem vzhodu, ki sprva ni dovoljevala izseljevanja v Palestino, sta jim postavljal najrazličnejše ovire. Za življenjske potrebscine in obleko v taboriščih so skrbele izključno zavezniske oblasti. Kljub temu so se Zidi začeli organizirati. Ustanovili so lastne upravne organe, organizirali nadaljnje izobraževanje za odrasle in postavili šole za svoje otroke. »Upanje, da je njihovo bivanje v taborišču le časovno, se je kmalu izkazalo za iluzijo,« poroča zgodovinar Juliane Wetzel. Taborišča so postala prave male »države« - s svojimi revijami, časopisi in centralnim komitejem. Vsakdanji problem so bili napeti odnosi z domaćini. »Razlog za to, da so se Nemci tako težko soočali s problemom razseljenih oseb,

je bila njihova nezmožnost prevzeti moralno odgovornost za posledice vojne,« meni Wetzel. Poleg tega je bila nacistična propaganda o tako imenovanih »Untermenschen« - manjvrednih ljudeh - se vedno zakoreninjena v številnih nemških glavah. Stevilni razseljenci židovskega rodu so zapustili Nemčijo, takoj ko je bilo mogoče, in se naselili v Izraelu. Zvezna republika Nemčija je 30. junija 1950 preostale razseljene osebe preimenovala v »heimatlose Ausländer« - tuje brez domovine - vendar jim ni hotela priznati enakopravnega položaja z nemškimi begunci z Vzhoda. Diskriminacija razseljenih oseb se je tako nadaljevala. Zato ne čudi dejanje neke starke madžarskožidovskega rodu, ki je preživela Auschwitz in danes živi v Münchnu: ženica se je po vojni poskušala na vse načine prebiti iz taborišča za razseljene osebe. »Taborišče sem videla dovolj,« je pojasnila.



LONDONSKA KONFERENCA SKUPINE ZA STIKE O POLOŽAJU V BOSNI

Zahod melje, medtem ko bosanski Srbi drobijo

Muslimani imajo pravico do samoobrambe, poudarja turški predsednik

LONDON, SARAJEVO (dpa) - Na londonski konferenci o Bosni, ki so se je udeležili zunanji ministri držav, ki sodelujejo s svojimi vojniki v mirovnih silah v BiH, so poudarili odločenost, da poiščejo politično rešitev za bosansko vojno.

Obrambni ministri in vojski poveljniki teh držav so nedvoumno najavili možnost Natovih letalskih napadov za zaščito Gorazda. William Perry, ameriški sekretar za obrambo, se je zavzel za silovito letalsko bombardiranje bosanskih Srbov v okolici zadnje muslimanske enklave v vzhodni Bosni. Po njegovem mnenju bo letalsko bombardiranje Srbom onemogočilo zaje-manje novih talcev iz vrst mirovnih enot.

Britanski premier John Major je v uvodnem govoru poudaril, da je skrajni čas, »da se zavezniske države sporazumejo o politiki reševanja bosanske krize«. Major meni, da pri reševanju tega zapletenega problema ni mogoče biti uspešen, če ima vsaka prestolnica lastno politiko. Ministri iz 18 držav so



Udeleženci konference o BiH v Londonu (Telefoto: AP)

se soglasno zavzeli zato, da modre celade ostanejo v Bosni in končajo svojo mirovniško nalogo, saj trajne mirovne rešitve ni mogoče doseči z vojskim posredovanjem. Tudi ameriški državni sekretar Warren Christopher me-

ni, da politične rešitve v BiH ne bo mogoče doseči kmalu, vendar »srbska brutalnost zahodne države sili k hitremu in odločnemu ukrepanju«. Celo ruski zunanji minister Andrej Kozirjev ni izključil vojaškega posredova-

nja, toda izjavil je, da »se je treba zavedati, da vojski napadi postavljajo pod vprašaj uspešnost političnih prizadevanj za trajno rešitev krize«. Za razliko od drugih velesil se je Nemčija zavzela predvsem za izboljšanje

življenjskih razmer civilnega prebivalstva. Nemška delegacija je ponudila, da poskrbi za človekoljubno pomoč za dodatnih 400 tisoč beguncev.

Vojaški opazovalci ZN poročajo, da so bosanski Srbi s težkim topništvom napadli vzhodni del mesta Zepa, potem ko so propadla pogajanja o evakuaciji muslimanskega prebivalstva iz obkoljenega mesta. Sarajevski radio poroča, da bosanski branitelji kljub ostrim srbskim napadom se vedno držijo obrambne linije okoli mesta, vendar se oblasti v Sarajevu zelo bojijo, da bo prislo do novega množičnega pokola. Srbsko topništvo je včeraj obstreljevalo tudi Mostar in Sarajevo, kjer je bilo ranjenih najmanj deset ljudi.

Bosanski predsednik Alija Izetbegović je skupaj s turskim predsednikom Sulejmanom Demirelom včeraj obiskal Zenico, kjer je Demirel znova opozoril mednarodno skupnost na grobo kršenje človekovih pravic v Bosni in pozval druge države, naj Muslimanom priznajo pravico do samoobrambe.

Upravnik Mostarja Koschnik kritizira mednarodno hinavščino

BONN (AFP) - Upravnik EU v Mostarju Hans Koschnik je ostro obsodil hinavščino, ki se po njegovem mnenju zrcali v bosanski politiki mednarodne skupnosti. »Hinavščina sedanje mednarodne politike do Bosne je nezno,« je dejal Koschnik v intervjuju za nemško televizijo. »Če mednarodna skupnost noče vojsko posredovati in se hoče iz

Bosne umakniti, potem naj to tudi pove. Navelican sem nenehno prebirati resolucije ZN, ki se jih nihče niti po naključju ne namerava držati,« je izjavil nekdanji socialdemokratski zupan Bremna. Povedal je tudi, da nikoli ni zasledil dovolj politične volje za obranitev varovanih območij. ZN je pozval, naj s silo odprejo preskrbovalno pot za Sarajevo.

56...

...odstotkov Avstrijcev, ki so sodelovali v anketi neodvisnega inštituta DIESS, katere rezultate je v terek objavil konservativni Die Presse, meni, da mora »Zahod z vojskimi sredstvi vzpostaviti red v Bosni«, vendar brez sodelovanja avstrijskih vojakov, 36 odstotkov vprašanih pa nasprotuje vojaškemu posredovanju zahodnih sil v Bosni, od tega 63 odstotkov moskih in 50 odstotkov zensk. Skupaj 70 odstotkov anketirancev ni naklonjeno predlogu, da bi v vojskih enotah sodelovali tudi avstrijski vojniki, 28 odstotkov pa taksnemu predlogu ne nasprotuje. Polovica vprašanih meni, da je njihova domovina ogrožena zaradi bližine balkanske vojne, 45 odstotkov pa se počuti varne. 70 odstotkov vprašanih ne nasprotuje sprejetju novih bosanskih beguncev, če bi se spopadi se stopnjevali. (dpa)

BEGUNSKO TABORIŠČE V TUZLI

Psihiatri v zelenem šotoru zdravijo neozdravljivo

VIKTORIJA STEGIĆ, AFP

TUZLA - Beguncem, ki so iz muslimanske enklave Srebrenica prebegnili v Tuzlo, je že od četrtega na voljo psihiatrična pomoč. »Prvič od začetka vojne v Bosni nam je uspelo tako hitro in dobro poskrbeti za psihiatrično pomoč v begunskem taboru,« je včeraj povedala Jagoda Ungaro, predstavnica Visokega komisariata za begunce pri Združenih narodih (UNHCR).

V tuzelski ekipi je 35 psihiatrov, psihologov in socialnih delavcev, ki so člani različnih organizacij: norveške nevladne NPA, danske DCR, bosanske Amica in francoske organizacije. »Ne gre za psihične težave, temveč za pomoč v prvi sili,« pravi Ungarova. Vsi odrasli begunci so teden dni po prihodu v taborišče se vedno v soku. V Tuzli ječasno bivalisce naslo približno šest tisoč ljudi, med njimi je največ mladih zensk. Mnoge med njimi so zr-

vprašanjem ze od začetka vojne.

Pravih odzivov pa se je se bati. Na dan lahko privrejo čez dva dni, dva tedna ali celo čez nekaj let, poudarja Irfanka Pasagić, psihiatrinja, ki sodeluje v psihološko-socialnem programu tuzelskega begunskega centra. Prav v centru ženske niso obveščene o usodi svojih bližnjih, pravi Hajrija Dizdarević. Ze tri leta se te ženske selijo iz enega begunskega tabora v drugega. »Pocutijo se popolnoma razorožene, nemočne obnoviti svoje življenje,« meni Pasagićeva, ki ze tri leta in pol pomaga begunskim centrom v Bosni in Hercegovini. Spominja se zenske, na katero je naletela

v prav vseh begunskih centrih in ki je zaman iskala svojega moža, dva sinova in dva vnuka. »Ti begunci živijo kot zivali, ponizani do kolca in popolnoma odvisni od tuje pomoči,« poudarja Ungarova. Poleg »neznosnega ponizanja« pa je glavni problem tuzelskega taborišča vprašanje varnosti, zaradi česar so muslimanski begunci se bolj ranljivi. Okolica letališča, kjer so postavljeni begunski šotori, je tako rekoč v naročju srbskih topov. Beguncem je v taborišču na voljo šest posvetovalnic: v šestih zelenih šotorih z mizo in dvema stoloma. V množici belih in modrih šotorov velikega begunskega tabora jih ni težko najti.

NOVICE

Srbske granate na dubrovniško letališče

ZAGREB (AFP) - Sile bosanskih Srbov so v petek jutraj vnovic bombardirale dubrovniško letališče Čilipi. V mestu so razglasili splošno nevarnost. To je ze drugič v tednu dni, da so srbske sile z gore Trebinje obstreljevale dalmatinski turistični biser.

Zdravniki brez meja ujeti v Potočari

PARIZ (AFP) - Ekipa francoske človekoljubne organizacije Zdravniki brez meja je skupaj s približno petdesetimi prebivalci se vedno ujeta v Potočari. Oblasti na Palah in v Beogradu se vedno niso izdale dovoljenja za njihov umik, so včeraj sporočili na sedežu te organizacije v Parizu. Dejali so tudi, da je »vse nared za hitro evakuacijo v dobrih varnostnih razmerah«.

Hrvaško skrbi usoda Bihaća

ZAGREB - Hrvaški zunanji minister Mate Granić je predsedniku VS ZN včeraj poslal pismo, v katerem mednarodno skupnost opozarja na nevarnost, da se utegne vojna iz BiH v nekaj dneh razširiti na Hrvaško. Granić namreč meni, da bo Hrvaška, če bodo Srbi ogrozili status Bihaća kot varnostnega območja ZN, prisiljena uvesti posebne ukrepe za zagotovitev varnosti in stabilnosti v državi. Hrvaško varnost po Granićevem mnenju ogroža približno dvesto tisoč beguncev iz bihaske enklave, ki bodo lahko brez težav prestopili nezaščiten mejo med BiH in Hrvaško. Odgovornost za to pa ima Uncro, ki na mejo ni namestil vojakov in tako ne izpolnjuje določil mandata. Hrvaški minister celo ocenjuje, da bi lahko 5. korpus vojske BiH z umikanjem pred Srbi bosansko-hrvaško mejo potisnil za približno 15 kilometrov v notranjost Hrvaske. Tudi hrvaška javnost je zaskrbljena zaradi najnovejšega razvoja dogodkov v Bihaću, se posebej zato, ker v srbski ofenzivi na to enklavo sodelujejo tudi Srbi iz kninske Krajine. Hrvaški tisk je celo objavil vest, da sta Mladić in Karadžić ukazala zasedbo Bihaća najkasneje do 15. avgusta. (Gordana Gojak)

Skrhani odnosi med Podgorico in Beogradom

PODGORICA - V Crni gori se bojijo slabe turistične sezone zaradi nekaj nenavadnih zunanje-političnih potez Beograda. Crnogorski premier Milo Djukanović je na včerajšnji tiskovni konferenci izrazil nezadovoljstvo vlade zaradi protestne note zvezne diplomacije, ki je bila poslana generalnemu sekretarju ZN Butrosu Galiju. V tej noti je diplomacija ZRJ obtožila hrvaško vojsko bombardiranja Grede v Boki Kotorski 4. in 9. julija. Kot poročajo iz Podgorice, Greda sploh ni v Crni gori, ampak v Hercegovini, kar pomeni, da se incident sploh ni zgodil na mejnem pasu med Crno goro in Hrvaško. Na ta način je zvezna vlada izredno negativno vplivala na upad turističnih nocitev v tem delu Crne gore. Druga nespametna poteza Beograda je bila po mnenju republiških oblasti storjena pred desetimi dnevi, ko je zvezna vlada, ne da bi se poprej posvetovala s Crno goro, uvedla za madeonske državljane režim potnih listov namesto osebnih izkaznic. To pa je povzročilo odpovedi številnih ze najavljenih turističnih aranžmajev. (Blerim Shala)

BOSNA IN HERCEGOVINA

V Sarajevo je po mesecu dni prispel prvi konvoj s pomočjo

SARAJEVO (Reuter, AFP, dpa) - V Londonu so se že zbirali politiki držav članic skupine za stike, da bi najostreje obsodili srbsko zavzemanje muslimanskih enklav, predvsem pa varovanih območij, ko so na ulico starega mestnega jedra bosanske prestolnice priletele granate.

Ranile so deset Sarajevčanov, med njimi stiri otroke, so povedale priče. Stevilko je potrdilo tudi bosansko ministrstvo za zdravstvo. Vesela novica

pa je prihod prvega konvoja s človekoljubno pomočjo po več kot mesecu dni. Konvoj, ki je prevahal približno 500 ton osnovnih življenjskih potrebščin, je pripeljal v »krvavo mesto« le 250 ton pomoči, saj so bosanski Srbi zaplenili kar polovico hrane. Sarajevski predstavnik Visokega komisariata za begunce pri Združenih narodih (-UNHCR) je povedal, da bo zaloga hrane zadostovala le za »izjemno kratek čas«.

Žrtev srbskega napada na Sarajevo (Telefoto: AP)



NOVICE

Nazadovanje prodaje zabavne elektronike v Evropi

HANNOVER (dpa) - Evropski državljani so leta 1994 porabili manj denarja za zabavno elektroniko kot leto prej in tako ustavili stirljetno naraščanje njene prodaje. Prodaja televizorjev, radiev in stereotehnike je nazadovala za 3,9 odstotka. V skupni prodaji zabavne elektronike na evropskem trgu nemški trg predstavlja največji delež, kar 35,5 odstotka evropske prodaje, sledita pa mu Francija s 17,6- in Velika Britanija s 15,1-odstotnim deležem. Na listi posameznih audio-vizualnih naprav so na prvem mestu televizijski aparati, sledijo jim videorekorderji in kamere, le 19 odstotkov celotnega dohodka pa ustvari prodaja stereotehnike.

V Lizboni zlorablajo skupna sredstva EU

LIZBONA (Reuter) - Visoki funkcionarji drugega največjega sindikalnega združenja, ki je pod močnim vplivom Socialistične stranke, bodo morali na zatožne klopi zaradi nepravilne porabe denarja, ki ga je EU namenila za prekvalifikacijo nezaposlenih delavcev. Generalni sekretar sindikata UGT Joao Proenca in njegov sodelavec Henrique Coelho sta že dobila pozive javnega tožilca, ki je napovedal se vsaj 36 nadaljnjih obtožnic. Sporni primer je raziskala tudi posebna parlamentarna skupina, ki je ugotovila tudi številne nepravilnosti pri porabi »socialnega« denarja EU.

Kam z jedrskimi odpadki?

KARLSRUHE (dpa) - V nemški raziskovalni center v Karlsruheju je včeraj prispel prvi od osmih tovornjakov z nem-



Proti jedrskim poskusom v Pacifiku so včeraj demonstrirali tudi v Manili (Telefoto: AP)

skimi jedrskimi odpadki iz južnofrancoskega obrata za predelavo jedrskih odpadkov v Marcouli. Med prevozom nevarnega tovora ni prišlo do težav ali protestov, je povedal tiskovni predstavnik raziskovalnega centra. Odpadki, ki nastanejo v jedrskih elektrarnah, so pravzaprav preostanek radioaktivne snovi v gorilnih palicah, ki so ovite s cevjo iz legiranega jekla. Za približno 24 kilogramov jedrskih odpadkov v cevah bodo zdaj poskrbeli nemški znanstveniki, ker morajo po zakonu, ki ga je Francija sprejela leta 1991, vsi predelani jedrski odpadki iz gorilnih palic končati v dezeli, odkoder so prišli na predelavo v Francijo.

Kohlovi sprehodi ob idiličnem jezeru

BONN (dpa) - Nemški kancler Helmut Kohl bo konec tedna odpotoval na zaslužen stiredenski dopust v St. Gilgen ob jezeru St. Wolfgangsee približno 30 kilometrov južno od Salzburga. Kancler bo kljub počitnikovanju v nenehnem stiku z Bonnom. Kohl bo letos petindvajsetič odpotoval na zdaj že tradicionalne počitnice ob tem idiličnem avstrijskem turističnem jezeru, tudi letos pa jih bo preživel med dolgimi sprehodi ob jezeru in branjem knjig. V St. Gilgenu so turistični delavci že napovedali, da bodo kanclerjevo obletnico primerno proslavili, krajani pa bodo enega od trgov v bližini sprehajališča ob jezeru poimenovali po Helmutu Kohlu.

Viva Jacques Mitterrand!

RABAT (Reuter) - Francoski predsednik Jacques Chirac je na svoji afriški turneji v četrtke obiskal Maroko. Maroški kralj Hasan II. je napovedal, da bo njegova država znova zaprosila za polnopravno članstvo v EU; to je prvič storila že leta 1984. Hasan upa, da bo Francija ustrezno podprla maroško prošnjo, saj je njegova največja trgovinska partnerka, okno v Evropo in edina zgodovinska zaveznica. Na četrtkovem banketu pri kralju Hasanu II. pa se je zgodila neljuba zagata, ko je kralj pozabil ime svojega visokega gosta in je nazdravil francoskemu predsedniku Jacquesu Mitterrandu. Nepotrebna napaka boče v oči se toliko bolj, ker sta kralj Hasan in Chirac prijatelja že 20 let

ZDRUŽENE DRŽAVE AMERIKE

Konec politike uveljavljanja pravic in svoboščin zatiranih?

Nagrajevanje obarvanih zaradi krivic bo odslej v nasprotju z ustavo

NEW YORK - Ugledna kalifornijska univerza s sto petdeset tisoč študenti, z upoštevanjem rase in spola pri sprejemanju študentov in najemanju učiteljev ne bo več popravljala starih krivic v ameriški družbi. Sončna država spet enkrat vodi v ameriških političnih trendih, je odločitev univerzitetnih oblasti pozdravil kalifornijski guverner. Pete Wilson je tudi republikanski predsedniški kandidat z jasnim programom - končati hoče akcije za uveljavitev, najzlahtnejši sad ameriškega boja za enakopravnost.

Prednostni spiski za manjšine, obarvane in ženske so razdelili ZDA. Zanje se je pred nekaj dnevi odločno zavzel predsednik Clinton, toda videti je, da so politiki uveljavljanja v ZDA kljub temu stete ure. Večina

Americanov meni, da rasi- zem in seksizem nista več tako zelo nevarna enakopravnosti kot pred dvema, tremi desetletji. Nasprotno, državna podpora obarvanim in ženskam naj bi ustvarjala nenehne krivice in rušila

najsvetejši del ameriških sanj, ki prepoveduje privilegirano nekaterih na račun drugih.

Vrhovno sodišče je sredi junija soglašalo s obsodbami pozitivne diskriminacije. Beli lastnik koloradskega gradbenega podjetja je tožil državo, ker mu je posel pri gradnji avtocest odzrl tekmeč s priimkom Gonzales, ceprav je belec ponudil boljše pogoje. Vrhovno sodišče je odločilo, da se lahko zvezne oblasti, ki so v ZDA velikanski delodajalec in naročnik del, odslej odločijo za Gonzalese s slabšo ponudbo samo v primeru, da manjšinci dokazujejo konkretne krivice zaradi barve kože.

Nagrajevanje obarvanih nasploh zaradi krivic iz suznjelastiških časov in težjega uveljavljanja naj bi bi-

lo odslej v nasprotju z ustavo, ki zapoveduje enakost.

Kakšna enakost? Tako se sprašujejo številni obarvani Američani, ki opozarjajo na katastrofalno revščino in kriminal v svojih vrstah. Najvplivnejši temnopolti politik Kalifornije, Willie Brown iz San Francisca, je ob odločitvi kalifornijske univerze potožil, da je tudi sam otrok akcije uveljavljanja. Na univerzo so ga sprejeli samo zato, ker so za manjšince rezervirali določeno število študentskih mest. Toda tudi med temnopoltimi Američani je vse več taksnih, ki nasprotujejo zamisli, da njihova rasa potrebuje državno pomoč pri uveljavljanju. Najnovejšo kalifornijsko odločitev je tako javnosti razglasil temnopolti član univerzitetnih oblasti, v vrhovnem

sodišču ZDA pa je najglasnejši nasprotnik posebnih prijemov za manjšine prav črni Clarence Thomas.

Na koncu bo o politiki uveljavljanja seveda odločala politika. Republikanska stranka je odločno proti in bo kot večinska stranka v kongresu naredila vse, da to politiko pokoplje. Zanj pa se zavzema demokratični predsednik. Clinton se boji, da mu bo v nasprotnem primeru na prihodnjih predsedniških volitvah za hrbet skočil temnopolti politik Jesse Jackson, brez črnških glasov pa predsednik ne bo se enkrat izvoljen. Clinton tudi upa, da bo pridobil na svojo stran polovico vseh volilcev - ženske! Politika uveljavljanja je namreč tudi ženskam priznala tisočletno zatiranje.

Barbara Kramžar

SPORNI FRANCOSKI JEDRSKI PROGRAM

Pariz ne mara simuliranih poskusov

77 razvitih držav pripravlja resolucijo o obsodbi Chiracove odločitve

MANILA, WELLINGTON (Reuter) - Francoski veleposlanik v Novi Zelandiji Jacques le Blanc je v petek izjavil, da si Francija glede jedrskih poskusov ne bo premislila, če načrtovana pogodba o prepovedi jedrskih poskusov ne bo pripravljena do naslednjega leta.

Prav tako je dejal, da ni izključeno, da bo do podpisa pogodbe se vedno izvajala »prave« jedrske poskuse, in ne le »simuliranih« v laboratorijih. Poudaril je, da je možnost, da bo Francija sporazum podpisala, 99-odstotna, vendar pred podpisom te pogodbe ne namerava podpisati pogodbe o območju brez jedrskega orožja v južnem morju, saj bi s tem dala prednost drugim jedr-

skim silam. Novozelandski premier Jim Bolger je le Blancove izjave imenoval »nasprotujoče in moteče«. »Francija nam prek svojega veleposlanika sporoča, da se s pogodbo ne strinja. Simulirane računalniške poskuse bo uporabila le, če jo bo svetovna javnost k temu prisilila.« Pripomnil je se, da v Wellingtonu ne bo pospešil kampanje proti francoskim načrtom, vendar bo o zadevi

razpravljajal z avstralskim premierom Paulom Keatingom na sobotnem srečanju v Melbourneu.

Filipinski zunanji sekretar Domingo Saison je v petek sporočil, da skupina 77 razvitih držav pripravlja resolucijo, s katero bo obsodila jedrske poskuse, o njej pa bo G-77 razpravljala na septembrskem srečanju. Nanašala naj bi se tudi na sporni francoski program jedrskih poskusov na atolu Mururoa v južnem morju, ki naj bi ga Francija začela izvajati septembra. »Prav tako bo treba paziti na Kijajsko,« je dejal.

ČESKO - POLJSKI ODNOSI (3)

Prevaranti povečujejo nezaupanje

Obmejna trgovina postaja vse živahnješa, toda tega trgovanja uradna statistika ne spremlja. Poljske oblasti so jo ocenile kot drugorazredno trgovino, ceprav je njen obseg lani znašal milijardo dolarjev. Trgovine v Cieszynu vsak teden obišče približno 360 tisoč Čehov. Na Poljskem je pohisto ceneje kot na Češkem, zato ga prihajajo Čehi kupovat v poljske trgovine. Tako lahko vidimo avtomobile s češko registracijo, ki otovorjeni z otroškimi posteljicami, zofami in drugimi deli pohištva sopihajo proti češki meji. Poljaki pa prihajajo na Češko nakupovat pločevinke piva ter cenene počitniške pakete za Španijo in New York.

Neodkrita zlata jama trgovanja

Ceprav trgovinska menjava znova ozivlja, pa je le malo skupnih poljsko-čeških naložb in podjetij. Zdenek Fisher, direktor regionalne agencije za razvoj v Ostravi, se rad pohvali, da je obmejna regija, ki je posejana s številnimi rudniki premoga in jeklarnami, za porajanjem drugo največje industrijske območje v Evropi. Nemudoma pa potoži, da Praga ne kaže posebnega zanimanja za skupne naložbe s poljskimi podjetji. »Razlike v plačah med državama otežujejo trgovinsko menjavo. Celotna informacije o menjalnih tečajih je težko do-

biti,« pravi gospod Fisher. Toda če smo odkriti, lahko krivdo za trenutno stanje le delno zvrnemo na vladi v Pragi in Varšavi. Oblasti trdijo, da so opravile svoje delo z oblikovanjem odprtega gospodarstva in vstopom v Cefto, ki bo do leta 2000 odpravila vse carine.

Dolar, dolar, šele za njim zlot in krona

Mednarodna banka, ki bi povezovala obe državi, je ena od pomembnih manjkajočih povezav med Poljsko in Češko. Poljski zlot in češka krona se približujeta zunanji konvertibilnosti, toda pri placevanju blaga se zneski se vedno preračunavajo v dolarje. Šele nato jih iz dolarjev pretvorijo v krone ali zlote, kar pa povzroča zamude, ki trajajo tudi do teden dni.

Toda lokalni bančniki menijo, da zastoja pri medsebojnem trgovanju niso zgolj posledica težav, ki se pojavljajo pri oblikovanju valutnih tečajev. Mnogo poljsko-čeških poslov je tveganjih. »Težava, ki ovira medsebojno sodelovanje, je češko nezaupanje poljskim poslovnem,« pravi Jaroslav Micka, direktor oddelka za zunanjo trgovino pri Union Bank v Ostravi. Tudi sam ima nekaj slabih izkušenj s Poljaki. Nedavno je v poljski trgovini kupil parfum, vendar je pozneje odkril, da gre le

za cenen ponaredek.

Poljski poslovneži pa zavračajo očitke Čehov in pravijo, da so slišali podobne govorice o prevarantskih Čehih. Kljub govoricam in slabim izkušnjam se obseg poslovanja med državama povečuje. Poljska je osemnajsta največja trgovinska partnerica Češke, Češka pa se nahaja na dvanaajstem mestu najpomembnejših držav, s katerimi trguje Poljska. Ta podatek je dokaj presenetljiv, zlasti zaradi političnih problemov, težav z valutnimi tečaji in prodiranja vzhodnih držav na zahodne trge.

»Znasli smo se v začaranem krogu stereotipov. Veliko vlogo pri izboljšanju prihodnjega sodelovanja med državama bosta odigrala poznavanje zgodovine in navad obeh narodov ter strpnost enega naroda do drugega, kajti medsebojno povezovanje in sodelovanje bo koristno za obe državi. Zal pa pomen tega zaenkrat razumejo le intelektualci,« meni gospod Kronhold.

Shailagh Murray, Central European Economic Review, julij - avgust 1995

Konec





KOLESARSTVO / TOUR DE FRANCE

Armstrong zmagal za Casartellija

Teksačan, član Motorole, je uspešno pobegnil 29 kilometrov pred ciljem

LIMOGES - Z dvignjenimi rokami in pogledom uprtim v nebo se je včeraj prek ciljne črte 18. etape od Montpon-Menesterola do Limogesa prvi pripeljal American Lance Armstrong. Gesta Teksačana ob prihodu v cilj je jasno kazala, da zmago posveča svojemu kolegu v mostvu Fabiu Casartelliju, ki je v torek izgubil življenje na etapi od Saint Girona do Cauteretsa.

Tudi včerajšnja etapa je potekala v izjemni vročini, kljub temu pa je ze po 30 kilometrih prvi pobegnil Italijan Eros Poli. Neuspešnemu begu Italijana je nato sledil prav tako neuspešen poskus majhne skupine, v kateri so bili Francoz Simon, Italijana Bugno, Colage in Venezuelec Sierra. Sele ko je pobegnila skupina dvanajstih kolesarjev, je pobeg uspel in kmalu so si privzeli prednost treh minut. V skupini so bili American Armstrong, Rus Jekimov, Belgijec Bruyneel, Svicarja Dufaux in Jaermann, Nizozemec Den Bekker, Francoz Robin, Italijani Lelli, Chengialta, Tafi, Ferrigato ter Britanec Scian-dri.

Med dvanajsterico ubeznikov in glavnino sta dalj časa vztrajala Francoz Talmant in Kolumbijec Munoz, tempo ubeznikov pa je bil prehitel, tako da je dvojica po kakih dvajsetih kilometrih odnehala.

Na zadnjem vzponu 29 kilometrov pred ciljem se je nenadoma naprej pognal Armstrong in presenetil skupino. Kot je pozneje dejal, je računel s tem, da bodo imeli pri organizaciji lova v skupini težave. To se je tudi zgodilo in nihče ni želel prevzeti zasedovanja, prednost Američana pa je počasi rasla in dosegla že skoraj minuto in

pol. Edina, ki sta se odločila za lov, sta bila Tafi in Den Bekker, ki pa Armstronga ni sta mogla ujeti. Dva kilometra pred ciljem so ju ujeli Jekimov, Ferrigato in Robin, v zaključku pa je imel največ moči Ferrigato, ki je osvojil drugo mesto, tretji pa je bil Jekimov.

Zmaga Američana Armstronga je več kot zaslužena, saj je bil že na 15. etapi od Mendeja do Revela, ko je zmagal Ucakov, na robu uspeha. Na cilju je dejal, da se je za pobeg odločil, ker je bilo v skupini kar nekaj dobrih sprinterjev, v boju z njimi pa bi po vsej verjetnosti potegnil krajši konec. »Zelet sem zmagati. Želel sem zmagati za Fabia. Proti koncu sem bil že močno utrujen, vendar tedaj nisem mislil ne na cilj ne na vročino. Mislil sem na Fabia in trpljenje je

tako postalo zmernejše.

Danes je na sporedu 19. etapa oziroma posamični kronometer, ki bo dolg 46 kilometrov in pol. To bo za večino kolesarjev zadnja priložnost, da si v letošnjem Touru pridobijo kakšno mesto. Se posebej bo zanimiv boj za tretje mesto med Riisom in Jalabertom, saj ima Danec pred Francozom le 27 sekund prednosti.

Izidi 18. etape: 1. Armstrong (ZDA - Motorola) 3:47.53, 2. Ferrigato (Ita - Telekom-ZG) +0.33, 3. Jekimov (Rus - Novell), 4. Cyril Robin (Fra - Festina) oba +0.44, 5. Den Bakker (Niz - TVM) 6. Tafi (Ita - Mapei GB) oba +0.48, 7. Lelli (Ita - Mercatone Uno) +0.58, 8. Cenghialta (Ita - Gewiss Ballan), 9. Bruyneel (Bel - ONCE), 10. Scian-dri (VB - MG Technogym) vsi +1.47, 11. Dufaux (Svi -



Dvignjene roke, uprte v nebo

(AP)

Festina) +2.20, 12. Järnman (Svi - MG Technogym) +3.00, 13. Pantani (Ita - Carrera) +7.35, 14. Brochard (Fra - Festina), 15. Colage (Ita - Telekom-ZG) +0.33, 16. Cmil (Ukr - Lotto), 17. Hamburger (Dan - TVM), 18. Zabel (Nem - Telekom-ZG), 19. Riis (Dan - Gewiss Ballan), 20. Chiappucci (Ita - Carrera) vsi +7.54. **Skupni vrstni red:** 1. Indurain (Spa - Banesto) 88:07.39, 2. Zülle (Svi - ONCE) +2.46, 3. Riis +5.59, 4. Ja-

labert (Fra - ONCE) +6.26, 5. Gotti (Ita - Gewiss Ballan) +9.52, 6. Mauri (Spa - ONCE) +13.02, 7. Escartin (Spa - Mapei GB) +14.03, 8. Buenahora (Kol - Kelme) +14.07, 9. Chiappucci (Ita - Carrera) +14.35, 10. Virenque (Fra - Festina) +14.54, 11. Rominer (Svi - Mapei GB) +15.41, 12. Madouas (Fra - Castorama) +17.22, 13. Pantani (Ita - Carrera) +20.35, 14. Lanfranchi (Ita - Brescialat) +23.11. (JuM)

ATLETIKA / MITING »BISLETT STADIUM« V OSLU

Moses Kiptanui je spet v najboljši formi

Za poldrugo sekundo ni izboljšal svojega svetovnega rekorda na 3000 m z zaprekami

OSLO - Blizu se svetovno prvenstvo v atletiki v Göteborgu in tudi forma sampionov se vzpenja. Kenijec Moses Kiptanui je na mitingu »Bislett Games« v Oslu, na stadionu, na katerem je v 71 letih padlo 53 svetovnih rekordov, v teku na 3000 m z zaprekami z rezultatom 8:03, 36 dosegel drugi najboljši rezultat na svetu. Za slabo poldrugo sekundo ni izboljšal svojega rekorda, ki ga je bil postavil avgusta leta 1992 v Zürichu. Na 5000 m je, tako kot že v Stockholmu, zmagal Kenijec Kororia, odlično znamko 92, 60 pa je v kopju dosegel Nemec Hecht (premagal je Ceha Zeleznyja)

Pomembnejši izidi, moški - 3000 m zapreke: 1. Kiptanui (Ken) 8:03, 36, 2. Sang (Ken) 8:13, 02, 3. Barmasai (Ken)

8:14, 70; 110 m ovire: 1. Jarrett (Vbr) 13, 31, 2. Hawkins (Zda) 13, 39, 3. Kovac (Slk) 13:43; 100 m: 1. Christie (Vbr) 10, 12, 2. Powell (Jam) 10, 15, 3. Adeniken (Nig) 10, 19; 800 m: 1. Kipketer (Dan) 1:43, 98; kopje: 1. Hecht (Nem) 92, 60. 3000 m: 1. Baumann (Nem) 7:33, 56; 400 m ovire: Johnson (Zda) 43, 86; 200 m: 1. Moen (Nor) 20, 40. 1500 m: 1. Niyongabo (Bur) 3:30, 78; visina: 1. Sotomayor (Kub) 2, 31 m. **Ženske** - disk: 1. Wyludda (Nem) 68, 54, 2. Bergman (Nor) 68, 24, 3. Grasu (Rom) 62, 56; 5000 m: 1. Jennings (Zda) 15:18, 30, 2. Bastos (Por) 15:18, 76, 3. Cheromei (Ken) 15:20, 18; visina: Astafei (Nem) 1, 96, 2. Acuff (Zda) 1, 96, 3. Haugland (Nor) 1, 93; 3000 m: 1. O'Sullivan (Irs) 8:34, 31, 2. Procac-

cio (Zda) 8:45, 17, 3. Brzezinska (Pol) 8:49, 74; kopje: Sikolneko (Blr) 68, 36, 2. Hattestad (Nor) 65, 44, 3. Damaske (Nem) 64, 48.

Jacksona ne bo na SP

Britanski tekač na visokih ovirah Colin Jackson zaradi poškodbe ne bo nastopil na svetovnem prvenstvu v Göteborgu. »Tudi psihološko nisem pripravljen za nastop na SP,« je dejal Jackson, ki se je pred nedavnim odpovedal tudi britanskemu državnemu prvenstvu.

Mednarodna atletska zveza (IAAF) pa je ruskega troskokasa Vasilija Sokova kaznovala s trimesečno prepovedjo nastopanja zaradi jemanja efedrina. Sokov tako ne bo mogel nastopiti na SP v Göteborgu.

NOGOMET / DRUGA POLFINALNA TEKMA NA COPI AMERICA

Brazilijska se je prepotila

Brazilci premagali ZDA le z golom razlike - V finalu jutri proti Urugvaju



Lalas je dobro pokrival Edmunda (telefoto AP)

Brazilijska - ZDA 1:0 (1:0)

STRELEC: Aldair v 13. min.

BRAZILIJA: Taffarel, Jorginho, Aldair, Cruz, Roberto Carlos, Leandro (od 30. min. Beto), Dunga, Juninho, Zinho, Emundo, Savio (od 75. min. Tulio).

ZDA: Friedel, Burns, Lalas, Caligiuri, Dooley, Stewart, Harkes, Moore, Ramos, Jones (od 69. min. Klopas), Wynalda (od 78. min. Sorber).

MALDONADO - Brazilijska je z zadetkom nogometasa Rome Aldaira na drugi polfinalni tekmi Cope Americe premagala ZDA in se tako uvrstila v jutrišnji finale v Montevideu proti Urugvaju. Američani bodo danes igrali v malem finalu za 3. mesto proti Kolumbiji.

Američani so proti Brazilcem izgubili z enakim izidom kot pred letom dni na SP in 10.000 gledalcev, kolikor se jih je kljub hladnemu vremenu zbralo na stadionu v Maldonadu, je izizzvalo svetovne prve, ki so pokazali dokaj blede igro.

»Cariocas« so sicer začeli zelo poletavno. V uvodnem delu sta se predvsem izkazala Zinho in Roberto Carlos. Že v 13. min. so Brazilci povedli: Juninho je s prostega strela podal v kazenski prostor Američanov, vratar Frie-

del zoge ni zadržal, odlično pa se je znasel Aldair, ki je zogo z glavo poslal v mrežo. Brazilci so nato nadaljevali z napadi, njihove akcije pa so bile neucinkovite. Edmunda je zelo dobro branil Lalas, medtem ko so »vezni igralci« ameriške reprezentance skoraj onemogočili Juninha.

V drugem polcasu so ZDA pospešile tempo igre in v zadnjih 30 minutah celo oblegale brazilska vrata. Američani sicer niso resneje ogrozili brazilskega vratarja Taffarella, nevarni so bili le z visokimi podajami v kazenski prostor. Tam sta skušala predvsem Wynalda in Tab Ramos presenetiti brazilskega vratarja. Brazilijska je imela nekaj zelo zrelih priložnosti za zadetek, toda Juninho, Savio in Tulio so bili pri strelih na gol iz nasprotnega napada nespretni.

Po koncu srečanja sta bila trenerja obeh reprezentanc zadovoljna. »Mislilim, da smo igrali zelo dobro, saj smo premagali kakovostnega nasprotnika,« je dejal brazilski selektor Mario Zagalo.

Ameriski trener Stefe Sampson pa je izjavil: »Nasa reprezentanca je pokazala velik napredek. Se nikoli se ni menda zgodilo, da bi se morala Brazilijska v zadnjih 30 minutah izključno braniti.«

NOVICE

Prosinečki v Barceloni

BARCELONA - Hrvaski reprezentant Robert Prosinečki je podpisal triletno pogodbo z nogometnim klubom Barcelona. Finančne podrobnosti pogodbe niso znane, znano pa je, da je Barcelono odkupila leto dni, ki bi ga moral Hrvat odslužiti kot član Reala iz Madrida. Prosinečki je leta 1991 prestopil iz Crvene zvezde v Real. Za petletno pogodbo je dobil 15 milijonov dolarjev, vendar je za kraljevski klub v prvem letu odigral le tri prvenstvene tekme, potem pa se je poškodoval. Tudi njegova vrnitev po poškodbi je bila neuspešna, tako da ga je v lansk sezoni Real posodil Oviedu, kjer je spet zablestel.

Kassapu ne bo več dvigoval uteži

BUDIMPESTA - Mednarodna zveza za dviganje uteži je zaradi uživanja nedovoljenih poživil Moldavca Fedorja Kassapuja kaznovala z dosmrtno prepovedjo tekmovanja. Pri Moldavcu so maja na EP v Varšavi našli sledove steroida masterolona. Kassapujev menadzer Virgiliu Inculet je že najavil pritožbo in upa, da bodo na koncu olimpijskemu prvaku iz Barcelone v kategoriji do 76 kilogramov kazni znižali.

Kostadinova še okleva

SOFIJA - Svetovna rekorderka v skoku v višino Bolgarka Stefka Kostadinova je po vrnitvi na tekmovanje, januarja je namreč rodila sina, v četrtek preskočila 194 centimetrov. 29-letna Kostadinova, ki je poročena s trenerjem Nikolajem Petrovom, lani ni tekmovala. »Se vedno se nismo odločili, ali bo nastopila na avgustovskem SP. Trenutno tekmuje za svoje veselje,« je dejal Petrov. Evropska prvakinja v teku na 100 metrov z ovirami Svetla Dimitrova pa je noseča, tako da ne bo nastopila v Göteborgu.

Na operacijo še Gebstedt in Thoma

ERFURT - Na poletnih pripravah nemske skakalne reprezentance v Oberhofu poleg olimpijskega zmagovalca Jensa Weissfloga, ki bo po operaciji kolena pred nekaj tedni v začetku avgusta znova začel trenirati na skakalnicah, manjkata tudi Dieter Thoma in Ralf Gebstedt. Hkrati z Weissflogom se bo reprezentanci priključil še Gebstedt, ki so mu operirali meniskus. Sele sredi septembra se bo vrnil Thoma, ki ima veliko težav s poškodovanim hrustancem na kolenu.

Loko težko prenaša ločitev od žene

PARIZ - Novega člana pariškega nogometnega prvoligaša Paris St. Germaina in prvega strelca prejšnjega francoskega prvenstva Patrica Loka so morali zaradi nasilnega vedenja zgodaj zjutraj pripeljati na policijsko postajo. Potem ko je vinjeni 25-letni francoski zvezdnik zapustil neko pariško diskoteko, je začel vsevprek razbijati, najbolj pa so ga »motili« avtomobili na parkirišču. Pri vandalskem početju se je Loko tudi poškodoval, zaradi česar so ga morali prepeljati v bližnjo bolnišnico. Tudi v bolnišnici se njegova agresivnost ni zmanjšala, to pot pa se je znesel nad zdravniškim osebjem, toda kot pravi uradno poročilo, je policija vendarle nasla način, kako ga umiriti. Ena od možnih obrazložitve Lokovega početja je, da se je omenjeni nogometaš nedavno od tega ločil od žene.

Aggasi in Edberg brez težav v četrtfinale

WASHINGTON - Prvi nosilec teniskega turnirja v Washingtonu American Andre Agassi je v tretjem krogu premagal rojaka Michaela Joycea s 6:2 in 6:2, se manj dela pa je imel drugi nosilec in branilec lanske zmage Sved Stefan Edberg, ki je ugnal Kenijca Paula Wakeso s 6:2 in 6:1 ter se tako uvrstil v četrtfinale. Agassi je na tem turnirju že dvakrat zmagal, odkar pa je letos prišel na prvo mesto ATP lestvice, že 14 tednov ni zmagal na nobenem turnirju. Izmed nosilcev sta izpadla tretji postavljeni igralec Sved Thomas Enqvist in šesti American MaliVai Washington. Izidi 3. kroga: Agassi (ZDA, 1) - Joyce (ZDA) 6:2, 6:2, Edberg (Sve) - Wakesa (Ken) 6:2, 6:1, Rafter (Avst) - Enqvist (Sve, 3) 6:2, 6:4, Martin (ZDA, 4) - Black (Zim) 4:6, 7:5, 6:1, Stoltenberg (Avs, 5) - Pozzi (Ita) 6:0, 6:3, Hladad (Kol) - Philippoussis (Avs) 1:6, 7:5, 7:6 (7:3), P. McEnroe (ZDA) - Washington (ZDA, 6) 7:5, 6:3, Carratti (Ita) - Stafford (JAR) 7:6 (8:6), 6:1.

V polfinalu Muster proti Bruguerei

STUTTGART - Zmagovalac odprtega prvenstva Francije Avstrijec Thomas Muster se bo v polfinalu teniskega turnirja ATP v Stuttgartu pomeril s Spancem Sergijem Bruguero. Polfinale bo dvoboj dveh specialistov za igro na pesčenih igriščih. Kljub poškodovani nogi in hudi vročini je Avstrijec v četrtfinalu zlahka, v 53 minutah opravił Spanca Tomasa Carbonella s 6:2 in 6:0. Bruguera, zmagovalac Pariza 1993 in 1994, je premagal domaćina Carla Uweja Steeba s 6:3 in 6:4. Francoz Arnaud Boetsch pa je s 4:6, 6:3, 6:4 premagal 13. nosilca, Spanca Alberta Costo. Boetsch se bo v polfinalu pomeril s Svedom Janom Apellom, ki je bil boljši od rojaka Magnusa Gustafssona s 6:3, 3:6, 6:3.



NOVICE

Catania spodrinil Generalija

Trieste Generali je na 7. jadrlnem Giru po Italiji izgubil prvo mesto. Včerajšnje kratko dnevno regato je osvojil domačin Catania, trzaska posadka pa je bila sele četrti. Skupni vrstni red: 1. Catania (115, 688); 2. Bologna-Teletthon (112, 188); 3. Petersburg (106.000); 4. Trieste-Generali (105, 500).

Septembra 4. Alpska liga

CORTINA - Letošnja, že četrta Alpska liga v hokeju na ledu se bo pričela 5. septembra. Na njej bo sodelovalo 18 mostev iz Italije, Slovenije in Avstrije. Do 10. oktobra bodo odigrali tri kroge v predtekmovanju, finalna faza, na kateri bosta nastopili dve najboljši mostvi iz vsake od treh kvalifikacijskih skupin, bo od 13. do 15. oktobra. Skupina A: Alleghe, Asiago, Boccen, Celovec, Hertz Olimpija Ljubljana in Beljak. Skupina B: Courmayeur, Devils Milan, Feldkirch, Mustenau, Saima Milan in Varese. Skupina C: Bled, Bruneck, Fassa, Gardena, Jesenice in Dunaj.

»Azzurri« danes v finalu nogometnega EP za mladince

KATERINI (Grcija) - V finalu evropskega nogometnega prvenstva za mladince se bosta danes popoldne pomerili reprezentanci Italije in Spanije. Trener »azzurrov« Sergio Vatta in njegov pomočnik Antonio Rocca bosta imela narazpolga vse igralce, razen diskvalificiranega Pesaresija.

Zbor brezposelnih

MILAN - Druga plat medalje bogatega prestopnega roka italijanskih nogometašev je ponedeljkov zbor brezposelnih nogometašev. Pod vodstvom trenerja Magrinija bodo med drugimi trenirali tudi takšni igralci, kot bivši član Triestine Scarafoni (Cesena), Pin (Ancona), Biagioni (Foggia), Sardini (Reggiana), Ceramicola (Lecce), Ceredi (Pescara), Caruso (Andria).

Obvestila

SD KONTOVEL

Odbojarski odsek organizira tečaj odbojke za deklice letnika 1983 in mlajše. Tečaj bo od 3. do 11. avgusta na igrišču na Kontovelu. Od ponedeljka do petka bo vadba od 9. ure do 16.30, v soboto od 9. do 13. ure, nedelja je prosta. Za kosilo bo poskrbljeno. Prijave pri prof. Dragici Hrovatin, tel. 213783 ali pri odbor-nicah društva.

SD KONTOVEL

priredi danes, 22. t.m., kosarkarski turnir 3 : 3 s pričetkom ob 17. uri. Vpisovanje se danes pri blagajni športnega praznika na Proseku.

SK BRDINA

sporoca, da se suhi treningi nadaljujejo vsak torek in četrtek s pričetkom ob 18. uri. Zbirališče na Brdini.

ZSSDI

obvesča, da bosta urada v Trstu in Gorici v juliju in avgustu odprta od 8. do 14. ure.

SD POLET

in Hokej Trieste organizirata mednarodni turnir v hokeju na kotalkah »Alpe-Adria«, danes 22. in jutri 23. t.m. na kotalkah na Repentabrski ulici na Opcinah. Vabljeni.

MOTOCIKLIZEM / PRVI TRENING V DONINGOTNU

Doochan brez pravih tekmecev

Biaggi najhitrejši v četrtlitrskem razredu

DONINGTON - Svetovni motociklistični prvak Michael Doochan je bil tudi na prvem treningu pred veliko nagrado Anglije najhitrejši. Vendar tokrat Doochan, ki je v lovu za svojo sesto zmago v letošnji sezoni, ni bil preveč prepričljiv, saj so razlike med vodilnimi majhne. Znova je bil tik za njim Daryl Beattie, locile so ju le štiri desetinke.

Doochan je po treningu povedal: »Poskusali smo z različnimi gumami, z različno visino motocikla smo si želeli zagotoviti čim boljso vodljivost in s tem tudi občutek. Honda ni ravno najbolj primerna za tukajšnje dirkališče.« Sicer pa Donington Park ni ravno Avstralecovo priljubljeno dirkališče, a je vseeno obljubil, da ni

prišel na Otok, da bi izgubil.

Dirka ne bo zanimiva samo zaradi dvoboja dveh Avstralcov, pač pa tudi zaradi Amerikanov in Italijanov, ki si obetajo zmago. Nekdanji svetovni prvak v superbiku Scott Russell je na Doningtonu zmagal že petkrat v zadnjih dveh letih, medtem ko je Luca Cadalora na najvišji stopnici stal tu že štirikrat. Russell, bo tokrat sele tretjič startal na dirki za VN kot zamenjava za Schwantza, je na treningu presenetil vse, saj je bil tretji najhitrejši. Četrtovršeni Cadalora je bil le 6 desetink počasnejši od vodilnega Doochana.

Izidi - 125 ccm: 1. Perugini (Ita, aprilija) 1:40.742 (143.761 km/h),

2. H. Aoki (Jap, honda) 1:40.749, 3. Raudies (Nem, honda) 1:41.265, 4. Tokudome (Ja, honda) 1:41.401, 5. Öttl (Nem, aprilija) 1:41.419, 6. Sakata (Jap, aprilija) 1:41.580; 250 ccm: 1. Biaggi (Ita, aprilija) 1:35.122 (152.255 km/h.), 2. Waldmann (Nem, honda) 1:35.176, 3. Okada (Jap, honda) 1:35.722, 4. Bayle (Fra, aprilija) 1:35.735, 5. Harada (Jap, yamaha) 1:35.862, 6. Roberts ml. (ZDA, yamaha) 1:36.141; 500 ccm: 1. Doochan (Avs, honda) 1:33.701 (154.564 km/h), 2. Beattie (Avs, suzuki) 1:34.088, 3. Russell (ZDA, suzuki) 1:34.192, 4. Cadalora (Ita, yamaha) 1:34.318, 5. Criville (Spa, honda) 1:34.657, 6. Barros (Bra, honda) 1:34.746. (MAN)

KOŠARKA

Illycaffè najel ameriškega centra Grega Fosterja (210 cm)

Trzaski košarkarski prvoligas je izbral tudi drugega tujca. Novi center Illycaffèja bo 27-letni Kalifornijec Greg Foster. Visok je 210 cm, za sabo pa ima pet let nastopanja v ameriški NBA. Dve leti in pol je igral za Washington, sredi tretje sezone je prestopil v Atlanto, potem pa je branil se barve Milwaukeeja, Chicaga in Minnesote. V sezoni 1993/1994 se je preizkusil tudi v Evropi. Igral je za grškega prvoligaša Papagos, za katerega je v povprečju na tekmo dosegal 18,2 točke (51% v metu za dve točki, 45% v metu za tri točke in 81% v prostih metih), 14,2 skoka in 2,1 asistenc. Foster bo v Trst dopotoval sele 6. avgusta, to je dva-

najst dni po začetku priprave za novo sezono. Zbor igralcev Illycaffèja bo namreč že prihodnji torek, istega dne pa bodo s treningi pričeli tudi pri Cagivi iz Vareseja in Reyerju iz Benetk. Prvaku Bucklerju se nikamor ne mudi, saj bo priprave začel 5. avgusta, kot zadnji pa se bodo 6. avgusta začeli potiti pri cantujskem Poltju.

Pri Illycaffèju računajo, da se bo po Fosterjevem najetju povečalo povpraševanje po sezonskih izkaznicah, ki jih je mogoče dobiti na sedežu kluba v Ul. Lazzaretto Vecchio 2 po slededem urniku: ponedeljek, sredi v četrtek od 9. do 13. in od 16. do 19. ure ter v torek in petek od 10. do 17. ure.

SABLJANJE / SVETOVNO PRVENSTVO V HAAGU

Romunka pred tremi Italijankami



HAAG - Italijanke so na svetovnem sabljaskem prvenstvu v Haagu v floretu dosegle velik uspeh. Kar tri »azzurre« so se namreč uvrstile med prve stiri. Italijankam pa je usla najlahtnejša kolajna, ki jo je osvojila Romunka Laura Badea.

V prvem polfinalu je bil na sporedu italijanski obračun: Trillinijeva pa je bila boljša od Bianchedijeve in je zmagala s 15:13. Romunka Badea pa je v drugem polfinalu odpravila Vezzalijsko z 18:5.

V italijanskem taboru so si naidejali popolnega zmagovalca in nestrpnost čakali na finalni obračun, v katerem je bila Trillinijeva favoritinja. Ze po prvih potezah finalnega dvoboja pa je bilo jasno, da Italijanka ne bo imela lahke naloge. »Azzurra« se je Romunki enakovredno upirala do izida 10:10, nato pa je povsem popustila, Badea je povečala izid na 14:10 in nato sklenila dvoboj z zmago s 15:12. Ne

glede na to, pa so Italijanke včeraj v tej disciplini dosegle svoj zgodovinski uspeh.

VRSTNI RED (ZENSKE): 1. Badea (Rom), 2. Trillini, 3. Bianchedi in Vezzali (obe Ita).

Med moskimi je v floretu zmagal Rus Cevcenko, ki je v finalu zanesljivo s 15:3 odpravil Spanca Guerro.

VRSTNI RED (MOSKI): 1. Cevcenko, 2. Guerra (Spa), 3. Gregory (Kuba) in Golubicki (Ukr).

Italijanska sabljaska reprezentanca pa se včeraj ni uvrstila med prve stiri na tem prvenstvu. »Azzurri« so namreč izgubili v odločilnem srečanju z Madzarsko, potem ko so vodili z 31:24. V odločilnem dvoboju posameznikov je Madzar Kovacs premagal Italijana Sandra Cuoma in tako so sanje Italijanov po osvojitvi ene izmed kolajn splavale po vodi.

LOKOSTRELSTVO / JUTRI

»1. turnir Fita Naš Prapor« v Sovodnjah

V okviru Športnega praznika SD Sovodnje bo lokostrelski odsek Našega prapora jutri na sovođenjskem nogometnem igrišču priredil »1. turnir Fita Naš prapor«. Za nastop na tem tekmovanju se je doslej prijavilo 50 tekmovalcev vseh starosti iz naše dežele, Veneta in Slovenije. Tekmovanje sodi v sklop kalendarja italijanske lokostrelske federacije. Po pregledu orožja se bo turnir začel ob 9. uri. Zjutraj bo na sporedu serija strelav na 90 oziroma 70 metrov oddaljene tarče (skoraj od enega do drugega konca igrišča...), popoldne, od 13.30 dalje, ko bodo na igrišče stopili tudi najmlajši, pa bodo streljali se na razdalji 50 in 30 metrov.

»Ze lani smo v Sovodnjah imeli demonstracijo lokostrelskih veščin, letos pa smo se odločili, da v okviru praznika SD Sovodnje priredimo pravi turnir, saj imamo zelo dobre stike s sovođenjskim društvom,« nam je povedala »dusa« lokostrelskega odseka Našega prapora Zdenka Ferlat. Gorisko društvo v telovadnici

Kulturnega doma ze osem let prireja mednarodni dvoranski turnir, organizacije turnirja Fita na odprtem pa se loteva prvič. Število prijavljenih tekmovalcev ni veliko (a danes in jutri se jih bo verjetno vpisalo še nekaj), razlogov pa je več. Turnir je namreč se nepoznan, marsikdo je na počitnicah, vrh vsega pa se v Bohinju istocasno odvija tradicionalno lokostrelska sola Lokostrelske zveze Slovenije, na kateri se vsako leto zbere večina ljubiteljev te panoge iz Slovenije, pa tudi iz zamejstva.

Naš prapor bo na svojem turnirju nastopil s šestimi tekmovalci, med njimi pa se bo za visoko uvrstitev med člani prav gotovo potegoval tudi Josko Kuzmin, ki je tudi na nedavnem tekmovanju v Tolmecu, kjer je osvojil 4. mesto, dokazal, da je v dobri formi. Zaradi močnega vetra sicer ni dosegel kdove kako odmevnega rezultata (1142 točk), daleč najboljši med vsemi nastopajočimi pa je bil na razdalji 30 metrov, s katere je dosegel vsega spoštovanja vrednih 323 točk.

MALI NOGOMET / MEMORIAL GRILLO

Danes na Vrhu sklepni srečanja

V velikem finalu Rupa Pec-Tipana

Rupa Pec in Tipana sta se na turnirju v malem nogometu za memorial F. Grillo, ki se odvija na Vrhu, uvrstila v današnji finale. Mostvi sta si prislužili finale z zmagama nad San Martinom z 1:0. Tipana pa je premagala Elfit Calipso celo po 7-metrovkah.

Obe tekmi sta bili zelo napeti in izenačeni, kot sicer kaže končni izid. Rupa Pec je odpravila San Martino z zadetkom, ki ga je v 7. min. drugega polčasa dosegel Edi Sambo. Na drugem polfinalu pa so bili nogometasi Tipane prisrebnejši pri izvajanju enajstmetrov.

Na obeh polfinalnih tekmah je odlično sodil Claudio Ulian.

POLFINALNA IZIDA
Rupa Pec - San Martino 1:0

STRELEC: Sambo.
RUPA PEC: Mastroianni,

Caporale, Agosto, Devetta, Sambo, Marco Gulin, Mauro Gulin, Juren, Ferfolja, Pinna.

SAN MARTINO: Alessandro Sabini, Davide Sabini, Davide Visintin, Kovic, Clemente, Federico Visintin, Cottali, Gandin, Enrico Visintin.

Tipana - Elfit Calipso 3:2 po 7-metrovkah

TIPANA: Martinis, Sica, Vidoni, Noacco, Rusalen, Cormons, Floridi, Dose, D. Noacco, Valaz.

ELFIT CALIPSO: Burino, Lestani, Bertolutti, Candussi, Trevisan, Catalano, Cimbaro, Valdemarin, Furian, Zorzin.

Turnir se bo končal drevo z obema finalnima tekmo. Ob 20. uri bo tekma za 3. mesto San Martino - Elfit Calipso ob 21. uri pa bo veliki finale Tipana - Rupa Pec. Sledilo bo nagajevanje.

MALI NOGOMET / V TREBČAH

V današnjem finalu se bodo pomerili »avtoprevozniki«

Finale na turnirju v malem nogometu, ki ga prireja SD Pri-morec v Trebčah, bo med »avtoprevozniki«.

Po zelo napetih in izenačenih polfinalnih tekmah sta se namreč v finale za 1. mesto uvrstili ekipi Autotrasporti Skabar in Adriatrans. »Skabarji« pa so Falegnamerio Canziani spravili na kolena sele po izvajanju sedemmetrovk, medtem ko se je regularni del tekme končal izenačno z 2:2.

Vse je kazalo, da bodo za določitev zmagovalca tudi na drugi polfinalni tekmi potrebne 7-metrovke, saj je bilo še nekaj minut pred koncem regularnega srečanja stanje izenačeno 2:2, pri izvajanju 7-metrovk pa so bili prisrebnejši nogometasi Adriatransa.

Autotrasporti Skabar - Falegnameria Canziani 6:4 po 7-metrovkah (2:2)

AUTOTRASPORTI SKABAR: Nebetz, Puric, Man. Trampus, Mar. Trampus, Zagar, Gustin, Suc, Majcen, Fadda, Skabar. FALEGNAMERIA CANZIANI: Leone, Castro, R. Leghissa, Finessi, Santi, Canziani, M. Leghissa, Pitacco, Skamperle, Mule. SODNIK: Fonda.

Adriatrans - Bani, Ferluga, Grad 4:2
ADRIATRANS: Coccevari, Calzi, Sedmak, Tome, D. Fonda, Milkovic, Tognetti, D'Andri, Grgic, Vrse.

BANI, FERLUGI, GRAD: Bellafontana, Cerne, Leone, W. Kalc, R. Kalc, D. Ferluga, E. Fonda, Castelli, M. Ferluga, R. Vidali, D. Vidali.

SODNIK: Gropazzi.

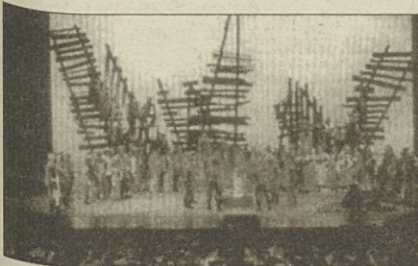
Sinoci je bil finale za 3. mesto, drevo ob 19.30 bo veliki finale med ekipama Autotrasporti Skabar in Adriatrans, jutri pa bo na sporedu nagajevanje.

GLEDALIŠČA
SLOVENIJA

LJUBLJANA

KRIZANKE

24. in 26. julija ob 21. uri: G. Verdi: opera TRUBADUR. Koprodukcija: Festival Ljubljana, Landes Theater Salzburg, Arena di Verona in Hrvasko narodno gledališče Ivana pl. Zajca, Reka.



Kakor je vsa spanska dramatičnost v svojem bistvu dramatika usode, se temu ni mogel upreti tudi G. Verdi v svojem Trubadurju. S primesjo ciganske krvi v zgodbi Trubadurja plačuje davek trdoživemu ljudskemu verovanju, »da se pot prelite krvi mora prehoditi do konca«. Ljudska, ciganska vera pa je tiranska že v primeri s čudežno predestinacijo vsa zemeljska, konkretna, oprta na mit krvi, ki se ni zamrl. V Trubadurju predstavlja ta taisti življenjski nagon, ki kolje v človeku in Zemlji, Grof Luna in Azucena.

CANKARJEV DOM

21. julija ob 20. uri: OB LETU OSOREJ: Režija Boris Kolbal, igrata Polona Vetrin in Ivo Ban.

LUTKOVNO GLEDALIŠČE LJUBLJANA

V času od 21. do 30. 7. se bomo udeležili osmega mednarodnega lutkovnega festivala FESTIVAL INTERNACIONAL DE TEATRO,

MEXICO 95' v Mehiki.

CELJE

PROGRAM ABONMAJSKIH PREDSTAV V SEZONI 95/96:

VELIKI ODER:

1. Drago Jancar: HALSTAT, režija Franci Krizaj
2. Jean Anouilh: SKUSNJA, režija Dušan Mlakar
3. W. Shakespeare: OTHELLO, režija Vito Taufer
4. Jean Genet: BALKON, režija Damir Zlatar - Fray

PRIMORSKI POLETNI FESTIVAL

IZOLA

Dvorisce OS Danteja Aligherija v Izoli vas vabi 23., 24. in 26.7. 1995. ob 21.30 na črno komedijo Dušan Mlakarja SELITEV.

KLOVNI

Sobota, 22.7.1995., v Izoli ob 21.30, Fridrich Karl Waechter/Milan Dekleva: Slovensko mladinsko gledališče, 1995, komedija Klovni, režija: Eduard Miler, igrajo: Janez Skof, Olga Kacijan idr.

Milerjevi klovni so ustvarjalni dialog s klasičnimi klovnskimi točkami Tristana Remyja, s Solo za klovne Friedricha Waechterja in s Klovni Milana Dekleve.

GORNJA RADGONJA

SPLAV NA MURI

V nedeljo 23. 7. ob 20.15 bo predstava LJUBEZNI IN MORJA VALOV, režija: Markus Hochholdinger, igrata: peter Laher, in Juri Tanay.

GLASBA
SLOVENIJA

MEDNARODNI FESTIVAL

COUNTRY IN FOLK GLASBE

MOSTEC

Sobota, 22. julija: COUNTRY COCTAIL, Slovenija, ob 14. in 21.20, TEARSTOPPERS, Hrvaška, ob 14. in 20.30, JOE SUN, ZDA, ob 17., DALLAS, Hrvaška, ob 18., MONTANA FLYERS, ZDA, ob 19.15.

Nedelja, 23. julija: LECTAR COUNTRY BAND, Slovenija, ob 14., JOHN AND WAYNE, Slovenija, ob 14.15, PIDZI Z PRIJATELJI, Slovenija, ob 15.30, BLUEGRASS HOPPERS, Slovenija, 16.30, BEPPE GAMMBETTA, Italija, ob 17.30, PLAVA TRAVA ZABORAVA, Hrvaška, ob 18.30, ADI SMOLAR, Slovenija, ob 20., OLD AMERICA, Italija, 21.

KRIZANKE

V torek, 25. julija večer kubanske glasbe in jazz: KUBANSKA NOČRAKERE, Havana. Produkcija: Brane Rončel.

XXV. MEDNARODNI POLETNI
FESTIVAL KOMORNE GLASBE

V torek, 25. julija 1995, ob 20. uri bo nastopila skupina KVARTA.

25. MEDNARODNI POLETNI FESTIVAL
KONCERTI GROBLJE

V NEDELJO, 30. JULIJA 1995. OB 20. uri v baročni cerkvi sv. Mohorja in sv. Fortunata.

AUDITORIJ PORTOROŽ

Sobota, 22. julija 95, ob 21.00 AVDITORIJ Portorož- letno prizorišče, KONCERT ZABAVNE GLASBE: CRVENA JABUKA, SEVERINA, MAJA BLAGDAN, MASSIMO SAVIC, MATEO CETINSKI.

METLIKA - GRAD

Sobota, 22. julija 95, ob 21.00: nastop Vlada Kreslina in Beltinske bande.

MOST NA SOČI PRI TOLMINU

Sobota, 22. julija 95, ob 19.00: RAVE na prostem do jutri: D.J. Umek, Primus in Gaby.

SEVNICA

Atrij sevniskega gradu: Sobota, 22. julija 95, ob 20.30: Ciganska glasba.

GLASBA
FJK

TRST

Trg Unità
Koncerti na trgu: V ponedeljek, 24. t.m., ob 20.30 koncert mestne godbe Giuseppe Verdi v sklopu mednarodnega festivala operete. Večer bo posvečen musicalu s skladbami Bernsteina, Cole Porterja in Nina Rote. Orkester vodi Lidiano Azzopardi.

Miramarski park

Luci in zvoki

Danes, 22. t.m., ob 22.45 »Il sogno imperiale di Miramare«.

Jutri, 23. t. m., ob 22.45 »Buona sera signor Lehar e bentornato a Miramare«.

Trg pred stolnico Sv. Justa
Jutri, 23. t. m., ob 21. uri nastop skupine Ensemble vocale polivox s predstavo »Il dramma di Ognuno«.

FOLKEST 95

Mednarodni festival folk in moderne glasbe se bo odvijal do 30. t. m. v deželi Furlaniji - Julijski krajini in tudi na Koprskem. Danes, 22. t. m.: Koper: Noa & Gil Dor (Izrael), Frisanco: La sedon salvadie (Furlanija); Codroipo: Dordàn (Irska); Krmin: Heather & Stuart (Nova Zelandija).

Jutri, 23. t. m.: S. Giovanni al Natisone - Villa Brandis: Noa & Gil Dor (Izrael), Heather & Stuart (Nova Zelandija).

MAJANO
V torek, 1.8., ob 21.30 bo na sportnem igrišču koncert kantavtorja Biagia Antonaccija. Vstopnice dobite pri UTAT v Pasazi Protti.

JESOLO
V petek, 4.8., ob 21.30 bo v Aqualandiji koncert rock skupine Litfiba.

Jutri, 23. t. m., ob 21.30 bo na sportnem igrišču koncert kantavtorja Biagia Antonaccija. Vstopnice dobite pri UTAT v Pasazi Protti.

JESOLO
V petek, 4.8., ob 21.30 bo v Aqualandiji koncert rock skupine Litfiba.

Jutri, 23. t. m., ob 21.30 bo na sportnem igrišču koncert kantavtorja Biagia Antonaccija. Vstopnice dobite pri UTAT v Pasazi Protti.

JESOLO
V petek, 4.8., ob 21.30 bo v Aqualandiji koncert rock skupine Litfiba.

Jutri, 23. t. m., ob 21.30 bo na sportnem igrišču koncert kantavtorja Biagia Antonaccija. Vstopnice dobite pri UTAT v Pasazi Protti.

JESOLO
V petek, 4.8., ob 21.30 bo v Aqualandiji koncert rock skupine Litfiba.

Jutri, 23. t. m., ob 21.30 bo na sportnem igrišču koncert kantavtorja Biagia Antonaccija. Vstopnice dobite pri UTAT v Pasazi Protti.

JESOLO
V petek, 4.8., ob 21.30 bo v Aqualandiji koncert rock skupine Litfiba.

Jutri, 23. t. m., ob 21.30 bo na sportnem igrišču koncert kantavtorja Biagia Antonaccija. Vstopnice dobite pri UTAT v Pasazi Protti.

JESOLO
V petek, 4.8., ob 21.30 bo v Aqualandiji koncert rock skupine Litfiba.

Jutri, 23. t. m., ob 21.30 bo na sportnem igrišču koncert kantavtorja Biagia Antonaccija. Vstopnice dobite pri UTAT v Pasazi Protti.

JESOLO
V petek, 4.8., ob 21.30 bo v Aqualandiji koncert rock skupine Litfiba.

Jutri, 23. t. m., ob 21.30 bo na sportnem igrišču koncert kantavtorja Biagia Antonaccija. Vstopnice dobite pri UTAT v Pasazi Protti.

JESOLO
V petek, 4.8., ob 21.30 bo v Aqualandiji koncert rock skupine Litfiba.

Jutri, 23. t. m., ob 21.30 bo na sportnem igrišču koncert kantavtorja Biagia Antonaccija. Vstopnice dobite pri UTAT v Pasazi Protti.

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST

Gledališče Verdi - Dvorana Tripovich
Mednarodni festival operete 1995

Danes, 22. t. m., ob 20.30 premierska predstava operete »Sissi« Fritza Kreislerja. Dirigent Guerrino Gruber, režija Gino Landi.

Ponovitev jutri, 23. t. m., ob 18. uri.
Prodaja vstopnic za vse predstave pri blagajni Dvorane Tripovich od 9.00-12.00 ter od 18.00-21.00.

Grad sv. Justa
V torek, 25. t. m., ob 21.30 nastop rock skupine Mau Mau. Prodaja vstopnic pri UTAT v Pasazi Protti.

V primeru slabega vremena bo koncert v gledališču Miela.

BENEČIJA

Postaja Topolove
Danes, 22. in jutri, 23. t. m. Praznik sv. Jakoba; v

Liesi »Senjam beneške pesmi«; v Klodiču razstava »Benečija v miru in vojni«.

VIDEM

Poletne prireditve: Na gradu je do konca meseca na ogled razstava »Totò, dal varietà al cinema (1917-1945)« ; Trg Matteotti: danes, 22. t. m., ob 18.30 folklorna predstava; Univerzitetni park: do 30. t.m. gledališka predstava »Verso Tebe«.

STANDREŽ

Na dvorišču Kulturnega doma »A. Budal« (Ul. Montello 9) bo v četrtek, 27. t. m., ob 21. uri poletna gledališka predstava »Srečanje« tržaškega avtorja in režiserja Marija Ursica. Nastopata Miranda Caharija in Livio Bogatec. Za rezervacijo in informacije: Kulturni dom Gorica (Ul. Brass 20) - tel. (0481) 33288).

uri tekma koscev.

ŽITARA VAS: v Ljudski soli prireja SPD Trta jutri, 23. t. m., ob 20.30 poletni koncert.

BILČOVŠ: pri Kosarju na Gori bo v soboto, 29. t. m., ob 20.30 koncert. Nastopili bodo »Klapa Trogir« iz Splita, »Willi-Agaton-Trio« in »Vascani pojo«.

KOROŠKA

HODIŠE: v Gradu danes, 22. t.m., ob 18.00 - Živ zav za otroke s skakanjem, jahanjem na ponijih; ob 20.00 - Glasba s plesom.

VOGRCE: pri Florjanu bo danes, 22. t. m., ob 20.00 - Predstavitve monografije »Osem stoletij Vogrč«.

TUCE: pri Radisah bo jutri, 23. t. m., ob 14.

RAZNE PRIREDITVE
SLOVENIJANATECAJ ZA ENOSTRANSKI
CRNO - BELI STRIP

Zazelena oz. prednostna tematika je boj proti fašizmu, rasizmu, etnični nestrpnosti do »drugacnih« in podobno. Stripi naj bodo v izvirnem jeziku, s priloženim prevodom v angleščino (za podnapise). Avtorji dvanajstih izbranih stripov bodo prejeli nagrado v vrednosti 100 DEM, njihovi stripi pa bodo objavljeni v eni od naslednjih izdaj Stripburgerja. Avtorji, katerih dela bodo objavljena, bodo prejeli tri brezplačne izvode. Nacrtujejo pa tudi razstavo vseh prispelih stripov, zato avtorje prosijo, da pošljejo originale, ki jih bodo po razstavi vrnili. Rok za oddajo je 1. oktober. Stripe pošljite na naslov Ljubljana, Kersnikova 4, soba 412, s pripisom »ZA ANTI NAZI NATECAJ«, vsak torek in četrtek od 12. do 14. ure, dobite vse ostale informacije na telefon 061 / 319 662.

PLESNA KOLONIJA PIRAN

Plesna kolonija je namenjena vsem plesalcem, pedagogom in ljubiteljem plesne umetnosti, ki so starejši od 10 let. Program vsebuje: balet, sodobno plesno tehniko in jazz. Vodil jo bo gospod Igor Jelen. Kolonija se začne v ponedeljek, 21. avgusta in se konča 29. avgusta.

Informacije in prijave:

Studio za ples Celje,
tel. 063 / 453 440

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST

»Musei di sera« (Večer v muzejih)
V torek, 25. t. m., ob 20. uri bo v Mestnem muzeju italijanskega risorgimenta (Ul. VVIXV Maggio 4) predavanje dr. Tullie Catalan. Sledilo bo predvajanje filmov »I Mille di Garibaldi« in »Il soldatino di piombo«.

V torek, 1.8., ob 20. uri bosta v Rizarni predavala dr. Tullia Catalan in dr. Stefano Fattorini. Sledila bosta filma »L'uomo del banco dei pegni« in »Il Grande Dittatore«.

RAZSTAVE
SLOVENIJA

MODERNA GALERIJA

Razstava 21. MEDNARODNEGA GRAFIČNEGA BIENALA - LJUBLJANA je na ogled do 10. septembra v Moderni galeriji.

V Mali galeriji je do 3. septembra na ogled razstava PETRE VARL SIMONČIČ z naslovom PITA MOJE MA-ME.

MEDNARODNI GRAFIČNI LIKOVNI CENTER bo v nedeljo, 23. julija 1995. (ob 11.uri), organiziral javni vodstvi po 21. mednarodnem grafičnem bienalu v ljubljanski MODERNI GALERIJ.

BEŽIGRAJSKA GALERIJA, Dunajska 31

Razstava IZIDORJA URBANČIČA je na ogled do 14. avgusta.

MESTNA GALERIJA, Mestni trg 5

Razstava avstrijske umetnice KIKI KOGELNIK je na ogled do 14. avgusta

MESTNI MUZEJ LJUBLJANA

V Kulturno - informacijskem centru Krizanke, Trg francoske revolucije 7, je na ogled razstava fotografij popotresne arhitekture Branke Lapajne - DETALJ IN CELOTA.

GALERIJA AVLA, Trg republike 2

Razstava slik JOZETA HORVATA - JAKIJA in GORANA HORVATA, na ogled do 5. avgusta.

GALERIJA EGUINA, Gregorčičeva 3

Razstava slik SILVESTRA PLOTAJSA - SICOEJA je na ogled do 29. julija.

NARODNA GALERIJA, Prežihova 1

V obeh zgradbah NARODNE GALERIJE je na ogled razstava GOTIKA V SLOVENIJI; slikarstvo in kiparstvo.

MUZEJ NOVEJŠE ZGODOVINE, Celovška 23

Gotika v Sloveniji; razstavi arhitektura in nastanek, ogrožanje, reševanje likovne dediščine.

NARODNI MUZEJ, Prešernova 20

Gotika v Sloveniji; svet predmetov

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST

Muzej Revoltella-Galerija moderne umetnosti (Ul. Díaz 27): do 10.9. razstavlja James Rosenquist.

Muzej judovske skupnosti iz Trsta »Carlo in Vera Wagner« (Ul. del Monte 5): Do 31. t.m., je na ogled razstava ob 50. obletnici smrti Ane Frank.

Miramarski park-Konjušnica: do 23.7. je na ogled razstava »Dali kipar, Dali ilustrator«.

Galerija Rettori Tribbio: razstavlja slikar Ottavio Bomben.

Grad sv. Justa-Bastione fiorito: do 13.8. je na ogled razstava »Vu x 6: Sechs Künstlerische Positionen aus Wien«.

Urniki: od torka do sobote 10.30-12.30, 16-19.

Galerija Bassanese: na ogled je razstava z naslovom »Ordine, caos e frattali«.

REPEN

V Krški hiši je na ogled razstava lesnih izdelkov Mirka Gustina. Urniki: ob delavnih 18-22, ob nedeljah in praznikih 11-12.30, 15-18.

GORICA

V Pokrajinskem muzeju na gradu in v Coroninjevem dvorcu je do 31.12 odprta razstava »Ottocento di frontiera«.

V dvorani Dezelnih stanov na gradu je do 17.9.

MARIBOR



POKRAJINSKI MUZEJ MARIBOR

100-letnici filmske umetnosti: Filmska ustvarjalnost Milke in Metoda Badjura, 1926-1965.

NOVO MESTO

MALA DVORANA DOMA KULTURE

Na ogled je razstava grafik dijakov Mestne šole za slikarstvo.

PIRAN

GALERIJA MEDUZA 2 PIRAN

Razstava akademskega slikarja GALEBA BAIEEA na ogled do 4. avgusta.

MESTNA GALERIJA PIRAN

Razstava del avtorja CHRISTA je na ogled do 31. avgusta.

SEŽANA

KULTURNI DOM SREČKA KOSOVELA

Razstava slik KLAVDIJA PALCICA je na ogled do 31. julija.

NOVA GORICA

Mali muzej I. svetovne vojne Banjsice vsak dan od 16.00 do 21.00 ure, sobota, nedelja od 12.00 do 21.00, v sredo zaprto.

KOROŠKA

CELOVEC

Dezelna galerija: Do 10.9. bo na ogled razstava »Do danes-dve stoletji umetnosti na Koroškem«.

Skofjski muzej (Lidmanskyygasse 10): odprt je do 15. oktobra.

BELJAK
Galerija Holzer: do konca meseca razstavlja Peter Weihs.

SENTJANZ V ROŽU

K-k center, Stara sola: Do 15.9. je na ogled razstava Zorke Loiskandl-Weiss z retrospektivo slikarskih del »Od zacetka do sedaj«.

TINJE

Galerija Tinje: Stalna razstava lesorezov Wernerja Bergerja in sedemdelnega cikla Valentina Omana.



RAI 1

7.00	Otroski variete La Banda dello Zecchino, risanke
9.00	Oddaja za najmlajše, risanke Gummi
10.15	Film: Una gita domenicale (kom., ZDA '86)
11.50	Mednarodni baletni maraton: Marco Spada (V. Ottolenghi, 1. del)
12.25	Vreme in dnevnik
12.35	Nan.: Gospa v rumenem
13.25	Izzrebanje lota, vreme
13.30	Dnevnik
14.00	Aktualna oddaja o morju Linea Blu
15.15	7 dni v Parlamentu
15.45	Dok.: Kvarkov svet
16.45	Risanke: Darkwing Duck
17.55	Izzrebanje lota
18.00	Dnevnik
18.15	Dok.: Življenje princa Totò (r. A. Orsi, 2. del)
19.35	Nedeljski evangelij
19.50	Vreme, dnevnik, sport
20.40	Variete: Giochi senza frontiere - Igre brez meja
22.35	Variete: V pričakovanju Miss Italije v družbi...
22.55	Dnevnik
23.00	Posebnosti TG1
24.00	Dnevnik 1, horoskop in vremenska napoved
0.30	Film: Rossini! Rossini! (biog., it. '90, i. P. Noiret, s. Azema, V. Gassman)
2.00	Variete: Che combinazione ('79, R. Pavone)

RAI 2

6.30	V kraljestvu narave
7.30	Nad.: Atto d' amore
8.15	Film: Salva la tua vita (dram., ZDA '56)
9.00	10.00 Dnevnik
10.55	Film: Pelle di rame (biog., ZDA '51, r. M. Curtiz, i. B. Lancaster)
11.30	Dnevnik
12.15	Sereno variabile
13.00	Dnevnik in vreme
13.40	Aktualno: Dalle parole ai fatti - Srečanja s....
13.45	Komicni filmi S. Laurela in O. Hardyja
14.30	Nan.: I ragazzi del muretto (i. L. Amato)
16.30	Izzrebanje lota
16.35	Film: Texas John il giustiziere (western, ZDA '65, i. T. Tyron, B. Lynn)
18.10	Sereno variabile
18.45	Nan.: Hunter
19.35	Vreme, dnevnik in sport
20.20	Variete: Go-Cart
20.40	Film: Set di morte (krim., '93, i. M. Canefield, C. Masterson, V. Shilling)
22.30	Proza: Quei figure di tanti anni fa, 23.55 Gennariello (E. de Filippo), vmes (23.40) dnevnik
0.50	Vreme in nočni sport

RAI 3

6.30	Pregled tiska, Drobci
8.00	Film: Donne e briganti (pust., It. '50)
9.30	Koncert: Sogno di una notte di mezza estate (1.)
10.20	Film: Cirano de Bergerac (pust., Fr. '46)
12.00	Dnevnik
12.05	Dok.: Il carabiniere a cavallo (kom., It. '61)
13.25	Nan.: Vita da strega
14.00	Dezelne vesti, dnevnik
14.30	Sobotni sport: mali nogomet, Tour de France, 17.05 rally, tenis, atletika
18.50	Vreme in dnevnik
19.30	Dezelne vesti
19.50	Tour de France
20.30	TV film: Superman - Nove dogodivščine Lois in Clarka (i. D. Cain)
22.30	Dnevnik, dezelne vesti
22.55	Film: Un uomo una donna e una pistola (dram., ZDA '93, i. D. Lane)
0.35	Dnevnik, pregled tiska, vreme
1.05	Variete: Fuori orario

RETE 4

7.20	Nan.: Tre nipoti e un maggiordomo
7.45	Nad.: Manuela, 8.30 Il disprezzo, 9.35 Rubi, 10.30 La donna del mistero 2, 11.15 Senza peccato, 12.20 nan. La casa nella prateria, vmes (11.25, 13.30) dnevnik
14.00	Nad.: Sentieri
14.50	Film: Quando dico che ti amo (glas., It. '67)
17.00	Nan.: Donne pericolose
18.00	Nad.: Dynasty, vmes (19.00) dnevnik, 19.30 nan. Love Boat
20.30	Film: Giuro che ti amo (kom., It. '86, i. N. D' Angelo, R. Olivieri)
22.30	Film: Satyricon (kom., It. '69, i. T. Aumont, U. Tognazzi, D. Backy), vmes (23.30) dnevnik
0.45	Pregled tiska
1.00	Nan.: Hitchcock

CANALE 5

6.00	Na prvi strani
9.00	Film: L' ammiratrice (kom., It. '83, i. A. Belle)
11.10	Una bionda per papà
11.40	Aktualno: Forum
13.00	Dnevnik TG 5
13.25	Sgarbi quotidiani
13.40	Nad.: Sobotni Beautiful
14.00	TV film: Una bambina da salvare (dram., ZDA '89, i. R. Zal, B. Bridges)
16.00	Otroski variete
18.00	Kviz: OK, il prezzo è giusto!
19.00	Nan.: Casa Vianello
20.00	Dnevnik TG 5, vreme, 20.25 Paperissima sprint
20.40	Variete: Cuori e denari (vodi A. Castagna)
23.00	Dnevnik
23.30	Film: L' Esorciccio (kom., It. '75, i. F. Franchi, L. Banfi, U. Lay), vmes (0.30) dnevnik
1.30	Sgarbi quotidiani

ITALIA 1

6.30	Otroski variete
10.00	Nanizanke
11.20	Aktualno: Village
12.30	Odpri studio, 12.45 Fatti e misfatti
12.50	Sport studio
13.00	Variete za najmlajše
15.00	Film: Un fantasma per Jasper (kom., Sved. '92)
16.20	Varieteja: Alla ricerca di Giffoni, 16.40 Benny Hill
17.00	Sport: No limits
17.30	Varieteja: Fanzine, 18.20 Bravissima
18.30	Nan.: College
19.30	Odpri studio, vreme, 19.50 Sport studio
20.00	Variete: Nati per vincere
20.40	Film: Agente 007 - Una cascata di diamanti (krim., VB '71, i. S. Connery, Jill St. John)
23.00	Film: Pericolosamente insieme (dram., ZDA '90)
23.40	Fatti e misfatti

TELE 4

13.30	17.45, 19.30, 22.10, 0.00
20.30	Dogodki in odmevi
	Nan.: Il mio amico fantasma, 21.20 The Rookies

MONTECARLO

14.00	18.45, 20.25, 22.30, 1.00
	Dnevnik
15.00	Tour de France
19.15	Sportna odd. Ciclissimo
20.00	Nogomet: Pokal Amerike
23.00	Film: Amare con rabbia (dram., ZDA '82)

RAI 3 slovenski program

20.25	Risanka: Filip
20.30	Dnevnik

SLOVENIJA 1

09.25	Radovedni Taček, pon.
09.35	Učimo se ročnih ustvarjalnosti, 29. oddaja, pon.
09.50	Lisko
10.00	Prigisce priljubljenih pravljic, 9/13 del lutkovne igrice, ponovitev
10.20	Na smrt prestrašeni angleska nadaljevanka
10.45	Korziski skof, ponovitev
11.35	Zgodbe iz školjke, pon.
12.10	Gore in ljudje, ponovitev
13.00	Poročila
13.05	Večerni gost, pon.: Dr. Dusan Prevorsek
14.25	Malo anglescine, prosim, pon.
14.50	Tednik, ponovitev
15.30	Stiri oci, ponovitev filma
17.00	Ostrzkove prigode, 4/6 del italijanske nadaljevanke
18.00	TV dnevnik 1
18.05	Mladi Picasso, 4/8 del spanske nadaljevanke
18.40	Fallerjevi, 24. del serije
19.13	Risanka
19.30	TV dnevnik 2, vreme, sport
19.50	Utrip
20.05	Strta srca II: 8. del francoske nadaljevanke
20.55	Za tv kamero
21.05	Ognjena moc, 4/10 del ameriske dokumentarne serije
21.50	Ozare
22.00	Porocila, sport
22.30	Sova: Gangster, 18/22 del ameriske nanizanke
23.20	Zenska in mozelci, francoski film

SLOVENIJA 2

10.00	Mojstri pevci: Paata Burchuladze
11.15	Strta srca II, ponovitev
12.05	Turistična oddaja
12.20	Sova, Brooklynski most, 16/22
12.50	Gangster, 17/22 del
16.30	Sportna sobota: Grand prix v atletiki, posnetek iz Osla
18.30	Sirjave
19.05	Karaoke, razvedrilna oddaja
20.10	Snubitvene zadrege, škotski film
21.40	Sobotna noc: Novice iz sveta razvedrila
	Bossa nova, angleska glasbena lestvica
23.50	Tour de France, posnetek

KANAL A

08.05	Ponovitve
18.10	Klasična video glava
19.00	Generacija transformacije II, 9. del risane serije
19.30	Dance Session, ponovitev
20.05	Vreme
20.10	Ziveti danes, dokumentarna oddaja
20.40	Splosna praksa, 31. del avstralske nanizanke
21.35	Psihopatski policaj II, ameriški film
23.00	Vreme
23.05	Higglander II, ponovitev filma
00.35	Sladko mascevanje, erotični film

Koper

16.00	Euronews
18.00	Slovenski program: poletni studio 2
18.20	Poperdata
19.00	TV dnevnik
19.25	Jutri je nedelja, verska oddaja
19.35	Cocktail
19.55	V ospredju, avtor Bruno Agrimi
20.05	Azzurro Quotidiano
20.30	»Vela...diamo noi!« oddaja o jadranju
	Voditeljja: Berti Bruss in Andro Merku
21.30	Globusov tik tak
21.45	Achtung baby! oddaja o kulturi, avtor: Roberto Ferrucci
22.15	Vsedanes
22.30	Element zlocina, danska kriminalka, 1984
	Igrajo: Michael Elphick, Esmond Knight, Rezija: Lars Vontrier

ORF Avstrija 1

10.05	Nekoc je bil clovek
11.15	Duck Tales
11.40	Kremenčkovi
12.05	Moje skrivno poletje
12.30	Klic na pomoč Kalifornija
13.20	Tekmeca, 2/17 del ameriske serije
14.10	Katts & Dog
14.35	Cudovita leta
15.00	Blossom
	Miza za pet ljudi
15.25	Parker Lewis
	Lewis in sin
15.50	Macgyver
	Humano dejanje
16.35	Superman
	Lois in Clark
17.25	Melrose Place
	Kup pepela
18.10	Beverly Hills 90210
	Hlepec po ljubezni
19.00	Milijonsko kolo
19.30	Cas v sliki, kultura
19.53	Vreme
20.00	Pogledi od strani
20.15	O, ti moja Avstrija
22.10	Sport
23.10	Cas v sliki
23.15	Pardon
23.50	Hale in Pace, skeci
00.15	Kartezaški suženj revak, ameriški zgodovinski film, 1960
01.40	Klic na pomoč Kalifornija, ponovitev
02.25	Melrose Place, ponovitev

ORF Avstrija 2

09.05	Nedelja v New Yorku, ameriška komedija
10.45	Nebeski ljubimec ameriška komedija, 1988
12.30	Helo Austria, Hello Vienna
13.00	Cas v sliki
13.10	Za prestol in ljubezen
14.45	Lacni macek komedija Maxmiliana Vitusa
	posnetek predstave, 1972
17.00	Cas v sliki
17.05	Ozri se po deželi
17.53	Svetovne religije
18.00	Sport
18.30	Harald in Eddi
19.00	Avstrija danes
19.30	Cas v sliki, kultura
20.15	Torkov storilec, nemška kriminalka, 1992
21.50	Cas v sliki
21.55	K-9000, ameriška kriminalka, 1989
23.25	Smrt je bila hitrejša, britanska kriminalka, 1990
	Igrajo: Judson Scott in drugi

RADIO

Slovenija 1

4.30, 5.00, 6.00, 6.30, 7.30, 8.00, 9.00, 10.00, 12.00, 14.00, 17.00, 18.00, 23.00
Poročila; 19.00 Dnevnik; 6.50 Dobro jutro, otroci; 7.00 Jutranja kronika; 8.05 Sobotna raglja; 9.35 Turistični napotki; 11.30 S knjižnega trga; 12.05 Na današnji dan; 12.10 Naši poslušalci čestitajo; 13.00 Danes do 13-ih; 13.20 Obvestila; 14.05 Poslušalci čestitajo; 15.00 Radio danes, radio jutri; 15.30 Dogodki in odmevi; 17.05 Aktualni mozaik; 18.15 Večerni utrinek; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 Radio na dopustu; 22.30 Informativna odd. v tujih jezikih; 22.40 Igra; 23.05 Literarni nokturno.

Slovenija 2

5.00, 6.00, 6.30, 7.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 14.30, 16.30, 17.30 Poročila; 19.00 Dnevnik; 7.00 Jutranja kronika; 8.00 Poslovne zanimivosti; 8.30 Sobotni val; 8.40 Kolar prireditel; 9.45 Sobotna akcija; 11.30 Novice, obvestila; 14.00 Glasbene želje; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.05 Popevki tedna; 17.50 Sport; 19.00 Večer z J. Webrom.

Slovenija 3

7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 18.00, 22.00 Poročila; 8.05 Z glasbo v dober dan; 10.05 Zgodnja dela; 11.05 Jazz, blues...; 13.05 Izbrali smo; 15.00 Zborobvska glasba; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.05 Baletna glasba; 16.40 Umetni svetovi; 17.00 Glasbeni arhiv; 18.05 Roman: Parnik Jensenice; 18.25 V podvečer; 19.30 Opera: Sen kresne noči; 22.05 Poigra; 22.30 Znamenite partiture; 23.55 Lirični utrinek.

Radio Koper (slovenski program)

(SV 549 kHz, UKV 88.6 - 96.4 - 100.3 - 100.6 - 104.3 - 107.6 MHz)
8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30 Poročila; 12.30, 19.00 Dnevnik; 6.30 Jutranjki; 7.30 Pregled tiska; 7.40 OKC obveščajo; 7.45 Evergreen; 8.00 Modri val; 9.15 Planinska postojanka; 9.45 Du jesl, zabavno in humorno; 10.45 Sobotna terenska akcija; 11.30 Turistična poročila; 12.00 S terena; 12.30 Opoldnevnik; 13.00 Terenska akcija; 13.40 Pet zvezdic; 14.10 Okno v svet; 14.45 Zanimivost; 15.30 Dogodki in odmevi - prenos RS; 16.00 Glasba po željah; 16.45 Popoldne na MV; 17.30 Primorski dnevnik; 19.30 Večerni pr. Modrega Vala.

Radio Koper (italijanski program)

6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.00 Almanah; 6.45 Prireditve; 8.05 Horoskop; 8.40 Telefonski kviz; 9.00 Pred naše mikrofone; 9.50 Izbrali ste; 10.00 Pregled tiska; 10.05 E. Galletti; 10.35 Souvenir d'Italy; 11.00 Kulturne aktualnosti; 11.45 Dorothy ed Alice; 12.00 Ballo è bello; 13.00 Glasba po željah; 14.00 Narečna odd.

14.50 Single tedna; 15.00 Redazione teen; 16.00 Modri val; 18.45 Rigatoni; 20.00 Prenos RMI.

R. Glas Ljubljane

6.00 Dej nehi no; 8.00 Horoskop; 9.30 Kam danes; 10.15 Novice; 11.05 Notranjsko-kraški mozaik; 12.00 BBC Novice; 13.55 Pasji radio; 14.00 13 ožigosanih; 15.00 Vodeni program; 15.15 RGL komentira; 16.30 O kulturi; 17.30 Angleščina; 19.15 Novice; 19.25 Vreme; 20.00 Stampeedo; 22.00 DJ Jernej in hot mix; 24.00 Camera obscura.

Radio Kranj

9.00, 14.00, 18.00 Gorenjska včeraj, danes, jutri; 5.30 Dobro jutro; 7.40 Pregled tiska; 10.40 Informacije, zaposlovanje; 12.00 Mali oglasi; 12.30 Osmrtice, zahvale; 13.00 Pesem tedna; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.20 Pesmi tedna; 19.30-24.00 Večerni program.

Radio Maribor

6.00, 8.00, 10.00, 12.00, 14.00 Poročila; 17.00, 19.00 Dnevnik; 6.05 Kmetijski nasveti; 6.15 Horoskop; 6.45 Pregled tiska; 7.00 Kronika; 10.05 Otrški studio; 10.30 Top 17; 12.05 Sestanek starejših; 13.00 Slovensko-bistriška panorama; 14.10 Od Ptuj do Ormoža; 15.00 iz Slovenskih glorič; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Železi ste; 17.30 Osmrtice, obvestila; 17.40 Radio express; 19.30 Sportna sobota; 21.00 Lestvica zabavnih melodij; 22.00 Zrčalo dneva; 23.15 Nočni.

Radio Študent

0.00 RoboKaki; 11.00 Preklop; 17.00 RO: Hamza El Din; 18.00 Radio Ropot; 19.00 TB: Anthony Braxton; 20.00 DJ gostje

Radio Student (člani & članice ljubljanske skupine Coptic Rain).

Radio Trst A

7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 8.00, 10.00 14.00, 17.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše, vmes Kolar; 8.00 Deželna kronika; 8.10 Kulturni dogodki; 8.40 Musical; 9.15 Pravljicni kotiček; 9.30 Operetne melodije; 10.10 Koncert operne glasbe; 11.30 Odpri knjiga; Moja Kitajska (K. Kjuder, 12.), nato Orkestri; 12.00 Irska, lepa in tragična; 12.30 Slov. glasba; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Deželna kronika; 14.10 Z naših prireditel, nato Glasba za vse okuse; 15.30 Iz studia z vami: izbor iz okroglih miz; 16.30 Evergreen; 17.00 Kulturna kronika; 17.10 Klasični album: L. van Beethoven; 18.00 Satirični kabaret: Prežganka št. 2 (S. Verč in B. Kobal); 18.40 Vabilo na ples; 19.20 Napovednik.

Radio Opčine

11.30, 15.30, 17.30 Poročila; 10.00 Foyer; 15.00 Glasba po željah; 19.00 Morški val.

Radio Koroška

18.10-19.00 Od pesmi do pesmi, od srca do srca.



JEDILNIK

ponedeljek
zelenjavna enolončnica z zličniki, ocvrta jabolka v omletnem testu

torek
nadevana paprika, pire krompir, sladoled

sreda
telecja obara, ajdovi žganci

četrtek
enolončnica z gobami, palacinke z marmelado, kompot

petek
zeljnata solata s slanino, krompir v oblicah

sobota
porova juha, ocvrte sardele, krompirjeva solata

Jedilnik za nedeljo
parmezanova juha, telecja pečenka z artičokami in pečenim krompirjem, rumov narastek

Parmezanova juha (za 4 osebe)
Na masčobi prav svetlo prepražimo 3 dag moke in zalijemo z 1 1/2 l juhe iz jušne kocke. Prevremo, dodamo 65 dag naribanega parmezana, vanjo zakuhamo 6 dag riza. Zacinimo s sesekljanim petersiljem ter legiramo s 1/2 dl mleka in rumenjakom. Artičoke in rumov narastek pripravimo po sto let starem receptu M. Pleiweis. Za telecjo pečenko pa je najboljše plece, ki ga samo nasolimo, počasi pečemo in polivamo s sokom, ki nastane pri pečenju.

Pripravila: Katarina Lavs

ZAČIMBE

Nepogrešljivi ščepec vonja in okusa

Kumina - obvezna pri zeljnatih jedeh

Kumina (carum carvi) je dveletna rastlina iz družine kobulnic. Sejemo jo od aprila do septembra na sončno lego, v malo gnojeno, vlažno zemljo. Kali na svetlobi. V prvem letu zrastejo le listne rožice, v drugem pa cvetovi in plodovi. Plodove pustimo dozoreti, v vlažnem vremenu jih poberejo in posušimo v pečici ter shranjujemo v zaprtih kozarcih. V kuhinji uporabljamo semenje, ki je srpaste oblike in temnorjave barve. Kumina je zelo dobra za prebavo in odpravlja napihnjenost, zato je zlasti primerna za pripravo težko prebavljivih živil. Ima intenziven okus in prijeten vonj. Nepogrešljiva je pri pripravi zelja in ohrovtu,

golaževe juhe in različnih mesnih klobas. Zelo dobro se kombinira s čebulo, cesnomo in poprom. Uporabljamo celo in zmleto. Zmleta ima veliko močnejši okus in vonj.

Ohrovt s kumino

Glavo ohrovtu očistimo in operemo, razrežemo na osmine in izrežemo stor. Kose damo v osminko beglega vina, posolimo ter potresemo z dvema zlicama nezmlete kumine. Posodo pokrijemo in dušimo približno eno uro. Malo pred koncem kuhanja dodamo na 70 g masti oprazeno drobno sesekljano čebulo. Tako pripravljen ohrovt je odlična priloga svinjski pečenki.

Sladko zelje v solati

Na tanke rezance narezano zelje za nekaj časa potopimo v vrelo, slano vodo, ga odcedimo in pustimo, da se popolnoma ohladi. Iz kisa, sladkorja, drobno sesekljane čebule, soli in olja umešamo solatni preliv in ga zlijemo na zelje. Slanino zrežemo na drobne kocke, jo prepražimo, stresemo na solato, ki smo jo bogato potresli s kumino. S krompirjem v oblicah nam lahko služi kot samostojen obed.



Kumina

S. M. LIDVINA PURGAJ / GOSPODINJSTVO

Iz starih kuharskih knjig za nove čase (2)

Tudi kuhariji so potrebne dobre bukve

Vse se mika in lika na svetu - vse napreduje; tudi kuharija ne sme zaostati za umetnijami, svojimi sesticami.

Dobro mi je znano, da je mnogo deklet, katere želé naučiti se varčno, slastno in okusno kuhati, in to ne le takih, ki se pripravljajo za dotične službe, ampak tudi takih, ki hočejo biti samostojne gospodinje. Tudi to vem, da bi marsikatera sedanja kuharica ali gospodinja rada znala boljše kuhati, kakor do sedaj zna.

Kje pa hočete, Ve vse, izuriti se v tej prav za prav ženski umetnji, za katero ste tako rekoč ustvarjene? Dve poti ste, ki Vas pelje-te do zazelelega cilja; djanska vaja na strani umetne kuharice in bukve, ktere je spisala dobro izurjena kuharica. Sterniti oba ta pomočka, se ve, da je pa se boljše.

Kakor vsem umetnijam, tako tudi kuhariji potrebne so dobre bukve. Ta pot, izučiti se kuharije, je odperla vsem, ki znajo brati. Takim, ki tega ne umejo, zaperti ste večidel obe poti in jim torej ni pomagati do kuharije. Toda takih je, hvala Bogu, čedalje menj. Da ne bi kmalu nobene bilo! Zelja do napredovanja v kuhariji je tudi v slovenskih dekletih rodila zeljo po novih kuharskih bukvah, napredovanju primernih, in prav jaz sem bila od mnoge strani že mnogo let nagovarjana, da jih izdam. Dasitudi ne rada, vendar sem se udala, ne sebi, ampak slovenskim dekletom in gospodinjam na korist. Nate jih, tu so! V njih Vam popisujem 932 imenitnih in neimenitnih (navadnih) skozi in skozi okusnih, tehničnih, zdravih in kar le moč varčno napravljenih jedil, in to po načinu, ktereja mi je popolnoma poterdila mnogoletna lastna skušnja.

Moja zelja in volja je bila, da so te bukve, kar je moč, pisane razumljivo tudi neucenim kuharicam, t. j. prav po domače. Dobro sicer vem, da slovenski pisatelji v čistejšem slovenskem jeziku pišejo svoje knjige in da bi kateri izmed njih lahko poslovenil kakove

nemske ali drugih jezikov izvrstne kuharske bukve; ali na drugi strani sem pa tudi prive-rjena, da kuharskim bukvam se ne zadostuje zmožnost v jeziku, kajti kdor sam ne zna kuhati, lahko se mu pripeti, da ima jed, v najboljši besedi popisana, vso drugačno podobno v bukvah, vso drugačno pa na mizi.

iz uvoda v »Slovensko kuharico ali navod okusno kuhati navadna in imenitna jedila«, ki jo je spisala in na svitlo dala Magdalena Pleiweis leta osemnajstodevetdesetega.

Artečoke po M. Pleiweis

Artečoke osnazi, na koncu malo odrezi in v slani vodi malo skuhaj. Kozo potresi z drobno zrezanim zelenim petersiljem in s čebulo, postavi vanjo artečoke, potresi jih se zgoraj s petersiljem in z ribanim kruhom; potem razgrej sirovega masla, če imaš raji, pa olja, in jih s tem posverkaj, pokrij jih, in pri ognju četrte ure prazi. Daj jih za prikuho ali okrog mesa na mizo.

Rumov narastek po M. Pleiweis

Deni v kozico 7 dekagramov sirovega masla, 7 dekagramov cukra, malo pomarančnega cukra za duh, 3 dekagrame moke, da se malo speni; prilij potem malo menj kot poldrugo litrovo četertino kafe-smetane, ter mešaj na ognji, da se ti zgosti in je testo gladko. Potem deni v skledo, merzlo zmešaj in primešaj 4 rumenjake, od vseh 4 beljakov terd sneg in dve zlici rumu; deni v pomazano skledo in speci lepo rumeno. Toliko ga je za 5-6 oseb.

Ker vam imam se povedati: prav po mojem popisu se ravnajte, t. j., vse po tej versti, kakor vam popisujem, natanko delajte, in gotovo se vam delo po vsenci izide in vsaka jed bo dobro disala njim, katerim kuhate.

S. M. Lidvina, voditeljica Gospodinjske sole v Ljubljani, (1911)

Trikrat »da« za enolončnico, ki lahko nadomesti celo kosilo

Prilagajamo jo lahko svojemu okusu - Pomembne so začimbe

Enolončnica z gobami (za 4 osebe)

V loncu kuhamo 1 kg na debelejšje košce razrezanega krompirja, dodamo na listice narezane sveže ali suhe gobe (30 dag svežih ali 4 dag suhih). Nekoliko pozneje dodamo 15 dag riza, lovorov list in jušno kocko. Juho zgostimo s svetlim prežganjem, dosolimo, popramo, rahlo okisamo in zboljšamo s kislo smetano. Namesto riza lahko uporabimo proseno kašo.

Pašta fizol

Dan prej namočimo 30 dag fizola in ga naslednji dan z nekaj več vode pripravimo kuhat. Dodamo lovorov list, 30 dag suhega mesa ter drobno narezano ali na ribez naribano jušno zelenjavo. Ko se vse zmehča, zakuhamo polzke ali razlomljene makarone. Ko je enolončnica kuhana, vzamemo meso iz lonca, ga razrežemo na majhne kosčke in jo kuhamo v malo

prežganja, zlico paradizni-kove mezge, noževu konico sladke paprike, po potrebi dosolimo, popramo in okisamo z vinom ali disavnim kisom.

Zelenjavna enolončnica z zličniki

Kilogram različne zelenjave (vzamemo primerno sezonsko zelenjavo, ki se kuha približno enako dolgo) zrežemo na enake kosčke in jo kuhamo v malo

osoljenem kropu. Na polovici kuhanja dodamo 40 dag na koščke razrezanega krompirja, enolončnico zgotovimo s prežganjem, izboljšamo pa z jušno kocko in muskatnim orehom. Zakuhamo majhne vodne zličnike, v katere smo vnesali zlicko drobno sesekljanih zelišč (drobnjak, petersilj, lustrek) ter izboljšamo z zlico kisle smetane in naribanim sirom, ki ga dodamo čisto na koncu.

rja in mesa, je nujno, da poleg ponudimo se solato ali sadje - lahko jo pripravljamo po lastni domisljiji in prilagajamo svojemu okusu

- upoštevati pa je treba tole: izberite živila, ki se približno enako dolgo kuhajo (živila z daljšim časom kuhanja - recimo vampe, suho meso - morate prej obkuhati; živila s krajšim časom kuhanja dodamo pozneje
- enolončnice brez mesa nekoliko bolj zabelimo kot tiste z mesom
- paradiznik dodamo vedno sele takrat, ko je krompir že mehak, sicer se ta ne kuha
- skrbno pazimo na pravo kombinacijo začimb
- solimo in popopravimo jih raje manj kot preveč
- enolončnico običajno postrežemo v skodelicah ali pa jo damo na mizo kar v loncu, da vsak vzame, kolikor hoče
- poleg ponudimo svež kruh in drobno sesekljan petersilj, ki se dodatno osveži enolončnico, hkrati pa si ga privoščijo vsaki po svoji želji

Dobro je vedeti

Enolončnica je dobila ime po tem, ker jo ponavadi kuhamo v enem loncu. Vendar vseeno večkrat potrebujemo dve posodi, če že za drugo ne, pa zato, da pripravimo prežganje, prepražimo čebulo ali meso. Enolončnico skuhamo ponavadi takrat, kadar je v hiši več dela; čas kuhanja pa lahko skrajšamo, če kuhamo v loncu na pritisk (ekonomu loncu). Dobro je vedeti:

- če kuhamo katerokoli juho, računamo na osebo 3 dl, pri enolončnicah pa 4 do 5 dl
- da enolončnica lahko nadomesti celotno kosilo, če je v njej vsaj malo mesa, masčobe, zelenjave in dovolj živil, ki vsebujejo ogljikove hidrate (krompir, riz, testenine ali zličniki)
- če je enolončnica sestavljena, recimo, samo iz krompi-

KUHARSKI SLOVARČEK - V, Z

Vodna kopel

Vodna kopel ali bain-marie je posebna posoda, ki jo ogreva para. Vanjo postavimo kuhano hrano, da ostane topla. V vodni kopeli pa kuhamo tudi občutljive jedi, da se zgostijo (kreme, sodoje, omake itn.).

Zgoščevanje jedi

Juhe, omake, zelenjavo in podobne jedi moramo večkrat zgostiti. Uporabljamo prežganje, ki pa ga v podobni prehrani nadomeščamo z drugimi kuharsko-tehničnimi pripomočki:

1. Podmet: Gladko razmešamo nekaj moke z majhno količino mrzle vode in s tem jed zgostimo.

2. Francosko maslo ali maslene kroglice: V kroglico surovega masla, debelo kot oreh, vnetemo toliko moke, kot je maslo sprejme. Nato damo kroglico v ju-

ho, omako ali enolončnico, ki jo želimo zgostiti. Kroglica se lepo razpusti, ne da bi se naredile iz moke grudice.

3. Nariban krompir: Zelenjavne juhe in enolončnice, nekatere mesne omake in podobne jedi zgostimo, če drobno naribamo vanje malo krompirja, ki se v kratkem času razkuha, jed zgosti in ji tudi izboljša okus.

4. Drobtinice: nekatere jedi zgostimo tudi s finimi, belimi drobtinicami, na primer obare, omake, različne nadeve.

5. Besamel: Prežganje iz masla in moke, ki ga zalijemo z mlekom. Moka ne sme porumeneti.

6. Dietno prežganje: Moko prepražimo brez masčobe in jo zalijemo najprej z mrzlo vodo, nato se s topljo. Prežganje dobro stepemo, da postane gladko, nato naj vre še 15 do 20 minut, preden z njim zgostimo jedi.



Artičoke z zelenjavo



Horoskop

zapisal
B. R. K.



OVEN 21. 3. - 20. 4.: Nekoliko mrakobni boste, vendar vas to ne bo pretirano skrbelo, saj se boste tolažili z mislijo, da po vsakem dežju po-sije sonce. Vaše bo zasijalo zelo kmalu.



BIK 21. 4. - 20. 5.: V zelji po obvladovanju zivljenja se boste poglobljali v literaturo, ki naj bi vam pokazala način za odpravo notranje navlake, vašega edinega resničnega sovražnika.



DVOJČKA 21. 5. - 21. 6.: S svetlimi očmi boste zrl v nekaj, kar si takega pogleda sploh ne zasluži. Pogled se vam bo zbistril šele v trenutku, ko se boste opekli z laznim sijajem nerealnih želja.



RAK 22. 6. - 22. 7.: Prepricani boste, da nekdo prefinjeno manipulira z vami, zato boste vseskozi v obrambni drži. Ker boste zaradi tega se bolj občutljivi, bo manipulator imel zelo lahko delo.



LEV 23. 7. - 23. 8.: Nekdo vas bo povabil na izlet v deželo, kamor si sami nikdar ne bi upali. Sprejmite povabilo in se prepričajte, da je strah pred neznanim strah pred ponovitvijo znanega.



DEVICA 24. 8. - 22. 9.: Vaša svojestvovitost bo nekomu zacela razjedati živce. Ne odpovedujte se svoji glavi zaradi glav, ki razmišljajo o tem, kako zapolniti svojo praznino s pokornostjo tujih.



TEHTNICA 23. 9. - 22. 10.: Zaradi vaše pretirane nezaupljivosti se vam ne bo upal nihče prav približati, zato boste vseskozi bolj ali manj osamljeni. Pogoj zaupanja drugim je zaupanje vase.



ŠKORPIJON 23. 10. - 22. 11.: Izjemno prodorni boste, zato boste zlahka prebrali namene tistih, ki za vašim hrbtom kujejo načrte, ki na vašo škodo go-dijo zlasti njim. Ni potrebe po kaznovanju.



STRELEC 23. 11. - 21. 12.: Vas ljubezenski apetit bo naravnost nenasiten, zato boste neudrudno sarmirali in izzivali znake odobravanja. Vaš trud bo poplačan z užitki, kakršnih si ne zaslužite.



KOZOROG 22. 12. - 20. 1.: Na vsak način boste hoteli razplesti klobčic, ki se bo pojavil v vašem ljubezenskem gnezdecu, vendar vam bo uspelo le v meri, ki jo bo določil partner.



VODNAR 21. 1. - 19. 2.: Odnosi z ljudmi, ki jih poznate do potankosti, vam bodo začeli presedati. Zazeleli si boste novih poznanstev, takih, ki vas ne bodo spominjala na travne s starimi.



RIBI 20. 2. - 20. 3.: V trudu po izpolnitvi prostega časa ne boste izbirali sredstev. Pocenjali boste tudi tisto, kar ste doslej pri drugih obso-jali, češ da so preveč otročji in perverzni.

New Orleans izgublja sloves mesta z največ umori

Žarišča kriminala so predvsem velikanske stanovanjske četrti

Turistična metropola New Orleans v ameriski zvezni državi Louisiana bo očitno izgubila sloves mesta, v katerem se zgodi največ umorov v Združenih državah Amerike. V prvi polovici leta 1995 so po policijskih podatkih registrirali 187 umorov, v istem časovnem obdobju preteklega leta pa jih je bilo 230, kar predstavlja skoraj dvajsetodstotno znižanje.

Mesto jazza in za Združene države eksotične francosko-kreolske kuhinje se že nekaj let spopada s svojo slabo podobo. Leta 1994 je

glavnim mestom zvezne države Virginije (38 umorov), in zveznim glavnim mestom Washingtonom (35 umorov).

Visoka stopnja nasilja je v New Orleansu v preteklem letu privedla k spremembi misljenja glede kriminala. Po čedalje ostrejših kritikah korupcije in slabe-ga vodenja policije so po-

skusili na novo. V oktobru 1994 je čuvarje reda petstotiscoglavega mesta prevzel novi šef policije Richard Pennington. Kot prvi ukrep je Pennington zaukazal izboljšanje izobraževanja policistov.

»Uslužbenici so v tem času postali bolj agresivni, delujejo dejavno in ne le pasivno,« je dejal predstavnik

policijske uprave v New Orleansu. »Aretirajo več zločincev in pojasnijo več umorov. Na ogroženih področjih, na primer v stanovanjskih naseljih, stanovalci poznajo policiste po imenu. Lahko opozorijo na prekrpčevalce z mamili in pri tem vedo, da bodo ostali anonimni.« V velikanskih stanovanjskih kompleksih v New Orleansu, ki so tako kot povsod po Združenih državah žarišča kriminala, je število umorov na sto tisoč prebivalcev v prvi polovici leta padlo s 25 (leta 1994) na 4.

»Turisti so bili v New Orleansu pravzaprav vedno varni,« pravi predstavnik policije. »Nasilna dejanja so se vedno dogajala predvsem v problematičnih četrtih.«

Očitno ima prebivalstvo medtem spet več zaupanja v policijske enote kot se pred enim ali dvema letoma. Tudi v drugih ameriških velemestih je sodelovanje med meščani in policiisti eno od ključev za uspešen upad zločina. Zanimanje javnosti se zdaj seli v velemesto Forth Worth v severnem Teksasu, kjer neoborožene skupine meščanov ponoči patrolirajo v mnogih mestnih soseskah, policija pa je namestila oddelke v stanovanjskih četrtih, nakupovalnih centrih in so-lah. Vendar si v New Orleansu se ne smejo oddahni-ti. Tudi v prvih šestih mesecih leta 1993 so namrec beležili manj umorov, v drugi polovici pa je število umorov dramatično naraslo. Ciklusi valov nasilja so težko razumljivi, priznavajo strokovnjaki.

Joerg Dettmer, dpa



Temačne neworleanške ulice so postale bolj varne (Foto: S. Lenarčič)

SKANDINAVSKA KRIŽANKA

323	FR. SKLADATELJ (CAMILLE)	NASILNA ZENSKA	GL. MESTO ARMENIJE	GLASOVNA PRVINA	NEMSKI TEOLOG (MATTHIAS)	RIMSKA DVE	AFRIKA ANTILOPA	GLAVNO MESTO ITALIJE	GRSKI MITOLOSKI JUNAK	V USODOVDANA ZENSKA	AVTOR: LUKA PIBER	REZISER BOLOGNINI	TV ZASLON	DOMACIJA	MANJSA PTICA	AMER. PISATELJICA	IME NOTE	PISEC (SLABSI)	KRANJSKI GOSPODARSTVENIK (FRANCI)	OKRASNA POSODOVKA
NAJBOLJŠA TENISKA IGRALKA											MAJHEN MEDVED									
ZRAČNA PROGA											DELAVKA NA AKORD VIETNAMSKA LUKA									
GRAFENAUER						AMERISKA FILMSKA IGRALKA											KLJICA IZDELOVALEC SIDER			
KOVANEC						SKAND. M. IME	SEBICNEZ	SPANSKI REZISER (CARLOS) BAKER						IGRA S KARTAMI						
BELO VINO								STUKELJ MESTO V LACIJU						DOSTOJANSTVENIK V SPARTI NAOCNIKI					ZANIKRN PES	GLAVNO MESTO FRANCIE
MOSKI POTOMEČ				TURSKO LJUDSTVO DEL KOPRA							POKRAJINA V ZAHODNI SLOVENIJI	RADU	KIS MUSLIMANSKI BOG					SPELA PRETNAR ST. VOTLA MERA		
VISOKA IGRALNA KARTA			NORVEŠKO MESTO DELEC ZNABOJEM					SL. POET (JOZEF) MIRNO STANJE							SNOP LANU					
RADIKAL IZ OGLJIKA IN VODIKA					SREDISC-NICA OLGA KACJAN										RDECA KOVINA BISMUT					
ZIMBAB. POLITIK (JOSHUA)						SITASTA KOST					SPANSKI DRŽAVNIK ITAL. RODU									
KRAJ V JUŽNI POLJSKI						GEOLOŠKA DOBA					MUZIKAL LASJE V ORIGINALU						SPONA			

VEZ.
HAIR.
TRIAS.
SANOK.
ALBERONI.
STKA.
NKOMO.
BAKER.
SIMETRALA.
ETIL.
KIVACA.
ISKRAČ.
OSLO.
AS.
SP.
OČET.
UGURI.
SIN.
EFOR.
LEON.
TRAMINEČ.
BAKARA.
SAURA.
NOVEC.
KAT.
MAN.
UMA THUR.
IRENA.
AKORBERKA.
AEROLNIJA.
MEDVEDČEK.
STEFFI GRAF.
RESITEV:
Vodovarstvo:



OGROŽENE ŽIVALI

In memoriam krokarju Ludviku

Kruta usoda prijaznega črnega ptiča

Pred približno tremi meseci je nekje na Pohorju iz gnezda padel mladič krokarja in si poskodoval nogo. Tisti dan je ptič kljub vsemu imel srečo v nesreči, saj ga je nekdo odnesel, in tako preprečil, da bi postal večerja živalskim nočnim roparjem. Mladi krokar je postal Ludvik, kot so ga poimenovali v njegovem novem domu Pri Povodnem možu ob Ljubljani.

Gostilniški gostje so se vsak dan zabavali ob njegovih vragolijah in lahko zares od blizu opazovali to sicer zasciteno ptico, ki se ji v naravi lahko približas kvečjemu na petdeset metrov. Se posebej zanimivo je bilo takrat, ko se je v Ludviku prebudil nagon po letenju in se je začel učiti. Ptič namrec tako rekoč ni bil v ujetnistvu, pač pa se je prosto sprehajal naokrog. Potem je nekega dne, ko se mu je posrečilo, da je premagal strah pred globino in ob vzletu ni več s kljunom zaril v tla, odletel.

Menili so, da ga ne bo več nazaj, toda krokarji se zelo navežejo na ljudi. Ludvik se je tako naslednje popoldne vrnil, moker, da je kar teklo od njega. Usedel se je v kot in se dva dni ni premaknil. Potem so mu izleti po Ljubljani postali vsakodnevna navada, navadili in vzljubili pa so se ga tudi ljudje. Nad njim se je pritožila le sosed, čes da ji kljuva paradiznik. Nekateri so mu ocali tudi, da hodi po avtomobilih, toda Ludvik ni mogel hoditi po gladkih površinah, ker je vedno padel na nos.

Ludvik je sicer zabaval tudi pacientke bližnje porodnišnice, ki so mu, da bi ga privabile medse, nastavljale hrano. Navada, da se ne hrani le doma, pa ga je stala življenje. Tako je pred dobrim tednom dni priletel v Povodnega moza, se odvrlel v kot in se ves dan ni premaknil - tudi jesti ni hotel. Naslednje jutro so ga odpeljali na veterinarsko kliniko, kjer je zaradi notranjih krvavitev v čakalnici poginil. Diagnoza: zastrupitev s strupom za podgane. Kruta usoda ptiča, ki sicer lahko živi osemdeset let.

Krokar (*Corvus Corax*) sicer po vsej Evropi spada med ogrožene živalske vrste, varuje pa ga tudi washingtonska konvencija iz leta 1972. Pri nas varstvo ogroženih živali ureja Uredba o za-



Ludvik je svoj novi dom našel pri Povodnem možu ob Ljubljani (Vse fotografije: Boban Plavevski)

varovanju ogroženih živalskih vrst iz leta 1993, ki med drugim predpisuje, da vsakdo, ki zastrupi ogroženo žival, plača kazen v višini najmanj 50 tisoč tolarjev. Uredba tudi predpisuje, da mora najditelj poškodovanih živali ali najdbi obve-

stiti pristojno strokovno organizacijo, ki odloči o oddaji take živali v azil. Jana Vidic iz Uprave RS za varstvo narave pravi, da tak azil v Sloveniji deluje približno pol leta. Najdete pa ga v ljubljanskem živalskem vrtu. Njegov namen naj bi bil poškodovano žival čim prej usposobiti za samostojno življenje in jo vrniti v naravo. Druga možnost je, da bi ji našli drugi dom na primer v živalskem vrtu, če pa tudi to ni mogoče, potem žival čaka evnatazija oziroma usmrnitev. Toda izkušnje so pokazale, da navadno ne vemo za obstoj azila. Ker pa imajo ljudje radi čim manj »opravit z različnimi organi«, se na azil redko kdaj oboje, čedudi vejo zanj. Mnogi pa tudi ne bi pristali na to, da je žival za resetkami. Država sicer lahko predpiše varovanje ogrožene živalske vrste, toda njena resnična zaščita je odvisna od kulture tistih, ki jo ogrožajo.

Ludvik, čeprav so ga tisti dan, ko je padel iz gnezda, resili pred prezgodnjo smrtjo, le-tej ni mogel pobegniti. S svojo svobodo sredi mesta pa je vendarle prinesel del ze pozabljenega stika z naravo.

Lahko bi bilo tudi drugače. V tujini za to, da približajo ogrožene živalske vrste ljudem, da jih naučijo ljubezni

do živali poznajo tako imenovano institucijo »posvojitve živali«. To pomeni, da lahko posameznik ali določena organizacija »posvoji« žival, ki sicer živi denimo v narodnem parku. Vsak mesec plačujejo neko vsoto za njeno vzdrževanje. Njeni skrbniki

pa jim v zameno pošiljajo njene fotografije in jih obveščajo o njihovem življenju.

Pri Povodnem možu pa ljudje, ki do zdaj o krokarjih niso vedeli ničesar, se kar sprašujejo: »Kje je Ludvik?«

Mateja Bertoncelj



ODLOMEK IZ ROMANA, KI BO IZŠEL PRI ZALOŽBI DZS



Michael
Crichton

Kongo (2)

Kljub velikim razlikam pa so odprave doživele podobno usodo. Tako kot Stanley so tudi Američani izgubili dve tretjini svojih ljudi. Iz džungle so prišli ravno tako obupani in izmučeni kot Stanleyjevi možje stoletje poprej. Enako kot Stanley so prinesli s seboj neverjetne zgodbe o kanibalih in pigmejcih, o propadlih džungelskih civilizacijah in o pravljičnih izgubljenih zakladih...

M.C.

Kraj kosti

V kongoskem deževnem pragozdu je napočila zora.

Bledo sonce je pregnalo jutranji hlad in vlažne meglice ter razodelo velikanski tihi svet. Ogromna drevesa z debli stidistih cevčev v premeru so se dvigala dvesto cevčev visoko. Razprostirala so svoje gosto listnato pregrinjalo, zakrivala nebo in nenehoma cedila vodo na tla. Z drevja so visele prepletene zavesive sivega mahu, vzpenjalk in lian; iz debel so brstele zajedalske orhideje. Pod drevesi so rasle od

vlage lesketajoče se praprotnice, visoke za moza, in zadrževale vlažno meglo. Tu in tam se je pokazala kakav barvna pega: rdeči, smrtonosno strupeni trnasti cvetovi in cvetovi modre ovijalke, ki se odprejo samo v zgodnjem jutru. Toda na splošno je dajalo rastlinje vtis ogromnega, neizmernega sivozelenega sveta, tujega, cloveku neprijaznega kraja.

Jan Kruger je odložil pusko poleg sebe in pretegnil otrple mišice. Na ekvatorju se dani hitro; prav kmalu postane svetlo, vlaga pa se ne razgubi. Ozrl se je po taboru ekspedicije, ki ga je stražil: osem svetlooranžnih najlonskih sotorov, modri skupni sotor, nad zaboji opreme ponjava, razpeta v neuspešnem naporu, da bi varovala pred mokroto. Videl je še drugega strazarja, Misula, ki je sedel na skali; Misulu mu je zaspano pomahal. V bližini je bila oprema za zvezo: srebrni kroznik antene in črna skatla oddajnika. Kakav podobni koaksialni kabli so bili povezani s prenosno videokamero, nameščeno na zlojživnem trinozni-

ku. Američani so to opremo uporabljali za vsakodnevno prenašanje sporočil prek satelita do domačega urada v Houstonu.

Kruger je bil bwana mukubwa, ki so ga najeli, da bi vodil odpravo v Kongo. Odprave je bil vodil že prej: naftne družbe, zemljepisne raziskovalne ekspedicije, ekipe rudarskih strokovnjakov in geološke odprave, kakršna je bila tudi ta. Družbe, ki so pošiljale odprave na teren, so iskale ljudi, ki poznajo krajevne navade in dovolj dobro obvladajo lokalna narečja, da lahko poveljujejo nosačem in urejajo vse potrebno za potovanje. Kruger je bil za nalogo zelo prikladen: govoril je kisvahili, pa tudi bantujško in malo jezika bagindi, poleg tega pa je bil že velikokrat v Kongu, četudi se nikoli v Virungu.

Kruger si ni mogel predstavljati, kaj naj bi ameriški geologi iskali v zairski Virungi, v severovzhodnem predelu kongoskega deževnega pragozda. Zaire je sicer z rudninami najbogatejša država črne Afrike, ima največja ležišča kobalta in in-

dustrijskih diamantov in je sedmi na svetu po pridobivanju bakra. Poleg tega ima velika najdišča zlata, kositra, cinka, volframa in urana. Toda večino rudnin so doslej našli v Sabi in Kasajju, se nikoli pa v Virungu.

Kruger je bil dovolj pameten, da ni spraševal, čemu se Američani podajajo v Virungo. Vedel je, da bo do odgovora prišel prav kmalu. Ko je odprava pustila za seboj jezero Kivu in so prišli v deževni pragozd, so pričeli geologi preiskovati reko in struge potokov. Iskali so naplavine, kar je pomenilo, da isčejo zlato ali diamante. Izkazalo se je, da gre za diamante.

Vendar ne za kakršne koli diamante. Geologi so iskali diamante, ki so jih imenovali tip II b. Vsak primerek so takoj elektronsko preizkusili. Pogovori, ki so se razvili ob tem, so bili Krugerju nerazumljivi. Govorili so o dielektričnih vrzelih, ionski mreži, o uporu. Razumel pa je, da so pomembne elektronske lastnosti diamantov. Očitno je bilo, da so primerki kot dragulji nezanimivi. Kruger si jih je nekaj ogledal: od nečistoč so bili povsem modrikasti.

Odprava je deset dni preiskovala naslage naplavin. To je bil običajen stopopek: če v strugi potoka najdete zlato ali diamante, se je potrebno pomakniti ob toku navzgor, proti

domnevne erozijskemu viru rudnine. Odprava je sla proti visje lezecim predelom ob zahodnih pobočjih vulkanske verige Virunga. Vse je potekalo normalno, potem pa so nekega dne okrog poldneva nosači gladko zavrnili, da bi nadaljevali pot.

Ta predel Virunge, so pojasnjevali, se imenuje Kanyamagufa, kar pomeni "kraj kosti". Nosači so trmasto zatrdjevali, da bo vsakdo, ki bi bil dovolj nor, da bi nadaljeval pot, končal s strtimi kostmi, se posebej lobanjo. Prijemali so se za čeljusti in ponavljali, da bodo vsi končali z zdrobljenimi lobanjami.

Nosači iz plemena Arawani so govorili bantujško in so bili iz Kisanganija, najbližjega večjega mesta. Tako kot večina domačinov so verjeli v najrazličnejše vaze o kongoski džungli. Kruger je poklical njihovega voditelja.

"Katera plemena živijo tu?" ga je vprašal in pokazal v džunglo pred njimi.

"Nobenih plemen," je odgovoril vodil nosačev.

"Sploh nobenih plemen ni? Niti Bambutijev?" je spraševal dalje, misleč na najbližje pigmejske prebivalce.

"Sem ne prihaja nihče," je rekel vodil. "To je Kanyamagufa."

"Kdo potemtakem drobi lobanje?" (Se nadaljuje)



VREMENSKA SLIKA

Območje visokega zračnega pritiska je nad srednjo Evropo prehodno oslabilo pod vplivom nevihtne fronte, ki je dosegla Alpe. Pred njo priteka danes k nam zelo topla in postopno bolj vlažen zrak.

Podatke pripravlja in posreduje Hidrometeorološki zavod.



DOLŽINA DNEVA

Sonce bo vzšlo ob 5.32 in zšlo ob 20.44. Dan bo dolg 15 ur in 12 minut. Luna bo vzšla ob 01.29 in zšla ob 16.32.

TEMPERATURE MORJA IN REK

	°C		°C
Trst	25	Mura	18,0
Portorož	25	Sava (Radovljica)	14,2
Porec	25	Sora	16,3
Malinska	26	Ljubljana	18,9
M. Losinj	26	Paka	21,4
Split	26	Vipava	11,9
Dubrovnik	27	Bohinjsko jezero	22,0

NAPOVED ZA POMORSTVO

Veter v slovenskem Primorju:

zjutraj: SE 3 do 6 vozlov

popoldne: NW 6 do 12 vozlov

PLIMOVANJE

Danes: ob 1.59 najnižje -32 cm, ob 9.08 najvišje 8 cm, ob 12.49 najnižje 1 cm, ob 19.00 najvišje 30 cm.
Jutri: ob 2.34 najnižje -40 cm, ob 9.30 najvišje 15 cm, ob 14.01 najnižje -1 cm, ob 19.48 najvišje 33 cm.

TEMPERATURE V GORAH

	°C
500 m	31
1000 m	26
1500 m	21
2000 m	17
2500 m	14
2864 m	11

BIOPROGNOZA

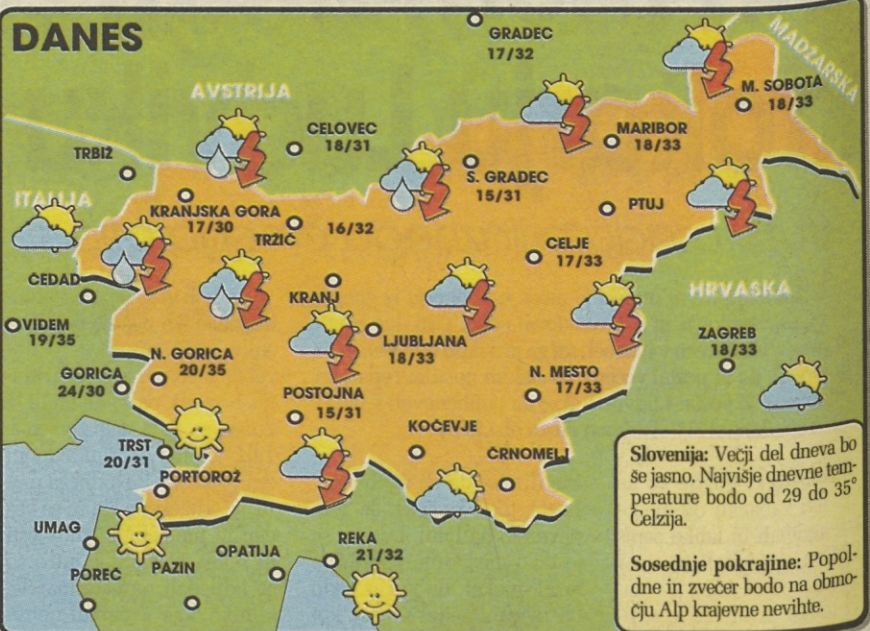
Vremensko občutljivi ljudje bodo utrujeni, razdražljivi, nemirni, potrti in tudi spali bodo slabo.

VOX POPULI

Kadar je pšenica zrela, je škoda unicevati vrane.

Med hudimi stvarmi je najhujši oster jezik.

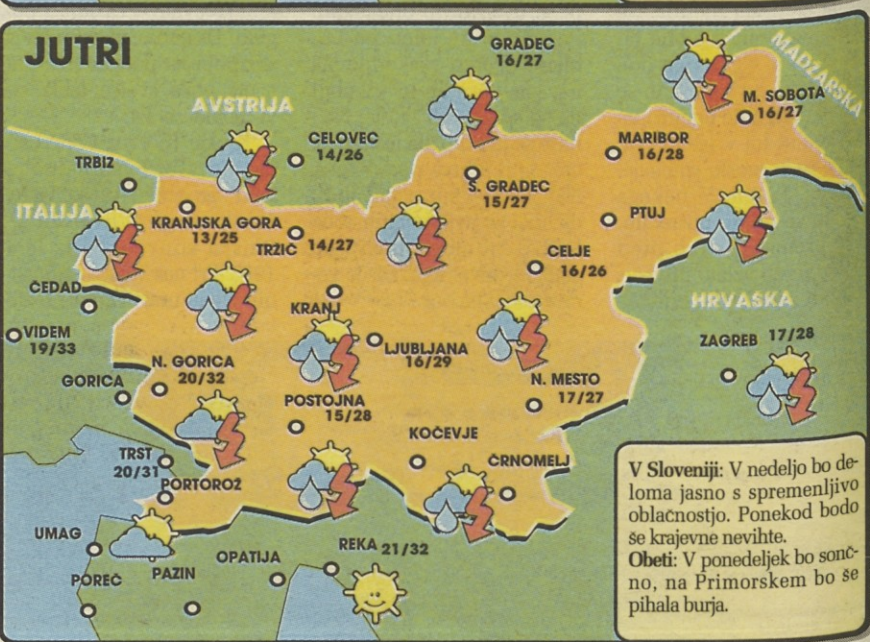
DANES



Slovenija: Večji del dneva bo jasno. Najvišje dnevne temperature bodo od 29 do 35° Celzija.

Soslednje pokrajine: Popoldne in zvečer bodo na območju Alp krajevne nevihte.

JUTRI



V Sloveniji: V nedeljo bo deloma jasno s spremenljivo oblačnostjo. Ponekod bodo krajevne nevihte. Obeti: V ponedeljek bo sončno, na Primorskem bo še pihala burja.

SVET / SLIKA PRI SLIKI...ZGODBA PRI ZGODBI...PA ŠE RES JE

Namesto poročne obleke kar poročni okrasek



Tako pravi južnokorejski slikar Čaj Sun Suk, ki je na sejmu poročnih oblek v Tajvanu namesto obleke predstavil živ model s poročnimi okraski namesto obleke. Moski so bili navdušeni, prihodnje neveste pa nekoliko manj. (Telefoto: AP)

Rešil se je 650 kilogramov smeti

TOKIO - Neki 31-letni tokijski uradnik se je ob robu ceste znebil vseh smeti, ki jih je imel doma, in sicer 650 kilogramov. Nepridiprava so izsledili, ker je med smeti odvrnil tudi potrdilo o življenjskem zavarovanju. Sedaj mu grozi 500 tisoč jenov globe ali pa tri mesece prisilnega dela. Vsekakor pa imajo japonski sociologi in psihologi sedaj nov primer človeka, ki se pozviža na ustaljene japonske norme.

Vrača se Moby Dick

SYDNEY - Kdo se ne spominja Moby Dicka, strahotnega belega kita, ki se je rodil izpod peresa romanopisca Hermana Melvillea. Moby Dick se je po vsemu sodeč vrnil, saj so pred vzhodno obalo Avstralije opazili orjasega grbastega sneznobelega kita, ki je za las podoben Melvilleovemu. Kot kapitan Achab so tudi avstralski biologi vznemirjeni, saj so albinski kiti prava redkost. Tega kita so baje prvič opazili že leta 1991.

Zatekel se je k antilopam

KØBENHAVN - Medtem ko je neki begunec čakal, da mu danske oblasti izdajo dovoljenje za azil, si je svoj dom uredil kar v hlevu antilop kØbenhavnskega zivalskega vrta. Neobičajno domovanje so po naključju odkrili pazniki, ki so se že nekaj večerov čudili, zakaj antilope nočejo iz ograde v svoj hlev.

Prepoved kajenja v zaporih

OTTAWA - Ker zaporji niso zabavišča, je kanadska vlada sklenila, da bodo aprila leta 1998 v vseh kanadskih zaporih prepovedali kajenje. Resnici na ljubo bodo na ta datum prepovedali kajenje v vseh državnih poslopih. Vlada je že napovedala, da pripravlja program, ki bo zapornikom omogočil, da se resijo razvade kajenja. Oblasti pa niso povedale, kaksno kazen predvidevajo za vse tiste, ki bi kljub prepovedi kadili.

Tudi Charlie Sheen klient Heidi Fleiss

LOS ANGELES - Ameriški filmski igralec Charlie Sheen je kot prica izjavil, da se je od leta 1991 do leta 1992 vsaj dvajsetkrat družil z dekletki hollywoodske madame Heidi Fleiss za »heteroseksualne storitve«. Vsak je za »storitev« placal po 2.000 dolarjev. Kasneje se je 29-letni filmski igralec, zvezdnik v filmih Platoon in Wall Street, opravičil svoji družini in bodoci ženi »za nelagodje, ki jim ga je povzročil«.

Kača preusmerila letalo

MOSKVA - Pilota ruskega tupoljeva 154 sta med rednim linijskim poletom Cita-Moskva dobesedno otrpnila, ko se jima je v kokpit priplazila kača. Stiri ure sta zdržala z nepovabljenimi gostji, ki ju je radovedno opazovala, a jima ni storila nič hudega, nato pa sta zaslonilo pristala v Omsku. Kaže, da se je kača pritihovala v letalo med nekim prejšnjim postankom v kitajskem Harbinu.

Drag spomin, vendar unikat



ATLANTA - Gwen Rissanen (levo, telefoto: AP) je svoj 46. rojstni dan praznovala na svojevrsten način. Udeležila se je avkcije odbora za organizacijo olimpijskih iger. Avkcija je bila natanko leto dni pred začetkom iger, na njej pa je Gwen kupila spominsko majico, izdelano natanko leto dni pred začetkom iger. Zanj je placala 8.000 dolarjev. Res, nekoliko drago, vendar pa ima sedaj unikat.